

僧伽吒经

元魏 南天竺优禅尼国王子月婆首那译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《僧伽吒经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘单译经部，第 0445 部，元魏南天竺优禅尼国王子月婆首那译《僧伽吒经》影印本校正注音。句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二〇年七月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
僧伽吒经卷第一	- 3 -
僧伽吒经卷第二	- 30 -
僧伽吒经卷第三	- 56 -
僧伽吒经卷第四	- 75 -
结诵仪	- 98 -
补阙真言	- 98 -
补阙圆满真言	- 98 -
普回向真言	- 98 -
礼佛发愿文	- 99 -
回向偈	- 101 -
三皈依	- 101 -

● 起诵仪

xiāngzàn 香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍熟.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结
xiāngyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hé sà
南無香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán 净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hé xiū lì xiū xiū lì sà pó hé
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán 净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán 安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hé
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòng yǎng zhēn yán
普供养真言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hòng
唵.詖詖 囊.三婆嚙.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开经偈

(一遍)

wú shàng shèn shēn wēi miào fǎ
无上甚深微妙法
bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí
我今见闻得受持
yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
愿解如来真实义

sēng qié zhà jīng juàn dì yī
僧伽吒经卷第一

yuánwèinántiānzhú yōuchán ní guówáng zǐ yuè pó shǒu nà yì
元 魏 南 天 竺¹ 优 禅 尼 国 王 子 月 婆 首 那 译

rú shì wǒ wén
如是我闻：

yī shí pó qié pó zài wángshè chénglíng jiù shānzhōng gòng mó
一时，婆伽婆在王舍城灵鹫山中，共摩

hé bǐ qīusēng èr wàn èr qiānrén jù qí míngyuē huì mìng ā rě jiāo
诃比丘僧二万二千人俱，其名曰：慧命阿若憍

chén rú huì mìng mó hē mó qié lüè huì mìng shè lì zǐ huì mìng mó
陈如、慧命摩诃謨伽略、慧命舍利子、慧命摩

hé jiā shè huì mìng luó hóu luó huì mìng pó jù luó huì mìng bá tuó
诃迦葉、慧命罗睺罗、慧命婆俱罗、慧命跋陀

sī nà huì mìng xián dé huì mìng huān xǐ dé huì mìng wǎng zhǐ
斯那、慧命贤德、慧命欢喜德、慧命网指、

huì mìng xū fú dì huì mìng nàn tuó sī nà rú shì děng èr wàn èr qiān
慧命须浮帝、慧命难陀斯那，如是等二万二千

rénn jù gòng pú tí sà duō mó hē sà duō liù wàn èr qiānrén jù qí
人俱。共菩提萨埵摩诃萨埵六万二千人俱，其

míngyuē mí dì lì pú tí sà duō yī qiè yǒng pú tí sà duō tóng
名曰：弥帝隶菩提萨埵、一切勇菩提萨埵、童

zhēn dé pú tí sà duō fā xīn tóngzhēn pú tí sà duō tóngzhēnxián pú
真德菩提萨埵、发心童真菩提萨埵、童真贤菩

tí sà duō wú jiǎn pú tí sà duō wénshū shī lì pú tí sà duō pǔ
提萨埵、无减菩提萨埵、文殊师利菩提萨埵、普

xián pú tí sà duō jīn gāng sī nà pú tí sà duō rú shì děng liù wàn
贤菩提萨埵、金刚斯那菩提萨埵，如是等六万

èr qiānrén jù fù yǒuwàn èr qiāntiān zǐ qí míngyuē ā chóu nà
二千人俱。复有万二千天子，其名曰：阿畴²那

tiān zǐ bá tuó tiān zǐ xū bá tuó tiān zǐ xī fǎ tiān zǐ zhāntán
天子、跋陀天子、须跋陀天子、希法天子、栴檀

¹ 丽本：元魏；永乐北藏本及龙藏本：元魏南天竺

² 丽本：畴阿；永乐北藏本及龙藏本：阿畴

zàngtiān zǐ zhāntántiān zǐ rú shì děngwàn èr qiāntiān zǐ jù fù
 藏天子、栴檀天子，如是等万二千天子俱。复
 yǒu bā qiāntiān nǚ qí míngyuē mí lín tuótiān nǚ duānzhèngtiān nǚ
 有八千天女，其名曰：弥邻陀天女、端正天女、
 fā dà yì tiān nǚ suì dé tiān nǚ hù shì tiān nǚ yǒu lì tiān nǚ
 发大意天女、岁德天女、护世天女、有力天女、
 suí shàn bì tiān nǚ rú shì děng bā qiāntiān nǚ jù fù yǒu bā qiānlóng
 随善臂天女，如是等八千天女俱。复有八千龙
 wáng qí míngyuē ā bō luó luó lóngwáng yī luó bō lóngwáng
 王，其名曰：阿波罗罗龙王、伊罗钵龙王、
 tí mí luó lóngwáng jūn pò suō luó lóngwáng jūn pò shī lì shālóng
 提弥罗龙王、君婆娑罗龙王、君婆尸利沙龙
 wáng xū nàn tuó lóngwáng xū shē qié lóngwáng qié pò shī lì shālóng
 王、须难陀龙王、须赊怯龙王、伽婆尸利沙龙
 wáng rú shì děng bā qiānlóngwáng jù jiē xiàng líng jiù shān yì shì
 王，如是等八千龙王俱。皆向灵鹫山，诣世
 尊所，头面礼足，右绕³三匝，却住一面。

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duō mó hé sà duō cóng zuò ér qǐ
 尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，
 piān tǎn yòu jiān hé zhǎng xiàng fó bō fó yán shì zūn wéiyuàn
 偏袒右肩，合掌向佛，白佛言：“世尊！唯愿
 shì zūn yǎn shuō zhèng fǎ lì yì zhòng shēng shì zūn wú liàng yì tiān
 世尊演说正法利益众生。世尊！无量亿天
 zhòng wú liàng yì cǎi nǚ wú liàng yì pú tí sà duō wú liàng yì shēng
 众、无量亿妓女、无量亿菩提萨埵、无量亿声
 wén jiē xī yǐ jí yù wén zhèng fǎ shì zūn rú shì dà zhòng jiē yù
 闻皆悉已集，欲闻正法。世尊！如是大众皆欲
 wén fǎ wéi⁴ yuàn rú lái yīng gòng děng zhèng jué wèi shù omiào fǎ
 闻法。惟⁴愿如来、应供、等正觉，为说妙法，
 lìng cháng yè ān wěn duàn zhū yè zhàng
 令长夜安隐，断诸业障。”

ěr shí shì zūn zàn yī qiè yǒng pú tí sà duō shàn zāi shàn
 尔时，世尊赞一切勇菩提萨埵：“善哉！善
 zāi yī qiè yǒng néng wèi dà zhòng qǐng wèn rú lái rú shì zhī shì rǔ
 哉！一切勇，能为大众请问如来如是之事。汝

³ 丽本：繞佛；永乐北藏本及龙藏本：右遶

⁴ 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

jīn dì tīng shàn sī niàn zhī dāngwèi rǔ shuō
今谛听，善思念之，当为汝说。”

wéi rán shì zūn yuàn yào yù wén
“唯然。世尊！愿乐欲闻。”

ěr shí shì zūn gào yī qiè yǒng pú tí sà duō yǒu fǎ mén míng
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵：“有法门名

sēng qié zhà ruò cǐ fǎ mén zài yán fú tí yǒu rén wén zhě xī néng chū
僧伽吒。若此法门在阎浮提有人闻者，悉能除

mèi wǔ nì zuì yè yú ā nòuduō luó sānmiāosān pú tí dé bú tuì zhuǎn
灭五逆罪业，于阿耨多罗三藐三菩提得不退转。

yī qiè yǒng yú rǔ yì yún hé ruò rén wén cǐ fǎ mén fú dé zhī jù
一切勇，于汝意云何，若人闻此法门福德之聚

guò yú yī fó fú dé zhī jù
过于一佛福德之聚？”

yī qiè yǒng bái fó yán yún hé shì zūn
一切勇白佛言：“云何？世尊！”

fó gào yī qiè yǒng rú héng hé shā dēng zhū fó rú lái suǒ yǒu
佛告一切勇：“如恒河沙等诸佛如来所有

fú dé ruò rén wén cǐ fǎ mén suǒ dé fú dé yì fù rú shì yī qiè
福德，若人闻此法门，所得福德亦复如是。一切

yǒng ruò rén dé wén rú shì fǎ mén yú ā nòuduō luó sānmiāosān pú
勇，若人得闻如是法门，于阿耨多罗三藐三菩

tí yī qiè bù tuì zhuǎn jiàn yī qiè fó yī qiè dé ā nòuduō luó sān
提一切不退转，见一切佛，一切得阿耨多罗三

miāosān pú tí è mó bù nǎo yī qiè shàn fǎ jiē dé chéng jiù yī
藐三菩提，恶魔不恼，一切善法皆得成就。一

qiè yǒng wén cǐ fǎ zhě néng zhī shēng miè
切勇，闻此法者，能知生灭。”

ěr shí yī qiè dà zhòng cóng zuò ér qǐ piān tǎn yòu jiān yòu
尔时，一切大众从座而起，偏袒右肩，右

xī zhuó dì hé zhǎng xiàng fó bá fó yán shì zūn yī fó fú
膝著地，合掌向佛，白佛言：“世尊！一佛福

dé yǒu jǐ liàng yě
德有几量也？”

fó yán shàn nán zǐ dì tīng yī fó gōng dé pì rú dà hǎi
佛言：“善男子，谛听一佛功德。譬如大海

shuǐ dī⁵ rú yán fú tí dà dì wēichén rú héng hé shāděngzhòngshēng
水滴⁵，如阎浮提大地微尘，如恒河沙等众生，
xī zuò shí dì pú sà rú shì yī qiè shí dì pú sà suǒyǒu fú dé bù
悉作十地菩萨；如是一切十地菩萨所有福德，不
rú yī fó fú dé zhī jù yī qiè yǒng ruò rén wén cǐ fǎ mén fú
如一佛福德之聚。一切勇，若人闻此法门，福
duō yú cǐ suànshù pì yù suǒ bù néng jí
多于此，算数譬喻所不能及。”

ěr shí yī qiè dà zhòngwén shì shuō yǐ yǒngyuèhuān xǐ duō
尔时，一切大众闻是说已，踊跃欢喜，多
zēng fú dé
增福德。

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé děng
时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！何等
zhòngshēng kě yào zhèng fǎ
众生渴乐正法？”

ěr shí shì zūn gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵：

yī qiè yǒng yǒu èr zhòngshēng kě yǎng yú fǎ hé děng wéi èr
“一切勇，有二众生渴仰于法。何等为二？

yī zhě yú yī qiè zhòngshēng qí xīn píngděng èr zhě jì wén fǎ
一者，于一切众生其心平等；二者，既闻法
yǐ děng wéi zhòngshuō xīn wú xī wàng
已，等为众说，心无希⁶望。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wén hé děng fǎ
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！闻何等法
dé jìn pú tí
得近菩提？”

yī qiè yǒng kě yǎng wén fǎ dé jìn pú tí cháng xìn yào tīng
“一切勇，渴仰闻法得近菩提，常信乐听
shòu dà shèng fǎ zhě dé jìn pú tí
受大乘法者得近菩提。”

ěr shí rén tiān zhūlóng cǎi nǚ cóng zuò ér qǐ bó fó
尔时，人、天、诸龙、妓女从座而起，白佛
yán shì zūn wǒ děng kě fǎ yuàn fó shì zūn mǎn wǒ suǒ yuàn
言：“世尊！我等渴法。愿佛世尊满我所愿。”

⁵ 丽本：滴；永乐北藏本及龙藏本：滴

⁶ 丽本：希；永乐北藏本及龙藏本：希

尔时，世尊即便微笑，种种色光从口

中出，遍照十方，上至梵世，还从顶入。

尔时，一切勇菩提萨埵从座而起，偏袒右

肩，右膝著地，白佛言：“世尊！以何因缘如来

现此希有之相？”

尔时，世尊告一切勇菩提萨埵：“于此会中

一切众生，当得阿耨多罗三藐三菩提，成就

一切如来境界，是故佛笑。”

一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！何因缘故，

此会众生得阿耨多罗三藐三菩提？”

佛言：“善哉！善哉！一切勇，能问如来

如是之义。一切勇，以愿胜故。一切勇，乃往

过去无数阿僧祇劫，有佛世尊，号曰宝德如来、

应供、正遍知、明行足、善逝、世间解、无上

士、调御丈夫、天人师、佛世尊。一切勇，尔

时我作摩纳之子。此会众生住佛智慧者，往昔

之时悉在鹿中。我时发愿：‘如是诸鹿，我皆令

住佛智慧中。’时鹿闻已，寻皆发言：‘愿得如

⁷ 丽本：發聲；永乐北藏本及龙藏本：發

shì yī qiè yǒng cǐ huì dà zhòng yīn běi shàngēndāng dé ā nòuduō
是！一切勇，此会大众因彼善根当得阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí
罗三藐三菩提。”

ér shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：

shì zūn ruò yǒuzhòngshēngwén cǐ fǎ zhě shòumìng jǐ jié
“世尊！若有众生闻此法者，寿命几劫？”

fó yán qí rén shòumìngmǎn bā shí jié
佛言：“其人寿命满八十劫。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn jié yǐ hé
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！劫以何

liàng
量？”

fó yán shànnán zǐ pì rú dà chéng zòngguǎng shí èr yóu
佛言：“善男子，譬如大城，纵广十二由

xún gāo sān yóu xún chéngmǎn hú má yǒuchángshòurén guò bǎi suì
旬，高三由旬，盛满胡麻，有长寿人过百岁

yǐ qǔ yī ér qù rú shì chéngzhōng hú má xī jìn jié yóu bù jìn
已，取一而去；如是城中胡麻悉尽，劫犹不尽。

yī qiè yǒng yòu rú dà shān zòngguǎng èr shí wǔ yóu xún gāo shí èr
一切勇，又如大山，纵广二十五由旬，高十二

yóu xún yǒuchángshòurén guò yī bǎi suì yǐ qīngzēng bó yī wǎng fú
由旬，有长寿人过一百岁，以轻缯帛一往拂

zhī rú shì shān jìn jié yóu bù jìn shì míng jié liàng
之；如是山尽，劫犹不尽。是名劫量。”

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn yī fā shì yuànshàng dé rú shì fú dé zhī jù shòu bā shí jié
尊！一发誓愿尚得如是福德之聚——寿八十劫，

hé kuàng yú fó fǎ zhōngguǎng xiū zhūxíng
何况于佛法中广修诸行！”

shànnán zǐ ruò yǒuwén cǐ fǎ ménzhě suǒ dé shòumìngmǎn
“善男子，若有闻此法门者，所得寿命满

bā shí jié hé kuàngshū xiě dù sòng zhī zhě yī qiè yǒng ruò yǒurén
八十劫，何况书写读诵之者？一切勇，若有人

yǐ jìng xìn xīn dù sòng cǐ fǎ mén fú duō yú qián jǐ shí wǔ jié zì
以净信心读诵此法门，福多于前。九十五劫自

zhì sù mìng liù wàn jié zhōng wéizhuàn lún wáng yú xiànn zài shì
识宿命；六万劫中，为转轮王。于现在世，
rén suǒ jìng zhòng dāo bù néng hài dù bù néngshāng yāo⁸ gǔ bù zhòng
人所敬重，刀不能害，毒不能伤，妖⁸蛊不中。
lín mìngzhōng shí dé jiàn jiǔ shí wǔ yì zhū fó ān wèi zhī yán rǔ
临命终时，得见九十五亿诸佛，安慰之言：‘汝
mò bù wèi rǔ zài shì shí wénsēng qié zhà fǎ mén jiǔ shí wǔ yì
莫怖畏！汝在世时，闻僧伽吒法门。’九十五亿
fó gè jiāng qí rén zhì qí shì jiè yī qiè yǒng kuàng fù yǒurén dé jù
佛各将其人至其世界。一切勇，况复有人得具
zú wén rú shì fǎ mén
足闻如是法门？”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bō fó yán shì zūn wǒ
尔时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！我
dāng tīngshòu rú shì fǎ mén dé hé fú dé
当听受如是法门，得何福德？”
fó gào yī qiè yǒng rú héng hé shā zhū fó rú lái suǒ yǒu fú
佛告一切勇：“如恒河沙诸佛如来所有福
dé wén shì jīng zhě suǒ dé fú dé yì fù rú shì
德，闻是经者所得福德亦复如是。”
shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bō fó yán shì zūn wǒ fīng
时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！我听
cǐ fǎ xīn wú pí yàn
此法心无疲厌。”

fó gào yī qiè yǒng shàn zāi shàn zāi rǔ néng rú shì wén
佛告一切勇：“善哉！善哉！汝能如是闻
fǎ wú yàn wǒ yì rú shì wén fǎ wú yàn kuàng fù fán fū xīn shēng yàn
法无厌，我亦如是闻法无厌，况复凡夫心生厌
xiǎng yī qiè yǒng ruò yǒushànnán zǐ wén cǐ fǎ mén shēng xìn xīn
想？一切勇，若有善男子闻此法门，生信心
zhě yú qiān jié zhōng bù duò è dào wǔ qiān jié zhōng bù duò chū shēng
者，于千劫中不堕恶道，五千⁹劫中不堕畜生，
wàn èr qiān jié bù duò yú chī wàn bā qiān jié bù shēng biān dì èr
万二千劫不堕愚痴，万八千劫不生边地，二
wàn jié zhōng shēng chǔ duān zhèng èr wàn wǔ qiān jié cháng dé chū jiā
万劫中生处端正，二万五千劫常得出家，

⁸ 丽本：媛；永乐北藏本及龙藏本：妖⁹ 丽本：十；永乐北藏本及龙藏本：千

wǔ wàn jié zhōngzuòzhèng fǎ wáng liù wàn wǔ qiān jié xiū xíngniàn sǐ
五万劫中作正法王，六万五千劫修行念死。
yī qiè yǒng běi shànnán zǐ shàn nǚ rén wú shǎo bù shàn è mó bù
一切勇，彼善男子、善女人无少不善，恶魔不
dé qí biàn bù rù mǔ tāi yī qiè yǒng wén cǐ fǎ ménzhě shēng
得其便，不入母胎。一切勇，闻此法门者，生
shēng zhī chù jiǔ shí wǔ ā sēng qí jié bù duò è dào yú bā wàn jié
生之处，九十五阿僧祇劫不堕恶道，于八万劫
cháng dé wén chí shí wàn jié lí yú shāshēng jiǔ wàn jiǔ qiān jié lí
常得闻持，十万劫离于杀生，九万九千劫离
yú wàng yǔ yī wàn sān qiān jié lí yú liǎng shé yī qiè yǒng rú shì
于妄语，一万三千劫离于两舌。一切勇，如是
fǎ mén¹⁰ nán zhí nán wén
法门，难值难闻。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duō mó hē sà duō cóng zuò ér qǐ
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，
piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì hé zhǎng bó fó yán shì zūn bàng
偏袒右肩，右膝著地，合掌白佛言：“世尊！谤
cǐ fǎ zhě qí zuì duō shǎo
此法者其罪多少？”

fó gào yī qiè yǒng qí zuì shènduō
佛告一切勇：“其罪甚多！”
shí yī qiè yǒng pú tí sà duō bó fó yán shì zūn dé jǐ
时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！得几
shù zuì
数罪？”

fó gào yī qiè yǒng mò wèn cǐ shì shànnán zǐ ruò yǒu yú
佛告一切勇：“莫问此事！善男子，若有于
shí èr héng hé shā zhū fó rú lái qǐ yú è xīn ruò yǒu bàng zhě zuì
十二恒河沙诸佛如来起于恶心，若有谤者，罪
duō yú bǐ yī qiè yǒng ruò yú dà shèng qǐ nǎo xīn zhě rú bǐ zhòng
多于彼。一切勇，若于大乘起恼心者，如彼众
shēng bēi shāo jīāo rán
生，被烧焦然。”

yī qiè yǒng pú tí sà duō bó fó yán shì zūn rú shì zhòng
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！如是众

¹⁰ 丽本：門；永乐北藏本：門；龙藏本：聞；校勘：門

shēngyún hé kě jiù
生 云何可救？”

fó gào yī qiè yǒng pì rú yǒu rén dāoduàn qí tóu shǐ yī
佛告一切勇：“譬如有人，刀断其头，使医

zhì zhī tú yǐ shí mì sū yóuzhūyào yǐ yòng tú zhī yī qiè yǒng
治之，涂以石蜜、酥油诸药，以用涂之。一切勇，

yú rǔ yì yún hé rú shì zhòngshēnghuán kě huó fǒu
于汝意云何？如是众生还可活不？”

yī qiè yǒng bái fó fú yě shì zūn
一切勇白佛：“不也。世尊！”

“yī qiè yǒng yòu rú yǒu rén dāo hàn bù duàn ruò dé liáng
一切勇，又如有人，刀害不断，若得良

yī zhì zhī zé chài bǐ rén chài yǐ zhī qí dà kǔ wǒ jīn zhī
医治之则瘥¹¹。彼人瘥¹²已，知其大苦：‘我今知

yǐ gèng bù fù zuò è bù shàn yè yī qiè yǒng ruò shànnán zǐ niàn
已，更不复作恶不善业。’一切勇，若善男子念

bù shī shí yì fù rú shì lí yī qiè è jí zhūshàn fǎ zhūshàn
布施时，亦复如是，离一切恶，集诸善法，诸善

jù zú pì rú sǐ shī fù mǔ yōu chóu tí qì bù néng jiù hù
具足。譬如死尸，父母忧愁啼泣，不能救护。

fán fū zhī rén yì fù rú shì bù néng zì lì bù néng lì tā wú
凡夫之人亦复如是，不能自利，不能利他，无

yī fù mǔ rú shì rú shì yī qiè yǒng bǐ zhūzhòngshēng lín
依父母。如是，如是，一切勇，彼诸众生，临

sǐ zhī shí wú suǒ yī zhǐ yī qiè yǒng wú yī zhòngshēng yǒu èr zhǒng
死之时，无所依止。一切勇，无依众生有二种。

hé děngwéi èr yī zhě zuò bù shàn yè èr zhě fěi bàngzhèng fǎ
何等为二？一者，作不善业；二者，诽谤正法。

rú shì èr rén lín sǐ zhī shí wú yī zhǐ chù
如是二人，临死之时，无依止处。”

shí yī qiè yǒng pú tí sà duō bó fó yán shì zūn bǐ bàng
时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！彼谤

fǎ zhěshēng hé dàozhōng
法者生何道中？”

fó gào yī qiè yǒng bàng fǎ zhī rén rù dà dì yù zài dà jiào
佛告一切勇：“谤法之人入大地狱，在大叫

¹¹ 丽本：瘥；永乐北藏本及龙藏本：差

¹² 丽本：瘥；永乐北藏本及龙藏本：差

huàn dì yù yī jié shòu kǔ zhòng hé dì yù yī jié shòu kǔ shāorán
唤地狱一劫受苦，众合地狱一劫受苦，烧然
dì yù yī jié shòu kǔ dà shāorán dì yù yī jié shòu kǔ hēishéng dì
地狱一劫受苦，大烧然地狱一劫受苦，黑绳地
yù yī jié shòu kǔ ā bí dì yù yī jié shòu kǔ máoshù dì yù yī
狱一劫受苦，阿鼻地狱一劫受苦，毛竖地狱一
jié shòu kǔ hóuhóu dì yù yī jié shòu kǔ yī qiè yǒng bàng fǎ zhòng
劫受苦，喉喉地狱一劫受苦。一切勇，谤法众
shēng yú cǐ bā dà dì yù mǎn zú bā jié shòu dà kǔ nǎo
生于此八大地狱满足八劫受大苦恼。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duō mó hē sà duō bó fó yán
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：

shì zūn dà kǔ dà kǔ wǒ bù néng wén
“世尊！大苦！大苦！我不能闻。”

ěr shí shì zūn ér shuōsòngyuē
尔时，世尊而说颂曰：

hé gù bù néng wén 何故不能闻	cǐ yǔ shèn kě bù 此语甚可怖
dì yù wéi dà kǔ 地狱为大苦	zhòngshēngshòu kǔ tòng 众生受苦痛
ruò zào shàn yè zhě 若造善业者	zé yǒu lè guǒ bào 则有乐果报
ruò zào bù shàn yè 若造不善业	zé shòu yú kǔ bào 则受于苦报
shēng zé yǒu sǐ kǔ 生则有死苦	yōu bēi kǔ suǒ fù 忧悲苦所缚
fán fū chángshòu kǔ 凡夫常受苦	wú yǒu shǎo lè shí 无有少乐时
zhì huì rén wéi lè 智慧人为乐	néng yì niàn zhū fó 能忆念诸佛
xìn qīng jìng dà shèng 信清净大乘	bú duò yú è dào 不堕于恶道
rú shì yī qiè yǒng 如是一切勇	běn yè dé guǒ bào 本业得果报
zuò yè shí suī shǎo 作业时虽少	dé wú biān guǒ bào 得无边果报
zhǒng zǐ shí suī shǎo 种子时虽少	dé wú liàng guǒ shí 得无量果实

zhí zhòng fó fú tián	néng shēng guǒ shí chù
植 种 佛 福 田	能 生 果 实 处
zhì zhě dé ān lè	yào yú zhū fó fǎ
智 者 得 安 乐	乐 于 诸 佛 法
yuǎn lí yú è fǎ ¹³	xiū xíng zhū shàn fǎ
远 离 于 恶 法	修 行 诸 善 法
ruò yǐ yī háo wù	yòng bù shī zhū fó
若 以 一 毫 物	用 布 施 诸 佛
bā shí qiān jié zhōng	jù fù jù cái bǎo
八 十 千 劫 中	巨 富 具 财 宝
suí suǒ shòushēngchù	cháng niàn xíng bù shī
随 所 受 生 处	常 念 行 布 施
rú shì yī qiè yǒng	shī fó dé fú shēn
如 是 一 切 勇	施 佛 得 福 深

尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛陀言：

“世尊！云何修佛智慧？云何闻此法门增长

shàngēn
善 根？”

佛告一切勇菩提萨埵：“若有人供养六十

èr yì héng hé shā zhū fó shī zhū lè jù ruò fù wén cǐ fǎ ménzhě
二 亿 恒 河 沙 诸 佛，施 诸 乐 具；若 复 闻 此 法 门 者，

suǒ dé fú dé yǔ qiánzhèngděng
所 得 福 德 与 前 正 等。”

一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！云何善根

mǎn zú
满 足？”

尔时，世尊告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵言：

gōng dé rú fó zhě dāng zhī mǎn zú
“功 德 如 佛 者，当 知 满 足。”

一切勇白佛言：“世尊！何人功德与如来

¹³ 丽本：道；永乐北藏本：道；龙藏本：法

děng
等？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duō shànnán zǐ fǎ shī shàngēn
佛告一切勇菩提萨埵：“善男子，法师善根

yǔ rú lái děng
与如来等。”

yī qiè yǒng pú tí sà duō yán shì zūn hé děng shì fǎ shī
一切勇菩提萨埵言：“世尊！何等是法师？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duō liú tōng cǐ fǎ ménzhě míng
佛告一切勇菩提萨埵：“流通此法门者，名

wéi fǎ shī
为法师。”

yī qiè yǒng pú tí sà duō bō fó yán shì zūn wén cǐ fǎ mén
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！闻此法门

dé hé děng fú shū xiě dù sòng cǐ fǎ ménzhě dé jǐ suǒ fú
得何等福？书写读诵此法门者得几所福？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duō yán shànnán zǐ yú shí fāng
佛告一切勇菩提萨埵言：“善男子，于十方

mìàn yī yī fāng gè shí èr héng hé shā zhū fó rú lái yī yī rú lái
面，一一方各十二恒河沙诸佛如来，一一如来

zhù shì shuō fǎ mǎn shí èr jié ruò yǒushànnán zǐ shuō cǐ fǎ mén gōng
住世说法满十二劫；若有善男子说此法门，功

dé yǔ shàngzhū rú lái děng ruò yǒushànnán zǐ shuō cǐ jīng sì shí
德与上诸如来等。若有善男子书写此经，四十

bā héng hé shā zhū fó rú lái shuō qí gōng dé bù néng lìng jìn kuàng fù
八恒河沙诸佛如来说其功德不能令尽，况复

shū xiě dù sòngshòu chí
书写读诵受持？”

shí yī qiè yǒng pú tí sà duō wèn fó yán shì zūn ruò dù
时，一切勇菩提萨埵问佛言：“世尊！若读

sòngzhě dé jǐ suǒ fú
诵者得几所福？”

ěr shí shì zūn shuō sòng dá yuē
尔时，世尊说颂答曰：

dú sòng sì jù jì dé cǐ zuì shèng fú
读诵四句偈 得此最胜福

rú bā shí sì héng zhū fó suǒ shuō fǎ
如八十四恒 诸佛所说法

dú sòng cǐ fǎ mén 读诵此法门	dé rú shì fú dé 得如是福德
rú shì zhū gōng dé 如是诸功德	yán shuō bù néng jìn 言说不能尽
shí bā yì zhū fó 十八亿诸佛	zhù shì mǎn yī jié 住世满一劫
shí fāng yī qìè fó 十方一切佛	chángzàn dà shèng fǎ 常赞大乘法
shàn shuō cǐ fǎ mén 善说此法门	ér wú yǒu qióng jìn 而无有穷尽
zhū fó nán zhí yù 诸佛难值遇	cǐ fǎ yì rú shì 此法亦如是

尔时，八十四亿天子至于佛所，合掌顶礼，

白佛言：“善哉！世尊！如是法藏愿住阎浮提。”

尔时，复有十八千亿尼犍子，来诣佛所，白

佛言：“胜也！沙门瞿昙。”

佛告尼犍：“如来常胜，汝等住颠倒，云

何见汝等胜？汝无胜也。汝等善听，今为利

益汝等，为汝等说：

fán fū wú huì lè 凡夫无慧乐	hé chù dé yǒushèng 何处得有胜
bù zhī yú zhèng dào 不知于正道	yún hé dé yǒushèng 云何得有胜
wǒ shì zhòngshēngdào 我视众生道	yǐ shènshēn fó yǎn 以甚深佛眼

尔时，尼犍子于世尊所心生瞋恚。尔时，

帝释捉金刚杵以手摩之，用拟尼犍¹⁴。时，十

¹⁴ 丽本：犍；永乐北藏本及龙藏本：捷

bā qiān yì zhū ní qián¹⁵ zǐ huáng bù kǔ nǎo bēi qì tǐ kū rú lái yǐn
八千亿诸尼捷¹⁵子惶怖苦恼，悲泣啼哭。如来隐
xíng lìng qí bú jiàn
形，令其不见。

ěr shí zhū ní qián zǐ bú jiàn rú lái bēi qì sòngyuē
尔时，诸尼捷子不见如来，悲泣颂曰：

fù mǔ jí xiōng dì 父母及兄弟	wú néng jiù jì zhě 无能救济者
jiànkuàng yě dà zé 见旷野大泽	kōng wú rén xíng lù 空无人行路
bǐ chù bù jiàn shuǐ 彼处不见水	yì bù jiàn shù yīn ¹⁶ 亦不见树荫 ¹⁶
yì bù jiàn rén zhòng 亦不见人众	wú bàn dù shòu kǔ 无伴独受苦
bǐ shòu zhū kǔ nǎo 彼受诸苦恼	yóu bù jiàn rú lái 由不见如来

shí zhū ní qián cóngzuò ér qǐ yòu xī zhuó dì chū dà shēng
时，诸尼捷¹⁷从座而起，右膝著地，出大声

yán rú lái āi mǐn yuànjiàn jiù jì wǒ děng guī yī fó
言：“如来哀愍，愿见救济，我等归依佛！”

ěr shí shì zūn jí shí wēixiào gào yī qiè yǒng pú tí sà duō mó
尔时，世尊即时微笑，告一切勇菩提萨埵摩

hé sà duōyán shànnán zǐ rǔ wǎngwàiào ní qián zǐ suǒ wèi
诃萨埵言：“善男子，汝往外道尼捷¹⁸子所，为

qí shuō fǎ
其说法。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duō mó hé sà duō bó fó yán
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵，白佛言：

shì zūn pì rú xū mí shānwáng xiǎoshān wú néngchūzhě rú shì
“世尊！譬如须弥山王，小山无能出者。如是，

shì zūn yú rú lái qián wǒ bù néngshuō
世尊！于如来前，我不能说。”

ěr shí shì zūn gào yī qiè yǒng pú tí sà duō mó hé sà duō
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵：

¹⁵ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

¹⁶ 丽本：阴；永乐北藏本及龙藏本：蔴

¹⁷ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

¹⁸ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

shànnán zǐ mò zuò shì shuō rú lái yǒuduōfāngbiàn yī qiè yǒng
“善男子，莫作是说！如来有多方便。一切勇，
rǔ wǎngguān shí fāng yī qiè shì jiè rú lái zài hé chùzhù yú hé chù
汝往观十方一切世界，如来在何处住？于何处
suǒ fū rú lái zuò yī qiè yǒng yú ní qián suǒ wǒ yì dāng zì shuō
所敷如来座？一切勇，于尼捷¹⁹所，我亦当自说
fǎ
法。”

yī qiè yǒng bó fó yán shì zūn chéng hé shén lì wéi yǐ
一切勇白佛言：“世尊！乘何神力？为以
zì shén lì qù yǐ fó shén lì qù yě
自神力去、以佛神力去也？”

fó gào yī qiè yǒng rǔ yǐ zì shén lì qù huán shí yǐ fó
佛告一切勇：“汝以自神力去，还时以佛
shén lì ér lái
神力而来。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duō mó hē sà duō cóng zuò ér qǐ
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，

piān tǎn yòu jiān wèi fó zuò lǐ jí mò bù xiàn
偏袒右肩，为佛作礼，即没不现。

ěr shí shì zūn wèi ní qián shuō²⁰ shēng kǔ shēng nǎo rén shēng
尔时，世尊为尼捷说：“生苦生恼，人生

duō bù shēng yǒu bìng kǔ bìng yǒu lǎo kǔ lǎo yǒu sǐ kǔ fù yǒu
多怖，生有病苦，病有老苦，老有死苦，复有

wáng nàn zéi nàn shuǐ nàn huǒ nàn dù nàn zì zuò yè nàn
王难、贼难、水难、火难、毒难、自作业难。”

shí zhū wài dào xīn huái kǒng bù bó fó yán shì zūn wǒ
时，诸外道心怀恐怖，白佛言：“世尊！我
děng yú jīn gèng bù rěn shēng
等于今更不忍生。”

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ shí shí bā qiān yì zhū wài dào děng
尔时，世尊说此法时，十八千诸外道等

dé lí chéng gòu fā ā nòu duō luó sān miào sān pú tí xīn zì shēn shí
得离尘垢，发阿耨多罗三藐三菩提心。自身十

bā qiān yì zhù yú shí dì dà pú tí sà duō xiàn pú tí sà duō zhǒng
八千亿，住于十地大菩提萨埵，现菩提萨埵种

¹⁹ 丽本：犍；永乐北藏本及龙藏本：捷

²⁰ 丽本：犍說法；永乐北藏本及龙藏本：捷說

zhǒngshén lì huòzuòxiàngxíng mǎxíng shī zǐ hǔxíng jīn chìniǎo
种神力，或作象形、马形、师子虎形、金翅鸟
xíng huòzuò xū mí shānxíng huòzuò lǎoxíng huòzuò mí hóu huòzuò
形，或作须弥山形，或作老形，或作猕猴，或作
huā tái jié jiā fù zuò shí qiān yì pú tí sà duǒ zài qí nánmiànzuò
华台结跏趺坐。十千亿菩提萨埵在其南面作，
jiǔ qiān yì pú tí sà duǒ zài qí běimian jiē zuò rú shì shéntōngbiàn
九千亿菩提萨埵在其北面，皆作如是神通变
huà rú lái cháng zài sānmèi yǐ fāngbiàn lì gù wèizhòngshēngshuō fǎ
化。如来常在三昧，以方便力故为众生说法。

ér shí rú lái zhī yī qiè yǒng pú tí sà duǒ zì yòngshén lì qù
尔时，如来知一切勇菩提萨埵自用神力去
yǐ qī rì zhì huāshàng shì jiè shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yǐ
已，七日至华上世界。时，一切勇菩提萨埵以
fó shén lì qū shēn bì qǐng lái zhì fó suǒ dào yǐ yòurào sān zā
佛神力，屈伸臂顷来至佛所。到已，右绕三匝，
fā qīngjìng xīn hé zhǎng lǐ fó bō fó yán shì zūn wǒ yǐ yī
发清净心，合掌礼佛，白佛言：“世尊！我以一
shén lì zhì shí fāngzhū fó shì jiè jiàn jiǔ shí jiǔ qiān yì zhū fó shì jiè
神力，至十方诸佛世界，见九十九千亿诸佛世界；
dì èr shén lì jiàn bǎi qiān yì zhū fó shì jiè zhì dì qī rì dàohuā
第二神力，见百千亿诸佛世界；至第七日到华
shàng shì jiè yì zhì bù dòng rú lái shì jiè shì zūn wǒ zhì bǐ guó
上世界，亦至不动如来世界。世尊！我至彼国
jiàn jiǔ shí èr qiān yì zhū fó shuō fǎ yòu jiàn bā shí yì qiān shì jiè bā
见九十二千亿诸佛说法；又见八十亿千世界，八
shí yì qiān zhū fó jí rì chéng ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí wǒ
十亿千诸佛即日成阿耨多罗三藐三菩提，我
xī gòngyǎng fù guò ér qù shì zūn wǒ jí rì zhì sān shí jiǔ yì bǎi
悉供养，复过而去。世尊！我即日至三十九亿百
qiān fó guó jiàn sān shí jiǔ yì bǎi qiān pú tí sà duōchū jiā dé ā nòu
千佛国，见三十九亿百千菩提萨埵出家，得阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí shì zūn wǒ xī gōngjìng lǐ bài yòurào
多罗三藐三菩提。世尊！我悉恭敬礼拜，右绕
sān zā fù guò ér qù shì zūn yòu yú liù shí yì shì jiè jiàn liù
三匝，复过而去。世尊！又于六十亿世界，见六
shí yì fó wǒ xī gòngyǎng gōngjìng lǐ bài ér qù shì zūn wǒ
十亿佛，我悉供养恭敬，礼拜而去。世尊！我

jiàn bǎi yì shì jiè bǎi yì rú lái rù bō niè pán wǒ yì gòngyānggōng
见百亿世界，百亿如来入般涅槃，我亦供养恭
jìng lǐ bài fù guò ér qù shì zūn wǒ jiàn liù shí wǔ yì shì jiè
敬礼拜，复过而去。世尊！我见六十五亿世界，
zhū fó zhèng fǎ miè jìn wǒ xīn jiāo nǎo ér huái bēi qì jiàn tiān lóng
诸佛正法灭尽，我心焦²¹恼而怀悲泣，见天、龙、
yè chāyōunǎo tí kū rú jiàn rù xīn shì zūn bǐ fó shì jié huǒ
夜叉忧恼啼哭，如箭入心。世尊！彼佛世界劫火
suǒshāo dà hǎi xū mí xī jiē shāo jìn wú yǒu yí yú wǒ yì gòng
所烧，大海须弥悉皆烧尽，无有遗余，我亦供
yǎng fù guò ér qù
养，复过而去。

nǎi dào huāshàng shì jiè shì zūn wǒ dào bǐ shì jiè jiàn
“乃到华上世界。世尊！我到彼世界，见
fū bǎiqiān yì zuò shì zūn jiàn bǐ nánmiàn fū bǎiqiān yì zuò dōng
敷百千亿座。世尊！见彼南面敷百千亿座，东
xī běifāng jí yǐ shàng xià gè fū bǎiqiān yì gāozuò shì zūn bǐ
西北方及以上下，各敷百千亿高座。世尊！彼
yī yī zuò qī bǎochéng jiù yī yī zuò shàng yōu yī rú lái jié jiā fū
一座七宝成就，一座上有如来结跏趺
zuò wèizhòngshuō fǎ shì zūn wǒ jì jiàn yǐ shēng xī yǒu xīn wèn
坐，为众说法。世尊！我既见已生希有心，问
bǐ shì zūn cǐ shì jiè zhě míngwéi hé děng bǐ fó rú lái jí
彼世尊：‘此世界者，名为何等？’彼佛如来即
gào wǒ yán cǐ shì jiè zhě míngyuēhuāshàng shì zūn wǒ lǐ
告我言：‘此世界者，名曰华上。’世尊！我礼
bǐ fó wèn qí fó yán rú lái shì zūn mínghào hé děng bǐ fó
彼佛，问其佛言：‘如来世尊名号何等？’彼佛
dá wǒ hào lián huāzàng yú cǐ shì jiè chángzuò fó shì wǒ fù
答我：‘号莲华藏，于此世界常作佛事。’我复
wènyán cǐ shì jiè zhōng wú liàng rú lái hé zhě shì lián huāzàng rú
问言：‘此世界中无量如来，何者是莲华藏如
lái zhī shēn bǐ shì zūn yuē wǒ dāng shì rǔ lián huāzàng fó
来之身？’彼世尊曰：‘我当示汝莲华藏佛。’
“尔时，诸佛悉隐不现，唯见一佛，其余座

²¹ 丽本：焦；永乐北藏本及龙藏本：焦

shàng xī shì pú sà wǒ shí lǐ fó shí yǒu yī zuò cóng dì yǒng
 上悉是菩萨，我时礼佛。时有一座，从地涌²²
 chū wǒ yú cǐ zuò jié jiā fū zuò shí wǒ zuò yǐ yǒu wú liàngzuò hū
 出，我于此座结跏趺坐。时我坐已，有无量座忽
 rán ér chū kōng wú rén zuò wǒ wèn běi fó cǐ zuò hé gù kōng wú
 然而出，空无人坐。我问彼佛：‘此座何故空无
 rén zuò shí fó shì zūn ér gào wǒ yán shànnán zǐ bù zhòngshàn
 人坐？’时佛世尊而告我言：‘善男子，不种善
 gēnzhòngshēng bù dé zài yú cǐ huì zhī zhōng shì zūn wǒ shí wèn
 根众生，不得在于此会之中。’世尊！我时问
 běi rú lái yán shì zūn zuò hé shàngēn dé zài cǐ huì shí fó
 彼如来言：‘世尊！作何善根得在此会？’时佛
 gào yán dì tīng shànnán zǐ dé wén sēng qié zhà fǎ mén zhě yǐ
 告言：‘谛听！善男子，得闻僧伽吒法门者，以
 shì shàngēn dé zài cǐ huì hé kuàng shū xiě dù sòng yī qiè yǒng rǔ
 是善根得在此会，何况书写读诵？一切勇，汝
 wén sēng qié zhà fǎ mén gù dé zài cǐ huì wú shàngēn rén zé bù
 闻僧伽吒法门故，得在此会。无善根人，则不
 néng dé jiàn cǐ fó guó
 能得见此佛国。’

ēr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bō běi fó
 ‘尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白彼佛
 yán shì zūn dé wén cǐ fǎ mén zhě dé hé fú dé ēr shí
 言：‘世尊！得闻此法门者，得何福德？’尔时，
 lián huā zàng rú lái jí biàn wēixiào shì zūn wǒ shí zuò lǐ wèn běi
 莲华藏如来即便微笑。世尊！我时作礼，问彼
 fó yán fó hé gù xiào xiàn xī yǒuxiàng shí lián huā zàng rú lái gào
 佛言：‘佛何故笑现希有相？’时莲华藏如来告
 yī qiè yǒng shànnán zǐ yī qiè yǒng pú tí sà duǒ dé dà shì lì
 一切勇：‘善男子，一切勇菩提萨埵得大势力。
 pì rú zhuàn lún shèng wáng zhǔ sì tiān xià yú sì tiān xià zhòng mǎn hú
 譬如转轮圣王主四天下，于四天下种满胡
 má shànnán zǐ rú běi hú má qí shù duō fǒu yī qiè yǒng pú
 麻。善男子，如彼胡麻其数多不？’一切勇菩
 tí sà duǒ bō shì zūn yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
 提萨埵白世尊言：‘甚多！世尊！甚多！善逝！’

²² 丽本：踊；永乐北藏本及龙藏本：涌

fó gào yī qiè yǒng yǒurén jù bǐ hú má yǐ zuò yī jù yī qiè yǒng
佛告一切勇：‘有人聚彼胡麻以作一聚。一切勇，
yǒurén néng shǔ zhī qí shù fǒu yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bō bǐ shì
有人能数知其数不？’一切勇菩提萨埵白彼世
zūn bù kě shǔ yě shàn shì shì zūn shí lián huā zàng rú lái gào
尊：‘不可数也！善逝！世尊！’时莲华藏如来告
yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shànnán zǐ ruò hú má děng shù zhū fó rú
一切勇菩提萨埵：‘善男子，若胡麻等数诸佛如
lái shuō wén jīng gōng dé bù néng lìng jìn hé kuàng shū xiě dù sòng
来，说闻经功德不能令尽，何况书写读诵？’
“yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bō fó yán shì zūn shū xiě dé
一切勇菩提萨埵白佛言：‘世尊！书写得
hé děng fú fó gào yī qiè yǒng shànnán zǐ pì rú sānqiān
何等福？’佛告一切勇：‘善男子，譬如三千
dà qiān shì jiè yī qiè shā chén shù yè cǎo mù yǐ rú cǐ děng shù zhuàn
大千世界一切沙尘树叶草木，以如此等数转
lún wáng rú shì lún wáng nìng kě shǔ fǒu yī qiè yǒng pú tí sà duǒ
轮王，如是轮王宁可数不？’一切勇菩提萨埵
bó fó yán shì zūn bù kě shǔ yě shàn shì shì zūn fó gào
白佛言：‘世尊！不可数也！善逝！世尊！’佛告
yī qiè yǒng shànnán zǐ tīng cǐ fǎ zhě rú shì yī qiè zhū zhuàn
一切勇：‘善男子，听此法者，如是一切诸转
lún wáng suǒ yǒu fú dé bù jí cǐ fú yú cǐ fǎ mén shū yī zì zhě gōng
轮王所有福德不及此福。于此法门书一字者功
dé shèng bǐ yī qiè lún wáng suǒ yǒu fú dé rú shì shànnán zǐ
德，胜彼一切轮王所有福德。如是，善男子，
cǐ fǎ mén zhě shè yú yī qiè dà shèng zhèng fǎ bù dé yǐ lún wáng
此法门者，摄于一切大乘正法，不得以轮王
fú dé wéi yù rú shì yī qiè yǒng cǐ fǎ méngōng dé fēi pì yù
福德为喻。如是，一切勇，此法门功德非譬喻
shuō rú cǐ fǎ mén néng shì fǎ zàng miè zhū fán nǎo rán dà fǎ jù
说。如此法门能示法藏，灭诸烦恼，然大法炬，
xiáng zhū è mó zhào míng yī qiè pú tí sà duǒ zhī shè shuō yī qiè
降诸恶魔，照明一切菩提萨埵之舍，说一切
fǎ 法。”
“yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hé sà duǒ bō fó yán
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：

shì zūn xíng fàn hēng zhě shèn wéi xī yǒu hé yǐ gù shì zūn
“世尊！行梵行者，甚为希有！何以故？世尊！
rú lái héng nán dé
如来行难得。”

fó gào yī qiè yǒng rú shì shànnán zǐ fàn hēng nán dé
佛告一切勇：“如是，善男子，梵行难得。

ruò xíng fàn hēng ruò zhòu ruò yè cháng jiàn rú lái ruò jiàn rú lái zé jiàn
若行梵行，若昼若夜常见如来，若见如来则见

fó guó ruò jiàn fó guó zé jiàn fǎ zàng lín mìng zhōng shí qí xīn bù
佛国，若见佛国则见法藏。临命终时，其心不

bù bù shòu tāi shēng wú fù yōu nǎo bù wéi ài hé zhī suǒ piāo mò
怖，不受胎生，无复忧恼，不为爱河之所漂没。”

ěr shí shì zūn fù gào yī qiè yǒng pú tí sà duō mó hē sà duō
尔时，世尊复告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵：

shànnán zǐ rú lái chū shì nán kě zhí yù
“善男子，如来出世难可值遇！”

yī qiè yǒng yán rú shì shì zūn rú shì shàn shì rú
一切勇言：“如是，世尊！如是，善逝！如

lái chū shì nán dé zhí yù
来出世难得值遇！”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duō mó hē sà duō yán cǐ fǎ nán
佛告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵言：“此法难

zhí yì fù rú shì yī qiè yǒng ruò yǒu dé wén rú shì fǎ mén jīng yú
值亦复如是。一切勇，若有得闻如是法门经于

ěr zhě bā shí jié zhōng zì zhì sù mìng liù shí qiān jié zuò zhuàn lún
耳者，八十劫中自识宿命；六十千劫作转轮

wáng bā shí jié zhōng zuò tiān dì shì èr shí wǔ qiān jié zuò jìng jū tiān
王；八十劫中作天帝释；二十五千劫作净居天；

sān shí bā qiān jié zuò dà fàn tiān jiǔ shí jiǔ qiān jié bù duò è dào bǎi
三十八千劫作大梵天；九十九千劫不堕恶道；百

qiān jié zhōng bù duò è guǐ èr shí bā qiān jié bù duò chū shēng shí sān
千劫中不堕饿鬼；二十八千劫不堕畜生；十三

yì bǎi qiān jié bù duò ā xiū luó zhōng dāo jiàn bù shāng èr shí wǔ
亿百千劫不堕阿修罗中，刀剑不伤；二十五

qiān jié bù shēng yú chī zhōng qī qiān jié jù zú zhì huì jiǔ qiān jié
千劫不生愚痴中；七千劫²³具足智慧；九千劫

²³ 丽本：劫中；永乐北藏本及龙藏本：劫

zhōngshēngchǔduānzhèng jù zú shàn sè rú rú lái shēn shí wǔ qiān
 中生处端正，具足善色如如来身；十五千
 jié bù zuò nǚ rén shí liù qiān jié shēn wú bìngnǎo sān shí wǔ qiān jié
 劫不作女人；十六千劫身无病恼；三十五千劫
 cháng jù tiānyǎn shí jiǔ qiān jié bù shēnglóngzhōng liù qiān jié zhōng
 常具天眼；十九千劫不生龙中；六千劫中
 wú chēn huì xīn qī qiān jié zhōng bù shēng pín jiàn jiā bā shí qiān jié
 无瞋恚心；七千劫中不生贫贱家；八千劫
 zhǔ èr tiān xià jí zuì wú²⁴ qióng shòu rú shì lè shí èr qiān jié bù
 主二天下，极最无²⁴穷，受如是乐；十二千劫不
 shēngmángmíng shí sān qiān jié bù shēnglóngzhōng shí yī qiān jié xiū
 生盲冥；十三千劫不生聋中；十一千劫修
 xíngrén rǔ lín mìngzhōng shí shí xíngjiāngmiè bù qǐ dǎoxiǎng bù
 行忍辱。临命终时，识行将灭，不起倒想，不
 shēngchēn huì jiàndōngfānghéng hé shāděngzhū fó rú lái miànjiànnán
 生瞋恚，见东方恒河沙等诸佛如来，面见南
 fāng shí èr²⁵ yì fó miànjiàn xī fāng èr shí wǔ héng hé shā zhū fó rú
 方十二²⁵亿佛，面见西方二十五恒河沙诸佛如
 lái miànjiàn běi fāng bā shí héng hé shāděngzhū fó rú lái miànjiàn
 来，面见北方八十恒河沙等诸佛如来，面见
 shàngfāng jiǔ shí yì héng hé shā zhū fó shì zūn miànjiàn xià fāng bǎi yì
 上方九十亿恒河沙诸佛世尊，面见下方百亿
 héng hé shāděngzhū fó shì zūn
 恒河沙等诸佛世尊。

shànnán zǐ bǐ zhū shì zūn ān wèi qí rén shànnán zǐ
 “善男子，彼诸世尊安慰其人：‘善男子，
 rǔ mò kǒng bù rǔ yǐ tīngshòusēng qié zhà fǎ mén shànnán zǐ rǔ
 汝莫恐怖！汝已听受僧伽吒法门。善男子，汝
 jiàn rú shì héng hé shāděng bǎi qiān yì fó shì zūn fǒu wéi rán yǐ
 见如是恒河沙等百千亿佛世尊不？’‘唯然，已
 jiàn shì zūngàoyuē cǐ zhū rú lái gù lái jiàn rǔ shì shànnán
 见。’世尊告曰：‘此诸如来故来见汝。’是善男
 zǐ wènyán wǒ zuò hé shànzū fó jiàn wǒ zhū fó gào yán shàn
 子问言：‘我作何善诸佛见我？’诸佛告言：‘善
 nán zǐ rǔ zài rén zhōng céng wénsēng qié zhà fǎ mén shì gù zhū fó gù
 男子，汝在人中曾闻僧伽吒法门，是故诸佛故

²⁴ 丽本：貧；永乐北藏本及龙藏本：無

²⁵ 丽本：二十；永乐北藏本及龙藏本：十二

lái jiàn rǔ shì shànnán zǐ bó fó yán shì zūn wǒ céngshǎowén
来见汝。’是善男子白佛言：‘世尊！我曾少闻
dé rú shì fú kuàng fù jù zú shòu chí shì jīng , běi fó gào yán
得如是福，况复具足受持是经？’彼佛告言：
shànnán zǐ mò zuò shì shuō wén sì jù jì suǒ yōugōng dé wǒ
‘善男子，莫作是说！闻四句偈所有功德，我
jīn shuō zhī shànnán zǐ pì rú shí sānhéng hé shā zhū fó rú lái suǒ
今说之。善男子，譬如十三恒河沙诸佛如来所
yǒu fú dé wén cǐ fǎ mén fú dé shèng bǐ ruò yōugòng yǎng shí sān
有福德，闻此法门福德胜彼！若有供养十三
héng hé shā zhū fó rú lái ruò yǒu yú cǐ fǎ mén wén yī sì jù jī
恒河沙诸佛如来，若有于此法门闻一四句偈，
cǐ fú dé shèng bǐ kuàng jù zú wén
此福德胜彼，况具足闻？”

fó fù gào yī qiè yǒng pú tí sà duoyán shànnán zǐ ruò sān
佛复告一切勇菩提萨埵言：“善男子，若三
qiān dà qiān shì jiè mǎnzhōng hú má yǐ cǐ hú má shùzhuàn lún wáng
千大千世界满中胡麻，以此胡麻数转轮王；
ruò yǒu rén bù shī rú shì zhuàn lún wáng bù rú bù shī yī xū tuó huán
若有人布施如是转轮王，不如布施一须陀洹。
ruò shī sān qiān shì jiè yī qiè xū tuó huánsuǒ dé fú dé bù rú shī yī
若施三千世界一切须陀洹所得福德，不如施一
sī tuó hán ruò shī sān qiān shì jiè zhū ā nà hán bù rú shī yī ā nà
斯陀含。若施三千世界诸斯陀含，不如施一阿那
hán ruò shī sān qiān shì jiè zhū ā nà hán bù rú bù shī yī ā luó hàn
含。若施三千世界诸阿那含，不如布施一阿罗汉。
ruò shī sān qiān shì jiè zhū ā luó hàn suǒ dé fú dé bù rú bù shī yī
若施三千世界诸阿罗汉，所得福德不如布施一
pì zhī fó ruò shī sān qiān shì jiè zhū pì zhī fó suǒ dé fú dé bù rú
辟支佛。若施三千世界诸辟支佛，所得福德不如
shī yī pú tí sà duō ruò shī sān qiān dà qiān shì jiè pú tí sà duō bù
施一菩提萨埵。若施三千大千世界菩提萨埵，不
rú yú yī rú lái suǒ qǐ qīng jìng xīn ruò yú sān qiān dà qiān shì jiè zhū
如于一如来所起清净心。若于三千大千世界诸
rú lái suǒ shēng qīng jìng xīn bù rú fán fū wén cǐ fǎ mén gōng dé
如来所生清净心，不如凡夫闻此法门，功德
shèng bǐ hé kuàng shū xiě dù sòng shòu chí yī qiè yǒng kuàng fù yǒu
胜彼，何况书写读诵受持？一切勇，况复有

rén yǐ qīngjìng xīn yì niàn cǐ jīng yī qiè yǒng yú yì yún hé pō
人以清净心，忆念此经？一切勇，于意云何？颇
yǒu fán rén néngduó dà hǎi fǒu
有凡人能度大海不？”

yī qiè yǒngyán fú yě shì zūn
一切勇言：“不也。世尊！”

fó gào yī qiè yǒng yú yì yún hé pō yǒu fán fū yǐ shǒu yī
佛告一切勇：“于意云何？颇有凡夫以手一

cuōnéng jié hǎi fǒu
撮能竭海不？”

yī qiè yǒngyán fú yě shì zūn
一切勇言：“不也。世尊！”

fó gào yī qiè yǒng yào xiǎo fǎ zhě yì fù rú shì bù néng tīng
佛告一切勇：“乐小法者亦复如是，不能听

shòu rú shì fǎ mén yī qiè yǒng ruò bù céngjiàn shí bā yì héng hé shā
受如是法门。一切勇，若不曾见十八亿恒河沙

zhū fó rú lái bù néng shū xiě rú shì fǎ mén ruò bù céngjiàn jiǔ shí
诸佛如来，不能书写如是法门。若不曾见九十

yì héng hé shā zhū rú lái zhě bù néng wén cǐ fǎ mén ruò rén céngjiàn
亿恒河沙诸如来者，不能闻此法门。若人曾见

bǎi qiān yì rú lái zhě wén cǐ fǎ mén bù shēng fēi bàng yī qiè yǒng
百千亿如来者，闻此法门不生诽谤。一切勇，

ruò yǒu céngjiàn bǎi qiān yì héng hé shā rú lái wén cǐ fǎ mén néng shēng
若有曾见百千亿恒河沙如来，闻此法门能生

jìng xìn qǐ rú shí xiǎng bù shēng fēi bàng yī qiè yǒng tīng ruò yǒu
净信，起如实想，不生诽谤。一切勇听，若有

shù cǐ fǎ mén yī sì jù jì bǐ guò jiǔ shí wǔ yì qiān shì jiè rú ā
书此法门一四句偈，彼过九十五亿千世界如阿

mí tuó guó bǐ rén fó tǔ yì fù rú shì yī qiè yǒng bǐ zhū zhòng
弥陀国。彼人佛土亦复如是。一切勇，彼诸众

shēng shòu míng bā wàn sì qiān jié yī qiè yǒng ruò pú tí sà duǒ
生，寿命八万四千劫。一切勇，若菩提萨埵

mó hé sà duǒ yú cǐ fǎ mén wén sì jù jì zhū zhòng shēng shè shǐ zào
摩诃萨埵于此法门闻四句偈诸众生，设使造

wǔ nì zuì jiào rén suí xǐ ruò néng tīng shòu yī sì jù jì suǒ yǒu zuì
五逆罪，教人随喜；若能听受一四句偈，所有罪

yè néng lìng chú miè
业能令除灭。”

ér shí shì zūn fù gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ
尔时，世尊复告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵

yán wǎng xī yǒu rén pò tǎ huài sēng dòng pú tí sà duǒ sān mèi
言：“往昔有人破塔坏僧，动菩提萨埵三昧，

huài miè fó fǎ shā hàn fù mǔ zuò yǐ shēng huǐ wǒ shī jīn shì
坏灭佛法，杀害父母，作已生悔：‘我失今世、

hòu shì zhī lè dāng yú è dào yī qìè shòu kǔ shēng dà chóu yōu
后世之乐，当于恶道一切²⁶受苦，生大愁忧，

shòu dà kǔ nǎo yī qìè yǒng rú shì zhī rén yī qìè shì rén suǒ gòng
受大苦恼。’一切勇，如是之人，一切世人所共

wù jiàn zuò rú shì yán cǐ rén shī yú shì jiān chū shì jiān fǎ
恶贱，作如是言：‘此人失于世间、出世间法！’

cǐ zhòng shēng yú wú liàng jié yóu rú jiāo shù bù néng fù shēng pì rú
此众生于无量劫，犹如燋树不能复生。譬如

huà táng bù yǐ jiāo zhù ér zuò zhuāng yán cǐ rén yì ér jīn shì hòu
画堂，不以燋柱而作庄严；此人亦尔，今世后

shì suǒ zhì zhī chù rén jiē qīng jiàn dǎ mà huǐ rǔ bù shī yǐn shí
世所至²⁷之处，人皆轻贱，打骂侮辱，不施饮食。

bǐ shòu jī kě dǎ mà kǔ nǎo zì yì niàn yán wǒ zào nì zuì
彼受饥渴、打骂苦恼，自忆念言：‘我造逆罪，

pò tǎ huài sēng zuò shì sī wéi wǒ xiàng hé chù shéi néng jiù
破塔坏僧。’作是思惟：‘我向何处？谁能救

wǒ zuò rú shì niàn wǒ dāng rù shān zì miè qí shēn wú rén jiù
我？’作如是念：‘我当入山自灭其身，无人救

wǒ
我。’

“尔时，彼人而说偈言：

wǒ zào bù shàn yè yóu rú jiāo mù zhù
我造不善业 犹如燋木柱

jīn shì bù zhuāng yán tā shì yì rú shì
今世不庄严 他世亦如是

shì nèi bù zhuāng yán zài wài yì rú shì
室内不庄严 在外亦如是

è yīn zào è yè yīn zhī rù è dào
恶因造恶业 因之入恶道

²⁶ 丽本：劫；永乐北藏本及龙藏本：切

²⁷ 丽本：生；永乐北藏本及龙藏本：至

hòu shì shòu kǔ tòng 后世受苦痛	bù zhī zhù hé chù 不知住何处
zhū tiān xǐ wén wǒ 诸天悉闻我	bēi qì tí kū shēng 悲泣啼哭声
wú yǒu jiù hù zhě 无有救护者	bì rù yú dì yù 必入于地狱
zì zuò bù shàn yè 自作不善业	zì shòu kǔ tòng bào ²⁸ 自受苦痛报
wǒ wú guī yī chù 我无归依处	bì shòu kǔ tòng shòu 必受苦痛受
shā fù mǔ huài tǎ 杀父母坏塔	wǒ zuò wǔ nì yè 我作五逆业
wǒ dēnggāoshāndǐng 我登高山顶	zì zhuì lìng suì miè 自坠令碎灭
shí zhū tiān gào yán 时诸天告言	mò qù yú chī rén 莫去愚痴人
mò zuò bù shàn yè 莫作不善业	rǔ zuò duō bù shàn 汝作多不善
zuò yǐ jīn huǐ guò 作已今悔过	shā hài zì shēn mìng 杀害自身命
bì shòu dì yù kǔ 必受地狱苦	xún jí duò yú dì 寻即堕于地
rú bèi yōu jiàn shè 如被忧箭射	bù yǐ cǐ jīng jìn 不以此精进
ér dé chéng fó dào 而得成佛道	bù dé pú sà dào 不得菩萨道
bù dé shēngwénguǒ 不得声闻果	gèng qǐ yú jīng jìn 更起余精进
rǔ yì xiānshèngshān 汝诣仙圣山	wǎng jiàn dà shèng zhǔ 往见大圣主
tóu miàn lǐ bǐ xiān 头面礼彼仙	yuàn jiù kǔ zhòngshēng 愿救苦众生
shàn zuò lì yì wǒ 善作利益我	jīng bù bù ān wěn 惊怖不安隐
xiān rén wén gào yán 仙人闻告言	rǔ zuò zàn shí tīng 汝坐暂时听

²⁸ 丽本：受；永乐北藏本及龙藏本：報

jīng bù kǔ bù ān dāng huǐ zhòng è yè
惊怖苦不安 当悔众恶业

xiān rén gào yán wǒ²⁹ shī rǔ shí rǔ kě shí zhī chóu yōu
“仙人告言：‘我²⁹施汝食，汝可食之。愁忧
kǔ nǎo jī kě kǒng bù shì jiān wú guī wǒ shī rǔ shí rǔ dāng
苦恼，饥渴恐怖，世间无归，我施汝食，汝当
shí zhī rán hòu wǒ dāng wèi rǔ shuō fǎ lìng rǔ zuì yè xī dé xiāo miè
食之。然后我当为汝说法，令汝罪业悉得消灭。’

bǐ shí qì yǐ xū yú zǎoshǒu rào xiān rén yǐ qián miàn hú³⁰ guì
彼食讫已，须臾洗手，绕仙人已，前面胡³⁰跪。

xiān rén wèn yán rǔ shuō zuò è yè dá xiān rén yán wǒ shā mǔ
仙人问言：‘汝说作恶业？’答仙人言：‘我杀母、

shā fù pò tǎ luàn pú tí sà duǒ sān mèi huài miè fó fǎ ēr
杀父、破塔，乱菩提萨埵三昧，坏灭佛法。’尔

shí xiān rén gào běi rén³¹ yán rǔ zuò bù shàn zào sī è yè zì
时，仙人告彼人³¹言：‘汝作不善，造斯恶业，自

zuò jiào rén zhū bù shàn yè rǔ dāng chàn huǐ ēr shí běi rén xīn jīng
作教人诸不善业，汝当忏悔！’尔时，彼人心惊

huáng bù bēi qì ér yán shéi jiù hù wǒ wǒ zuò è yè bì shòu
惶怖，悲泣而言：‘谁救护我？我作恶业，必受

kǔ bào ēr shí běi rén cháng guì hé zhǎng ér zuò shì yán wǒ
苦报。’尔时，彼人长跪合掌，而作是言：‘我

zuò è yè zì zuò jiào rén mò shǐ wǒ dé bù shàn zhī bào wù shǐ shòu
作恶业，自作教人，莫使我得不善之报！勿使受

kǔ yuàn dà xiān rén dāng jiàn jiù jì wǒ wèi xiān rén cháng zuò tóng pú
苦！愿大仙人当见救济！我为仙人常作僮仆，

suǒ zuò bù shàn yuàn lìng xiāo miè ēr shí xiān rén wèi yù běi rén rǔ
所作不善愿令消灭。’尔时，仙人慰喻彼人：‘汝

mò huáng bù wú dāng jiù rǔ lìng shòu³² qīng bào rǔ jīn xiàn qián tīng
莫惶怖！吾当救汝，令受³²轻报。汝今现前听

fǎ rǔ céng wén sēng qíe zhà fǎ mén fǒu bó xiān rén yán wǒ wèi
法，汝曾闻僧伽吒法门不？’白仙人言：‘我未

céng wén xiān rén yán huǒ shāo zhī rén shéi néng wèi qí shuō fǎ
曾闻。’仙人言：‘火烧之人，谁能为其说法？

²⁹ 丽本：我為；永乐北藏本及龙藏本：我

³⁰ 丽本：跢；永乐北藏本及龙藏本：胡

³¹ 丽本：彼；永乐北藏本及龙藏本：彼人

³² 丽本：汝；永乐北藏本及龙藏本：受

wéi dà bēi zhě nǎi néngshuō ěr
唯大悲者，乃能说耳！'

僧伽吒经卷第一

sēng qié zhà jīng juàn dì èr
僧伽吒经卷第二

yuánwèinántiānzhú³³ yōuchán ní guówáng zǐ yuè pó shǒu nà yì
元魏南天竺³³ 优禅尼国 王子月婆首那译

“尔时，仙人告彼人言：‘乃往古昔无数阿
sēng qí jié shí yǒuguówáng míngyuējìngyuè rú fǎ zhì shì shàn
僧祇劫，时有国王，名曰净月，如法治世。善
nán zǐ shí jìngyuèwángshēng yī tài zǐ shí jìngyuèwángzhào
男子，时，净月王生一太子。时，净月王召
zhūzhānxiàng pò luó ménděng ér wèn zhī yán jīn cǐ tóng zǐ yǒu hé
诸占相婆罗门等而问之言：“今此童子有何
děngxiàng ēr shí xiàng shī bō dà wángyán jīn cǐ tài zǐ yǒu
等相？”尔时，相师白大王言：“今此太子有
bù xiángxiàng shēng cǐ tài zǐ bì yǒu bù xiáng dà wángwènyán
不祥相，生此太子必有不祥。”大王问言：
“汝何所说？”相师白言：“如是太子若至七岁，
dāng hài fù mǔ wáng shí dá yán níngdāngshā wǒ bù shā wǒ zǐ
当害父母。”王时答言：“宁当杀我，不杀我子。
rénnshēnnán dé yú wú liàng jié xiū xíng nǎi dé rénnshēn bù yīng yǐ cǐ
人身难得，于无量劫修行乃得人身，不应以此
shēn ér shā rén wù ēr shí tài zǐ shǐ shēng yī yuè rú yī suì ér
身而杀人物。”尔时，太子始生一月如一岁儿。
wáng zhī tài zǐ dāngshā wǒ shēn shí jìngyuèwángshě wèi yǔ zǐ zuò
王知太子当杀我身。时，净月王舍位与子，作
rú shì yán rǔ zhì guó shì yī qiè cái wù zì zài suí yì rú fǎ zhì
如是言：“汝治国事，一切财物自在随意，如法治
shì wù wéi fēi fǎ jì shòuwèi yǐ shí jìngyuèwáng yú qí guó nèi
世勿为非法。”既授位已，时，净月王于其国内
bú fù xíng yú wáng zhī jiào lìng ēr shí wú liàng yì dà chén zhì jìng yuè
不复行于王之教令。尔时，无量亿大臣至净月

³³ 丽本：元魏；永乐北藏本及龙藏本：元魏南天竺

wángsuǒ bó yán dà wáng hé gù bù xíngwáng zhī jiào lìng
 王所，白言：“大王！何故不行王之教令？”
 dà wáng dá yán wǒ wú liàng jié chángwéiwáng shì xīn wú yàn zú wǒ
 大王答言：“我无量劫常为王事心无厌足，我
 yǐ yàn yǐ shě zhī xiū xíng ēr shí tài zǐ wèi jīng duō shí bìngshā
 已厌矣，舍之修行。”尔时，太子未经多时并杀
 fù mǔ jí wǔ nì zuì shànnán zǐ wǒ yì yì niàn wǎng xī zhī shì
 父母，集五逆罪。善男子，我亦忆念往昔之事
 34. jì shā wáng yǐ chóu bēi tī kū zì zé huǐ guò ēr shí
 。既杀王已，愁悲啼哭³⁵，自责悔过。尔时，
 wǒ yǐ dà bēi zhī xīn wèi bǐ shuō fǎ bǐ wén fǎ yǐ nì zuì xiāomiè
 我以大悲之心为彼说法，彼闻法已，逆罪消灭。

wènyán dāng yú ēr shí shuō hé děng fǎ dá yán
 “问言：‘当于尔时说何等法？’答言：
 ēr shí yǎnshuō sēng qié zhà fǎ mén ruò wén cǐ fǎ dāng zhì ā nòu
 ‘尔时演说僧伽吒法门。若闻此法，当至阿耨
 duō luó sān miào sān pú tí miè yī qiè zuì fán nǎo xiū xī rǔ jīn dì
 多罗三藐三菩提，灭一切罪，烦恼休息。汝今谛
 tīng dāng wèi rǔ shuō lìng rǔ wén yǐ sù dé xiè tuō wén sì jù
 听，当为汝说，令汝闻已，速得解脱。闻四句
 jí lìng bù zhōngquē jìn yī qiè è dé xū tuó huán rán hòu bù shī yuǎn
 喇令不中阙，尽一切恶得须陀洹；然后布施远
 lí zhū kǔ shòu kǔ zhòngshēng lìng dé xiè tuō bù wèi zhòngshēng lìng dé
 离诸苦，受苦众生令得解脱，怖畏众生令得
 yuǎn lí ēr shí bǐ rén hé zhǎngdǐng lǐ zàn yán shàn zāi
 远离。’尔时，彼人合掌顶礼，赞言：‘善哉！
 shàn zāi zhēn shàn zhī shí shàn néng chéng chū miè zhū bù shàn yè shàn shuō
 善哉！真善知识！善能除灭诸不善业，善说
 sēng qié zhà fǎ mén shàn zāi wén zhě
 僧伽吒法门，善哉闻者！’

“ēr shí xū kōngzhōng wàn èr qiān tiān zǐ zhì dà xiān suǒ hé
 尔时，虚空中万二千天子至大仙所，合
 zhǎngdǐng lǐ bó rú shì yán dà xiān yì niàn jǐ shí shì yé fù
 掌顶礼，白如是言：‘大仙忆念几时事耶？’复
 yǒu sì lóng wáng shí bā qiān yì yè chāwáng tóu miàn lǐ jìng bó dà
 有四龙王、十八千亿夜叉王头面礼敬，白大

³⁴ 丽本：時；永乐北藏本及龙藏本：事

³⁵ 丽本：泣；永乐北藏本及龙藏本：哭

xiānyán yì niàn jǐ shí shì yé dà xiān dá yán wǒ yì niàn bǎi
 仙言：‘忆念几时事耶？’大仙答言：‘我忆念百
 qiān yì ā sēng qí jié wèn dà xiān yán yǐ hé shàngēn yì ēr xǔ
 千亿阿僧祇劫。’问大仙言：‘以何善根忆尔许
 shì dá yán yǐ céng tīng shòu sēng qíe zhà fǎ mén zài bǐ zhòng
 事？’答言：‘以曾听受僧伽吒法门。’在彼众
 zhōngwén cǐ fǎ mén fā jìng xìn zhě jiē dé shòu ā nòuduō luó sān miǎo
 中闻此法门发净信者，皆得授阿耨多罗三藐
 sān pú tí jì ruò rén zào zuò wǔ nì zhī zuì wén cǐ fǎ mén xū yú
 三菩提记。若人造作五逆之罪，闻此法门，须臾
 zhī jiān xī néng chū miè wú liàng bǎi qiān yì jié bì è dàomén kāi
 之间悉能除灭。无量百千亿劫，闭恶道门，开
 shēngtiāndào yú cǐ fǎ mén wén sì jù gōng dé rú shì kuàng
 生天道。于此法门，闻四句偈功德如是，况
 fù shū xiě dù sòng gòng yāng huā xiāng fān gài gōng jìng zūn zhòng hé
 复书写读诵、供养华香幡盖、恭敬尊重、合
 zhǎng lǐ bài yī yán zàn shàn rú shì gōng dé bù kě sī yì
 掌礼拜、一言赞善，如是功德不可思议！”
 ēr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn yún
 尔时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！云
 hé hé zhǎng dé gōng dé děng shéi dù cǐ jīng yī hé zhǎng lǐ
 何合掌得功德等？谁读此经、一合掌礼？”
 fó gào yī qiè yǒng shànnán zǐ ruò rén zào zuò wǔ nì zhī zuì
 佛告一切勇：“善男子，若人造作五逆之罪，
 ruò jiào rén zuò ruò suí xǐ zuò yú cǐ fǎ mén wén sì jù hé zhǎng
 若教人作，若随喜作，于此法门闻四句偈，合掌
 jìng xìn néng miè wǔ nì hé kuàng yóu rén yú cǐ fǎ mén jù zú shū xiě
 净信能灭五逆。何况有人于此法门具足书写、
 dù sòng gòng yāng rú cǐ gōng dé duō bǐ wú liàng shànnán zǐ
 读诵、供养，如此功德多彼无量！善男子，
 pì rú ā nà pó dá duō chí rì guāng bù zhào cóng bǐ chí zhōng chū wǔ
 譬如阿那婆达多池日光不照，从彼池中出五
 dà hé yī qiè yǒng yú yì yún hé pō yǒu rén néng shǔ cǐ wǔ dà hé
 大河。一切勇，于意云何？颇有人能数此五大河
 shuǐ dī shù fǒu
 水滴³⁶数不？”

³⁶ 丽本：滴；永乐北藏本及龙藏本：滴

yī qiè yǒngyán fú yě shì zūn
一切勇言：“不也。世尊！”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duō shànnán zǐ wén cǐ fǎ mén
佛告一切勇菩提萨埵：“善男子，闻此法门

shàngēn yì fù rú shì bǎi qiānwàn jié shǔ bù kě jìn yī qiè yǒng
善根亦复如是，百千万劫数不可尽。一切勇，

yú yì yún hé xū yú dé wén rú shì fǎ mén shì nányǒu fǒu
于意云何？须臾得闻如是法门是难有不？”

yī qiè yǒngyán nányǒu shì zūn
一切勇言：“难有！世尊！”

fó gào yī qiè yǒng yú cǐ fǎ mén néng shēng xìn zhě fù nán
佛告一切勇：“于此法门能生信者，复难

yú bǐ pì rú ā nà pó dá duō chí chū wǔ dà hé rú shì wǔ hé shuǐ
于彼！譬如阿那婆达多池出五大河，如是五河水

zhī dī³⁷ shù shǔ bù kě jìn
之滴³⁷ 数，数不可尽。”

yī qiè yǒng pú tí sà duō mó hé sà duō bó fó yán shì zūn
一切勇菩提萨埵摩诃萨埵，白佛言：“世尊！

hé děng míng wéi wǔ dà hé yě
何等名为五大河也？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duō wǔ dà hé zhě suǒ wèihéng
佛告一切勇菩提萨埵：“五大河者，所谓恒

qié hé sī tuó hé bó chā hé yē móu nà hé yuè fēn hé shì
伽河、私陀河、博叉河、耶牟那河、月分河。是

wǔ dà hé xī jiē rù hǎi cǐ wǔ dà hé yī hé gè yǒu wǔ bǎixiǎo hé
五大河悉皆入海。此五大河，一河各有五百小河

yǐ wéi juàn shǔ yī qiè yǒng fù yǒu wǔ dà hé zài xū kōng zhōng yī
以为眷属。一切勇，复有五大河在虚空中，一

hé gè yǒu yī qiānxiǎo hé yǐ wéi juàn shǔ
河各有一千小河以为眷属。”

yī qiè yǒng pú tí sà duō bó fó yán shì zūn hé děng shì wǔ
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！何等是五

hé yǒu qīān juàn shǔ
河有千眷属？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duō dì yī hé zhě míng xū tuó
佛告一切勇菩提萨埵：“第一河者，名须陀

³⁷ 丽本：滴；永乐北藏本及龙藏本：滴

luó yǒuqiānjuànshǔ dì èr hé zhě míngyuēshānqié yǒuqiānjuàn
罗，有千眷属；第二河者，名曰彞佉，有千眷
shǔ dì sān hé zhě míng pō hé dì yǒuqiānjuànshǔ dì sì hé zhě
属；第三河者，名婆呵帝，有千眷属；第四河者，
míng zhì duō sī nà yǒuqiānjuànshǔ dì wǔ hé zhě míngyuē fǎ gài
名质多斯那，有千眷属；第五河者，名曰法盖，
yǒuqiānjuànshǔ yī qiè yǒng shì míng wǔ dà hé yǒuqiānjuànshǔ
有千眷属。一切勇，是名五大河，有千眷属。
yī qiè yǒng shì wǔ dà hé lì yì yán fú tí shí shí jiàng yǔ zēng
一切勇，是五大河利益阎浮提，时时降雨，增
zhǎnghuāguǒ yú yán fú tí yù qīngjìng shuǐ zēngzhǎngmiáo jià yī
长华果；于阎浮提雨清净水，增长苗稼。一
qiè yǒng rú hù shì tiān ān lè yán fú tí bō cǐ jīng yì ēr lì
切勇，如护世天安乐阎浮提波提波
渚也，此经亦尔，利
yì ān lè yán fú tí bō yī qiè zhòngshēng rú sān shí sāntiān
益安乐阎浮提波一切众生，如三十三天。”
yī qiè yǒng pú tí sà duō bó fó yán shì zūn hé děng shì sān
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！何等是三
shí sāntiān
十三天？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duō yán shì jiā tí pò zhī suǒ zhù
佛告一切勇菩提萨埵言：“释迦提婆之所住
chù shì sān shí sāntiān yī qiè yǒng bǐ sān shí sāntiān zuò rú shì yǔ
处是三十三天。一切勇，彼三十三天作如是语：
ruò yǒuzhòngshēng kǒuxíngshàn yǔ zhě bǐ réngōng dé bù kě shǔ
‘若有众生，口行善语者，彼人功德不可数
zhī ruò yǒuzhòngshēng xíngkǒu è zhě bǐ duò dì yù è guǐ
知。若有众生，行口恶者，彼堕地狱、饿鬼、
chùshēng bù kě shǔ zhī zhòngshēng duò yú dì yù chùshēng è guǐ
畜生不可数知。众生堕于地狱、畜生、饿鬼
shòu dà kǔ nǎo shí bǐ zhòngshēng wú jiù hù zhě yú sān è qù dú shòu
受大苦恼，时彼众生无救护者，于三恶趣独受
jù kǔ kǒuxíng è zhě shì è zhī shí kǒuxíng shàn zhě shì shàn zhī shí
剧苦。口行恶者是恶知识，口行善者是善知识。
ruò jiànshàn zhī shí zé jiàn rú lái ruò jiàn rú lái zé miè yī qiè bù
若见善知识，则见如来；若见如来，则灭一切不

³⁸ 丽本：語；永乐北藏本及龙藏本：者

shàn zhī fǎ yī qiè yǒng rú hù shì tiānwèiyán fú tí bō ér zuò lì yì
善之法。一切勇，如护世天为阎浮提波而作利益。
yī qiè yǒng cǐ jīng yì rú shì yú yán fú tí bō ér zuò fó shì ruò
一切勇，此经亦如是，于阎浮提波而作佛事。若
bù wén cǐ fǎ ménzhě bù néng zhì ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí
不闻此法门者，不能至阿耨多罗三藐三菩提，
bù néngzhuàn fǎ lún bù néng jī fǎ gǔ bù néngzuò yú shī zǐ fǎ zuò
不能转法轮，不能击法鼓，不能坐于师子法座，
bù néng rù yú niè pán zhī jiè bù néngchéng jiù wú biānguāngmíng rú
不能入于涅槃之界，不能成就无边光明。如
shì rú shì yī qiè yǒng bù wén rú shì fǎ mén bù néngzuò yú pú
是如是！一切勇，不闻如是法门，不能坐于菩
tí shù xià
提树下。”

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
zūn wǒ yǒushǎo yí yù wèn shì zūn
尊！我有少疑，欲问世尊。”

fó gào yī qiè yǒng suí rǔ suǒwèn dāngduàn rǔ yí
佛告一切勇：“随汝所问，当断汝疑。”

yī qiè yǒng bó fó yán shì zūn ēr shí xiānrén dù bǐ wǔ nì
一切勇白佛言：“世尊！尔时仙人度彼五逆
rénnìng zhù bù tuì dì zhě shì hé rén yě
人令住不退地者，是何人也？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告一切勇菩提萨埵：“善男子，汝今谛听！”

rú lái suǒshuōwēi xì nán zhī cǐ sēng qié zhà fǎ mén shì xiānrén xiàng
如来所说微细难知，此僧伽吒法门示仙人像。

rú cǐ fǎ mén néng shì fó shēn rú héng hé zhōngchùchùjiàn shā cǐ
如此法门能示佛身。如恒河中处处见沙，此

fǎ yì ēr zì zuò shì xiānwèi rénshuō fǎ wéi fó rú lái liàng yǔ fó
法亦尔，自作示现为人说法。唯佛如来，量与佛

děng cǐ fǎ rú shì yǔ fó píngděng yǒu cǐ fǎ chù chángyǒuzhū
等；此法如是，与佛平等。有此法处，常有诸

fó
佛。”

ěr shí shì zūn fù gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shànnán zǐ
尔时，世尊复告一切勇菩提萨埵：“善男子，

wǒ niàn wǎng xī jiǔ shí jiǔ ā sēng qí jié ēr shí yǒu fó hào yuē bǎo
 我念往昔九十九阿僧祇劫，尔时有佛，号曰宝
 shàng³⁹; rú shì cì dì yǒu shí èr yì fó jiē hào bǎo shàng wǒ yú
 上；如是次第⁴⁰有十二亿佛，皆号宝上。我于
 尔时，名曰净月，行大布施。时，十二亿如来我
 xī gòng yāng yǐ yī fú wò jù yǐn shí tāng yào xiāng huā
 悉供养，以衣服、卧具、饮食、汤药、香华、
 dēng míng yī qiè lè jù xī yǐ gòng yāng běi zhū rú lái bù wèi wǒ shòu
 灯明、一切乐具悉以供养，彼诸如来不为我授
 ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
 阿耨多罗三藐三菩提记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu shí bā yì rú lái chū xīng yú
 “一切勇，我念往昔有十八亿如来出兴于
 shì jiē hào bǎo míng wǒ yú ēr shí míng yuē lóng zhèng xíng dà bù
 世，皆号宝明。我于尔时，名曰龙正，行大布
 shī yǐ xiāng huā yīng luò gòng yāng běi fó běi zhū rú lái yì bù shòu
 施，以香华、璎珞供养彼佛。彼诸如来亦不授
 wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
 我阿耨多罗三藐三菩提记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu èr shí yì zhū fó chū xīng yú shì
 “一切勇，我念往昔有二十亿佛出兴于世，
 jiē hào shì qì rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī wǒ yú ēr shí xíng
 皆号式弃如来、应供、正遍知。我于尔时，行
 dà bù shī yǐ zhū lè jù gòng yāng běi fó běi zhū rú lái yì bù shòu
 大布施，以诸乐具供养彼佛。彼诸如来亦不授
 wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
 我阿耨多罗三藐三菩提记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu èr shí yì zhū fó chū xīng yú
 “一切勇，我念往昔有二十亿诸佛出兴于
 shì jiē hào jiā shè wǒ yú ēr shí xíng dà bù shī yǐ zhū xiāng huā
 世，皆号迦葉。我于尔时，行大布施，以诸香华、
 fān gài yī fú yī qiè lè jù gòng yāng běi fó běi zhū rú lái yì bù
 盖、衣服、一切乐具供养彼佛。彼诸如来亦不
 shòu wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
 授我阿耨多罗三藐三菩提记。

³⁹ 丽本：寶上如來；永樂北藏本及龍藏本：寶上

⁴⁰ 丽本：次第；永樂北藏本及龍藏本：如是次第

“一切勇，我念往昔有十六亿诸佛如来出

兴于世，皆号净光。我于尔时作大长者子，行

大布施，舍一切物。彼十六亿诸佛如来，我悉供

养，以香华、幡盖、衣服、卧具、饮食、汤药，

亦不授我阿耨多罗三藐三菩提记。

“一切勇，我念往昔九十五亿诸佛如来出

兴于世，皆号释迦牟尼、应⁴¹、正遍知。我于尔

时作大国王，如法治世。彼九十五亿释迦如来我

悉供养，以香华、幡盖、饮食、衣服、卧具、

汤药、一切乐具，亦不授我阿耨多罗三藐三菩

提记。

“一切勇，我念往昔有九亿佛出兴于世，

皆号迦罗迦鸠村陀如来、应供、正遍知。我于

尔时作婆罗门子，巨富无量，行一切施。以诸香

华、幡盖、衣服、卧具、饮食、一切乐具供养

诸佛，彼诸如来亦不授我阿耨多罗三藐三菩提

记。

“一切勇，我念往昔有十八亿如来出兴于

⁴¹ 丽本：應供；永乐北藏本及龙藏本：應

shì jiē háo jiā nà jiā móu ní rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī
世，皆号迦那迦⁴²牟尼如来、应供、正遍知。
wǒ yú ēr shí xíng dà bù shī bǐ zhū rú lái wǒ xī gòngyǎng yǐ xiāng
我于尔时行大布施，彼诸如来我悉供养，以香
huā fān gài yī fú wò jù yǐn shí tāngyào yī qiè lè jù
华、幡盖、衣服、卧具、饮食、汤药、一切乐具
gòngyǎng bǐ zhū rú lái yì bù shòu wǒ ā nòuduō luó sān miǎosān pú
供养，彼诸如来亦不授我阿耨多罗三藐三菩
tí jì
提记。

“yī qiè yǒng wǒ niànwǎng xī yǒu shí sān yì zhū fó rú lái chū
一切勇，我念往昔有十三亿诸佛如来出
xīng yú shì jiē hào guāngmíng dé rú lái yīng zhèngbiàn zhī wǒ
兴于世，皆号光明德如来、应、正遍知。我
xī gòngyǎng yǐ zhū huāxiāng fān gài yī fú wò jù yǐn shí
悉供养，以诸华香、幡盖、衣服、卧具、饮食、
yī qiè lè jù gòngyǎng zūnzhòng bǐ zhū rú lái yì bù shòu wǒ ā nòu
一切乐具供养尊重。彼诸如来亦不授我阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí jì
多罗三藐三菩提记。

“yī qiè yǒng wǒ niànwǎng xī èr shí wǔ yì zhū fó rú lái chū
一切勇，我念往昔二十五亿诸佛如来出
xīng yú shì jiē hào fú shā rú lái yīng zhèngbiàn zhī wǒ yú ēr
兴于世，皆号弗沙如来、应、正遍知。我于尔
shí chū jiā zuò shā ménhèng rú fǎ gòngyǎng yǐ zhū xiāng huā yīng luò
时出家作沙门行，如法供养，以诸香华、瓔珞、
fān gài yī fú wò jù yǐn shí yī qiè lè jù zūnzhòng zàn tàn
幡盖、衣服、卧具、饮食、一切乐具，尊重赞叹，
bǐ zhū rú lái yì bù shòu wǒ ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí jì
彼诸如来亦不授我阿耨多罗三藐三菩提记。

“yī qiè yǒng wǒ niànwǎng xī yǒu shí èr yì zhū fó rú lái chū
一切勇，我念往昔有十二亿诸佛如来出
xīng yú shì jiē hào pí pò shī rú lái yīng zhèngbiàn zhī bǐ zhū
兴于世，皆号毗婆尸⁴³如来、应、正遍知。彼诸
rú lái wǒ xī gòngyǎng yǐ huāxiāng fān gài yī fú yǐn shí
如来我悉供养，以华香、幡盖、衣服、饮食、

⁴² 丽本：伽；永乐北藏本及龙藏本：迦

⁴³ 丽本：施；永乐北藏本及龙藏本：尸

wò jù tāngyào yī qiè lè jù xī yǐ gònggyāng wǒ shí chū jiā
卧具、汤药、一切乐具悉以供养。我时出家，
bǐ zhū rú lái yì bù shòu wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì zuì
彼诸如来亦不授我阿耨多罗三藐三菩提记。最
hòu pí pò shī rú lái shuō cǐ fǎ mén yán fú tí zhòngshēngwén yǐ
后，毗婆⁴⁴尸如来说此法门，阎浮提众生闻已，
yú xū kōngzhōng jí yù qī bǎo ēr shí yán fú tí zhòngshēng xī wú
于虚空中即雨七宝。尔时，阎浮提众生悉无
pín qióng wǒ yú ēr shí yì bù dé shòu ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
贫穷。我于尔时亦不得授阿耨多罗三藐三菩
tí jì dàn wén kōngshēng ér gào wǒ yán rǔ bù jiǔ dāng dé shòu ā
提记，但闻空声而告我言：‘汝不久当得受阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
耨多罗三藐三菩提记。’”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn jīng yú jǐ shí
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊经于几时，
dé shòu ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
得受⁴⁵阿耨多罗三藐三菩提记？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yán dì tīng shànnán zǐ
佛告一切勇菩提萨埵言：“谛听！善男子，
guò jiǔ shí èr yì ā sēng qí jié yǒu fó chū shì hào rán dēng rú lái
过九十二亿阿僧祇劫，有佛出世，号然灯如来、
yīng zhèngbiàn zhī wǒ yú ēr shí zuò mó nà pó zǐ míngyuē mí qié
应、正遍知。我于尔时作摩那婆子，名曰弥伽
弥伽者，yú rán dēng fó suǒ zuò mó nà pó xiū qīng jìng héng wǒ jiàn
此言云，于然灯佛所，作摩那婆，修清净行。我见
běi fó yǐ qī jīng qīng lián huā gòng yāng rán dēng rú lái yǐ cǐ shàng gēn
彼佛，以七茎青莲华供养然灯如来，以此善根
huí xiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí ēr shí rán dēng rú lái jí
回向阿耨多罗三藐三菩提。尔时，然灯如来即
shòu wǒ jì mó nà pó wèi lái guò ā sēng qí jié dāng dé zuò fó
授我记：‘摩那婆，未来过阿僧祇劫当得作佛，
hào shì jiā móu ní rú lái yīng zhèngbiàn zhī yī qiè yǒng wǒ
号释迦牟尼如来、应、正遍知。’一切勇，我
yú ēr shí wén shòu jì shēng yōng shēn xū kōng gāo shí èr duō luó zhù
于尔时，闻授记声踊身虚空高十二多罗，住

⁴⁴ 丽本：施；永乐北藏本及龙藏本：尸

⁴⁵ 丽本：授；永乐北藏本及龙藏本：受

xū kōngzhōng dé wú shēng fǎ rěn wú liàng ā sēng qí jié suǒ xiū jìng hèng
虛空中得无生法忍。无量阿僧祇劫所修净行
yǔ liù bō luó mì xiāng yìng yī qiè shàngēn xī jiē xiànqián rú shì zhǎng
与六波罗蜜相应，一切善根悉皆现前，如视掌
zhōng ān mó luó guǒ
中庵摩罗果。

yī qiè yǒng wǒ yú ēr shí lìng wú liàng bǎi qiān yì zhòngshēng
“一切勇，我于尔时令无量百千亿众生
zhù yú shàn fǎ yī qiè yǒng kuàng jīn wǒ chéng ā nòuduō luó sān miǎo
住于善法。一切勇，况今我成阿耨多罗三藐
sān pú tí lì yì zhòngshēng wǒ guānzhòngshēng yǐ hé yīng dù suí qí
三菩提利益众生！我观众生以何应度，随其
fāngbiàn wèi qí shuō fǎ ruò wèi zhū tiān xiànzuò tiānshēn ér wèishuō fǎ
方便为其说法。若为诸天，现作天身而为说法；
ruò zài lónggōng shì zuò lóngshēn ér wèishuō fǎ yú yè chāzhōng shì
若在龙宫，示作龙身而为说法；于夜叉中，示
yè chāshēn ér wèishuō fǎ yú è guǐ zhōng zuò è guǐ shēn ér wèishuō
夜叉身而为说法；于饿鬼中，作饿鬼身而为说
fǎ ruò wèi rén dào shì zuò rén shēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ fó shēn
法；若为人道，示作人身而为说法；应以佛身
ér shòuhuàzhě shì zuò fó shēn ér wèishuō fǎ yīng yǐ pú tí sà duǒ
而受化者，示作佛身而为说法；应以菩提萨埵
shēn ér shòuhuàzhě shì pú tí sà duǒ shēn wèi zhī shuō fǎ wǒ guān
身而受化者，示菩提萨埵身而为之说法。我观
zhòngshēng yǐ hé yīng dù rú shì rú shì wèizhòngshēng xiān suí yìng
众生以何应度，如是，如是，为众生现随应
shuō fǎ
说法。

yī qiè yǒng wǒ wèizhòngshēng yǎn shuō zhū fǎ yǒuduō fāngbiàn
“一切勇，我为众生演说诸法有多方便。
hé yǐ gù yī qiè yǒng jù zú shàngēn zhòngshēng dé wén cǐ fǎ
何以故？一切勇，具足善根众生得闻此法，
yī qiè shàngēn xī dé zēngzhǎng qīān zhě bù shī wú fú dé zhě
一切善根悉得增长。悭者，布施；无福德者，
xiū xíng fú dé zì lì lì tā xiū xíng niàn sǐ bǐ wén fǎ gù
修行福德，自利利他，修行⁴⁶念死。彼闻法故，

⁴⁶ 丽本：於；永乐北藏本及龙藏本：行

zuò cǐ shàngēn yǐ tīng fǎ gù guò qù shàngēn yì dé zēngmíng bǐ
 作此善根；以听法故，过去善根亦得增明。彼
 dé cháng yè lì yì ān lè yī qiè tiān rén yī qiè yǒng rú shì fǎ
 得长夜利益，安乐一切天人。一切勇，如是法
 mén yī jīng yú ěr dé shēng wú liànggōng dé
 门一经于耳，得生无量功德。

“yī qiè yǒng ēr shí zhòngshēng gè xiāngwèiyán gèngyǒu
 一切勇，尔时，众生各相谓言：‘更有
 yú shàn fǎ xiū xíng dé ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí fǒu shàn
 余善法修行得阿耨多罗三藐三菩提不？’善
 zhòngshēngyán yǒu fǎ bù shī xiū xíng kǒushuōshàn yǔ rú shì děng
 众生言：‘有法布施修行，口说善语，如是等
 fǎ dé shàngguōbào zhì wú shàngdào yú chī zhī rén zuò rú shì yán
 法得善果报至无上道。’愚痴之人作如是言：
 wú fǎ wú shī wú shàn è guǒ wú kǒushàn bào bǐ yú chī rén
 ‘无法无施，无善恶果，无口善报。’彼愚痴人
 dé dà zuì bào zhǎnzhuǎnduò yú è dào zhī zhōng yú bā dà jié duò
 得大罪报，展转堕于恶道之中，于八大劫堕
 yú dì yù shòu dà kǔ bào shí liù jié zhōngduò ā xiū luó jiǔ qiān jié
 于地狱受大苦报，十六劫中堕阿修罗，九千劫
 zhōngshēngduò guǐ shén shí èr jié duò è guǐ zhōngshòu è guǐ kǔ wàn
 中生堕鬼神，十二劫堕饿鬼中受饿鬼苦，万
 sì qiān jié shēngchǔ yīn yǎ wàn liù qiān jié mǔ tāi shāng duò wàn èr
 四千劫生处喑哑，万六千劫母胎伤⁴⁷堕，万二
 qiān jié shēngzuò ròu tuán wàn yī qiān jié shēngchùshēng máng bǐ
 千劫生作肉团⁴⁸，万一千劫生处生⁴⁹盲。彼
 zhū fù mǔ zuò rú shì yán wǒ suǒshēng zǐ xū shòu qín kǔ jiǔ yuè hù
 诸父母作如是言：‘我所生子虚受勤苦，九月护
 tāi jī kě hán rè zhū kǔ jù shòu ér bù dé zǐ bào èn zhī lì yī
 胎饥渴寒热，诸苦具受而不得子报恩之力。’一
 qiè yǒng rú shì rú shì bàng fǎ zhòngshēngduò yú dì yù chù
 切勇，如是，如是。谤法众生堕于地狱、畜
 shēng è guǐ lín mìngzhōng shí wéiyōunǎo jiàn shè zhī ér qù
 生、饿鬼，临命终时为忧恼箭射之而去。

⁴⁷ 丽本：肠；永乐北藏本及龙藏本：伤⁴⁸ 丽本：搏；永乐北藏本及龙藏本：团⁴⁹ 丽本：目；永乐北藏本及龙藏本：生

“一切勇，口善语者作如是言：‘有法有施，
有善恶业果报。’彼人以是善根因缘，二十五劫
生郁单越⁵⁰；二十五劫生三十三天，受诸天乐。
从天命终生郁单越⁵¹，不入母胎，目见百千世
界悉名安乐。见一切国土诸佛，不移本处成三
菩提。

“一切勇，如此法门有大神力，能发清净
信心，不生边地，具清净戒。一切勇，复有众
生作如是言：‘如来昼夜度众生，而众生
界犹不尽耶？无量众生愿于菩提，无量众
生于天上，无量众生入般涅槃。何因缘
故而不尽耶？’”

时，诸外道婆罗门等作如是语：“我当问
难沙门瞿昙如是之义！”

尔时，有九十四亿诸外道婆罗门等来诣
王舍城。尔时，世尊熙然微笑。

尔时，弥帝隶菩提萨埵_{弥帝隶者此云慈也}从座而起，顶礼
佛足，向佛合掌，白佛言：“世尊！何因缘故

⁵⁰ 丽本：曰；永乐北藏本及龙藏本：越

⁵¹ 丽本：曰；永乐北藏本及龙藏本：越

rú lái wēixiào ruò wú yīn yuán rú lái zhōng bù xiàn xī yǒu shì yuàn
如来微笑？若无因缘如来终不现希有事。愿
shì zūnshuō hé gù xiànxìào
世尊说何故现笑？”

fó gào mí dì lì pú tí sà duǒ shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告弥帝隶菩提萨埵：“善男子，汝今谛听！”

dāngwèi rǔ shuō mí dì lì jīn rì wángshèchéng bì yǒu dà zhòng jí
当为汝说。弥帝隶，今日王舍城必有大众集
huì
会。”

mí dì lì pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé zhòng jí huì
弥帝隶菩提萨埵白佛言：“世尊！何众集会？”

wéitiān lóng yè chā ruò rén fēi rén
为天、龙、夜叉？若人、非人？”

fó gào mí dì lì pú tí sà duǒ shànnán zǐ cǐ zhūtiān
佛告弥帝隶菩提萨埵：“善男子，此诸天、

lóng yè chāděng xī lái jí huì fù yǒu bā wàn sì qiānzhū pó luó mén
龙、夜叉等悉来集会。复有八万四千诸婆罗门、

jǔ qiān yì zhū ní qián zǐ lái yù tán lùn wǒ xī xiáng fú zhū pó luó
九千亿诸尼犍⁵²子来欲谈论。我悉降伏诸婆罗

ménwèi qí shuō fǎ jiē fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn jiǔ
门为其说法，皆发阿耨多罗三藐三菩提心。九

qiān yì ní qián tuó jiē dé xū lú duō bō dì 此言 wàn bā qiān yì lóng
千亿尼犍⁵³陀皆得须驴多波帝逆流。万八千亿龙

wáng xī lái jí huì wén wǒ shuō fǎ xī fā ā nòuduō luó sānmiǎosān
王悉来集会，闻我说法，悉发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn liù wàn yì jìng jū tiān zǐ yì lái jí huì fù yǒu sānwàn yì
菩提心。六万亿净居天子亦来集会。复有三万亿

è mó jí qí juànshǔ yì lái jí huì yǒuwàn èr qiān ā xiū luó wáng
恶魔及其眷属亦来集会。有万二千阿修罗王，

xī lái jí huì wǔ bǎi dà wáng jí zhūjuànshǔ xī lái jí huì tīng wǒ
悉来集会。五百大王及诸眷属悉来集会，听我

shuō fǎ jì wén fǎ yǐ jiē fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
说法，既闻法已，皆发阿耨多罗三藐三菩提心。”

ér shí mí dì lì pú tí sà duǒ cóng zuò ér qǐ dǐng lǐ fó
尔时，弥帝隶菩提萨埵，从座而起，顶礼佛

⁵² 丽本：乾；永乐北藏本：犍；龙藏本：捷

⁵³ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

zú yòurào sān zā jí mò bú xiàn
足，右绕三匝，即没不现。

ěr shí yì qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hé sà duǒ cóng zuò ér qǐ
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，

piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì xiàng fó hé zhǎng bō fó yán
偏袒右肩，右膝著地，向佛合掌，白佛言：

shì zūn bǐ wǔ bǎi guówáng míng zì hé děng
“世尊！彼五百国王名字何等？”

fó gào yī qiè yǒng dì tīng shàn nán zǐ yī míng huān xǐ
佛告一切勇：“谛听！善男子，一名欢喜

wáng èr míng shàn huān xǐ wáng sān míng yōu bō nàn tuó wáng sì
王，二名善欢喜王，三名优⁵⁴波难陀王，四

míng shèng yōng wáng wǔ míng fàn jiāng jūn wáng liù míng fàn xiāng wáng
名胜踊王，五名梵将军王，六名梵响王，

qī míng shàn jiàn wáng bā míng shàn huān xǐ wáng jiǔ míng huān xǐ jiāng
七名善见王，八名善欢喜王，九名欢喜将

jūn wáng shí míng huān xǐ zhèng wáng shí yī míng pín pó suō luó wáng
军王，十名欢喜正王，十一名频婆娑罗王，

shí èr míng bō sī nà wáng shí sān míng zēng zhǎng wáng rú shì děng yǒu
十二名波斯那王，十三名增长王，如是等有

wǔ bǎi dà wáng yī yī dà wáng yǒu qīān yì juàn shù jiē fā ā nòu duō
五百大王。一大王有千亿眷属，皆发阿耨多

luó sān miǎo sān pú tí xīn wéi chū zēng zhǎng wáng cóng yú dōng fāng yǒu
罗三藐三菩提心，唯除增长王。从于东方有

sān wàn yì pú tí sà duǒ jù lái jí huì cóng yú nán fāng yǒu wǔ wàn yì
三万亿菩提萨埵俱来集会，从于南方有五万亿

pú tí sà duǒ jù lái jí huì cóng yú xī fāng yǒu liù wàn yì pú tí sà duǒ jù lái
菩提萨埵俱来集会，从于西方有六万亿菩提萨

duǒ jù lái jí huì cóng yú běi fāng yǒu bā wàn yì pú tí sà duǒ jù lái
埵俱来集会，从于北方有八万亿菩提萨埵俱来

jí huì cóng yú xià fāng yǒu jiǔ wàn yì pú tí sà duǒ jù lái jí huì
集会，从于下方有九万亿菩提萨埵俱来集会，

cóng yú shàng fāng yǒu bǎi qīān yì pú tí sà duǒ jù lái jí huì bǐ zhū
从于上方有百千亿菩提萨埵俱来集会。彼诸

pú tí sà duǒ xī zhù shí dì yī qie jiē yì wáng shè dà chéng zhì rú
菩提萨埵悉住十地，一切皆诣王舍大城，至如

⁵⁴ 丽本：憂；永乐北藏本及龙藏本：優

lái suǒ yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé bú tuì zhuǎn
来所，于阿耨多罗三藐三菩提得不退转。”

ěr shí shì zūngào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duōyán
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵言：

shànnán zǐ rǔ yì shí fāngzhū fó shì jiè gào zhū pú tí sà duǒ
“善男子，汝诣十方诸佛世界告诸菩提萨埵：

jīn rì rú lái yú wángshè chéngyǎnshuō dà fǎ rǔ děng shí fāng pú
‘今日如来于王舍城演说大法。汝等十方菩
tí sà duǒ hé zhānggōng jìng rǔ yú xū yú sù huán jí cǐ zhòng huì
提萨埵合掌恭敬。’汝于须臾速还，及此众会

tīng fǎ
听法。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ cóng zuò ér qǐ dǐng lǐ fó
尔时，一切勇菩提萨埵从座而起，顶礼佛

zú rào fó sān zā hū rán bù xiàn
足，绕佛三匝，忽然不现。

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ dào shí fāngguó gào zhū pú tí
时，一切勇菩提萨埵到十方国，告诸菩提
sà duōyánuē jīn rì rú lái yú wángshè chéngyǎnshuō dà fǎ rǔ
萨埵言曰：“今日如来于王舍城演说大法，汝
děng jīn zhě yīngzàn shàn zāi lìng rǔ yǒng dé ān lè lì yì
等今者应赞善哉，令汝永得安乐利益。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ dào shí fāngguó gòng yāng zhū
尔时，一切勇菩提萨埵到十方国，供养诸

fó gào zhū pú tí sà duǒ yán yǐ huán guī cǐ tǔ pì rú zhuàng
佛，告诸菩提萨埵，言已，还归此土。譬如壮

shì qū shēn bì qǐng zhì wángshè chéng zhù rú lái qián shí yī qiè
士屈伸臂顷至王舍城，住如来前。时，一切

pó luó mén zhū wài dào xī yǐ jí huì tiān lóng yè chā ā xiū
婆罗门、诸外道悉已集会，天、龙、夜叉、阿修

luó rén fēi rén děng jiē xī jí huì wǔ bǎi dà wáng jí qí juàn shǔ
罗、人、非人等皆悉集会，五百大王及其眷属

yì lái jí huì sān wàn yì è mó jí zhū juàn shǔ yì lái jí huì
亦来集会，三万亿恶魔及诸眷属亦来集会。

ěr shí wángshè chéng dì dà zhèndòng shí shí fāng zhū fó
尔时，王舍城地大震动。时，十方诸佛

shì jiè yù zhān tán mò xiāng yù tiān miào huā yù rú lái shàng chéng
世界，雨栴檀末香，雨天妙华，雨如来上成

dà huā tái jīn gāng lì shì zhí jīn gāngchǔ zài rú lái qián ēr shí
 大华台。金刚力士执金刚杵在如来前。尔时，
 sì fāng yǒu sì fēng wáng rù wángshè chéng xī chuī héng nèi fèn huì tǔ
 四方有四风王入王舍城，悉吹城内粪秽土
 shā yuǎn zhì chéng wài ēr shí shí fāng shì jiè yù zhòng xiāng shuǐ shí
 沙远置城外。尔时，十方世界雨众香水，十
 fāng shì jiè yù yōu bō luó huā jū wù tóu huā fēn tuó lì huā zài xū
 方世界雨优钵罗华、拘物头华、分陀利华，在虚
 kōng zhōng hànghuà chéng huā gài yú xū kōngzhōng yǒu bā wàn sì qiān yì
 空中化成华盖。于虚空中，有八万四千亿
 shī zǐ zhī zuò qī bǎo suǒ chéng yī qiè zuò shàng jiē yǒu rú lái
 师子之座，七宝所成。一切座上，皆有如来，
 xuān shuō miào fǎ ēr shí sān qiān shì jiè liù zhǒng zhèndòng
 宣说妙法。尔时，三千世界六种震动。

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bō fó yán
 时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵，白佛言：

shì zūn hé yīn yuán gù yú wángshè chéng xiàn xī yǒu shì
 “世尊！何因缘故于王舍城现希有事？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shàn nán zǐ rǔ jīn shàn tīng
 佛告一切勇菩提萨埵：“善男子，汝今善听！”

pì rú yǒu rén wú wǒ zì gāo jiā jū pín qióng rì zhì wángmén
 譬如有人，吾我自高，家居贫穷，日至王门。

jì zhì wángmén zì gāo zhí rù shí shǒu mén zhě xún zhuō dǎ fù
 既至王门，自高直入。时，守门者寻捉打缚。

wáng wén yǒu rén zhí rù wángmén wáng zuò shì niàn cǐ rén zhí rù bì
 王闻有人直入王门，王作是念：‘此人直入必

yù xiāng hài shí wáng chēn huì chì zhū chéng yán rǔ jiāng cǐ rén
 欲相害。’时王瞋恚，敕诸臣言：‘汝将此人

duàn qí mìng gēn bìng qí fù mǔ xiōng dì zǐ mèi qí rén juàn shǔ jiē
 斷其命根，并其父母兄弟姊妹。’其人眷属皆

xī yōu chóu bēi qì tí kū rú lái shuō fǎ yì fù rú shì wú wǒ zì
 悉忧愁，悲泣啼哭。如来说法亦复如是。吾我自

gāo yù zhū fán fū dé jiàn fó shēn ēr wén shuō fǎ zì shēng gāo mǎn
 高喻诸凡夫得见佛身，耳闻说法自生高慢，

shuō zhōng zhǒng yǔ zhù wú wǒ dì zì bù tīng shòu yì bù shuō fǎ ruò
 说种种语住吾我地，自不听受亦不说法。若

rén shuō fǎ yī jì yī yù yì bù tīng shòu zuò rú shì yán rú cǐ
 人说法一偈一喻，亦不听受，作如是言：‘如此

zhī fǎ wǒ yǐ xiān zhī hé yǐ gù zhù wǒ mǎn dì huò shì duōwén
之法我已先知。’何以故？住我慢地，或恃多闻，
zì zòng⁵⁵ fàng yì yǔ yú chī rén gòngzhù bù wénzhèng fǎ zì yǐ
自纵⁵⁵放逸，与愚痴人共住，不闻正法。自以
duōwén fàng yì bù rú fǎ shuō zì zuòshǒu bǐ ér zì shuō zhī
多闻，放逸不如法说，自作手笔而自说之。

“yī qiè shì rén qī kuáng zì shēn zuò rú shì yán yǒu cái
一切世人，欺诳自身，作如是言：‘有财
shī wǒ wǒ shì fú tián bǐ yú chī rén zì kuáng qí shēn yì kuáng
施我，我是福田。’彼愚痴人自诳其身，亦诳
shì jiān shí tā xìn shī bù néngxiāo gù mìng yù zhōng shí shēng dà kǒng
世间；食他信施不能消故，命欲终时生大恐
bù zhū rén gào yán rǔ zú jì shù hé bù zì jiù dà yán
怖。诸人告言：‘汝足技⁵⁶术，何不自救？’答言：
‘jīn rì jì shù bù néng zì jiù yōu bēi kǔ nǎo zhòng rén yù
‘今日技术，不能自救，忧悲苦恼。’众人语
yán wèi yī rén gù fù mǔ xiōng dì qīn lǐ juàn shǔ wú shì
言：‘为一人故，父母、兄弟、亲里、眷属无事
zhū lù zhòngshēng rú shì jìn è zhī shí duò yú dì yù chùshēng
诛戮。’众生如是近恶知识，堕于地狱、畜生、
è guǐ rú shì rú shì zhū pó luó mén zhū ní qián zǐ wǒ
饿鬼。如是，如是。诸婆罗门、诸尼犍⁵⁸子，我
jīn gào rǔ rǔ mò fàng yì pì rú niǎo zǐ wèishēng yǔ yì bù néng
今告汝，汝莫放逸。譬如鸟子未生羽翼，不能
gāoxiáng fēi yú xū kōng rǔ děng rú shì wú yōushén lì bù néng fēi zhì
高翔飞于虚空；汝等如是无有神力，不能飞至
niè pán zhī jiè suǒ yǐ zhě hé rǔ suǒ xíng fǎ fēi bì jìng dào zhōng
涅槃之界。所以者何？汝所行法非毕竟道，终
guī pò huài rǔ děng lín zhōng zì shēng huǐ xīn wǒ děng xū shòu rú
归破坏。汝等临终自生悔心：‘我等虚受如
shì shēnmìng xiū xíng bù dé tiān lè bù shòu rén lè bù dé niè pán
是身命，修行不得天乐，不受人乐，不得涅槃。
wǒ děng cǐ shēnbiàn wéi xū guò wǒ dāngshēng hé dào shòu hé děng
我等此身便为虚过，我当生何道？受何等

⁵⁵ 丽本：從；永乐北藏本及龙藏本：縱⁵⁶ 丽本：伎；永乐北藏本及龙藏本：技⁵⁷ 丽本：伎；永乐北藏本及龙藏本：技⁵⁸ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

shēn
身？”

ér shí shì zūngào zhū pó luó mén ní qián zǐ zhū wài dàoyán
尔时，世尊告诸婆罗门、尼犍⁵⁹子诸外道言：

yán fú tí zhōngmǎn zhōngzhēnbǎo rǔ děng mò shī suǒwàng yú fó
“阎浮提中满中珍宝，汝等莫失所望，于佛
fǎ bǎozhōng mò zuò yì xué rǔ děng suǒ yí xī wèn rú lái fó dāngwèi
法宝中莫作异学。汝等所疑悉问如来，佛当为
rǔ fēn bié shuō zhī
汝分别说之。”

ér shí yī qiè pó luó mén ní qián zǐ děng cóng zuò ér qǐ
尔时，一切婆罗门、尼犍⁶⁰子等从座而起，

piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì hé zhǎng lǐ fó bō fó yán shì
偏袒右肩，右膝著地，合掌礼佛，白佛言：“世
zūn rú lái zhòu yè duō dù shēng sǐ zhòngshēng zhòngshēng jiè bù jiǎn
尊！如来昼夜多度生死众生，众生界不减
bù zēng shì zūn hé yīn yuán gù zhòngshēng děng rú shì shēng miè
不增。世尊！何因缘故众生等如⁶¹是生灭？”

ér shí yào shàng pú tí sà duō mó hē sà duō dà shì zhuāng yán
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵大誓庄严，

wéi rán fǎ jù yù wèn dà shì bō fó yán shì zūn dāng lái shì wú
为然法炬欲问大事，白佛言：“世尊！当来世无
shào zhòngshēng wú lǎo zhòngshēng zuò shēng miè zhě
少⁶²众生、无老众生作生灭者？”

fó gào yào shàng zhòngshēng yǒu lǎo zuò shào rú shì shēng miè
佛告药上：“众生有老作少⁶³如是生灭。

shàn nán zǐ rú rén mù fà zhuó xīn yī fú cóng shè ér chū yú
善男子，如人沐发，著新衣服，从舍而出。余
rén yù yán shàn mù tóu fà zhuó xīn jìng yī yòu rú yǒu rén xǐ mù
人语言：‘善沐头发，著新净衣。’又如有人洗沐
tóu fà zhuó gù xǐ yī shàn mù tóu fà yī fú fēi miào rú
头发，著故洗衣。‘善沐头发，衣服非妙。’如

⁵⁹ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁶⁰ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁶¹ 丽本：而；永乐北藏本及龙藏本：如

⁶² 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁶³ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

shì rú shì yàoshàng zhòngshēng lǎo zhě yú yán fú tí yǐ wéi fēi
是，如是。药上，众生老者于阎浮提以为非

mào shàozhě suī miàoxiānyōushēngmiè
妙，少者虽妙现有生灭。”

ěr shí yī qiè pó luó mén zhū wài dào ní qián zǐ bó fó yán
尔时，一切婆罗门、诸外道尼犍⁶⁴子白佛言：

shì zūn hé děng míng lǎo hé zhě wéishào
“世尊！何等名老？何者为少⁶⁵？”

fó gào zhū wài dào suǒ yán lǎo zhě shuò shuò wǎng lái è guǐ
佛告诸外道：“所言老者，数数往来饿鬼、

chùshēng dì yù zhī zhōng shòu kǔ wú yàn
畜生、地狱之中，受苦无厌。”

ěr shí yī qiè zhū pó luó mén tiānlóng dà wáng bó fó yán
尔时，一切诸婆罗门、天龙大王白佛言：

shì zūn wǒ děng gēng bù néng shòu shēng sǐ kǔ nǎo
“世尊！我等更不能受生死苦恼。”

bǐ zhū ní qián zuò rú shì yán wú shào zhòngshēng
彼诸尼犍⁶⁶作如是言：“无少⁶⁷众生。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn guān cǐ
尔时，药上菩提萨埵白佛言：“世尊！观此

zhòngshēng rú shì nán dù
众生如是难度。”

fó gào yàoshàng pú tí sà duǒ rú lái jīn rì fēn bié jiě shuō
佛告药上菩提萨埵：“如来今日分别解说。

rǔ shàn dì tīng
汝善谛听！”

yǒu jiǔ wàn sì qiān yì xīn xué zhòngshēng zài rú lái qián bù lǐ
有九万四千亿新学众生在如来前，不礼

rú lái yì bù wènxùn
如来，亦不问讯。

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé yīn
尔时，药上菩提萨埵白佛言：“世尊！何因

yuán gù cǐ zhū zhòngshēng bù lǐ rú lái yì bù wènxùn qǐng jué
缘故，此诸众生不礼如来，亦不问讯？请决

⁶⁴ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁶⁵ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁶⁶ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁶⁷ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

suo3 yi
所疑。”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告药上菩提萨埵：“善男子，汝今谛听！”

dāng wèi rǔ shuō shànnán zǐ ruò zuò shì shuō wú shǎo zhòngshēng
当为汝说。善男子，若作是说无少⁶⁸众生，
rú shì zhī rén shì shào zhòngshēng
如是之人是少⁶⁹众生。”

bì rén wènyán wǒ děng zhū rén shì shào zhòngshēng shì zūn
彼人问言：“我等诸人是少⁷⁰众生？世尊！”

wǒ děng shì shào zhòngshēng
我等是少⁷¹众生？”

fó yán rú shì rú shì rǔ děng shì shào zhòngshēng
佛言：“如是，如是。汝等是少⁷²众生，

yǐ bù néng zhī zì shēnliàng gù
以不能知自身量故。”

ěr shí jiǔ wàn sì qiān yì xīn xué zhòngshēng jiē dé shí dì zhù
尔时，九万四千亿新学众生，皆得十地住

yú xū kōng
于虚空。

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hé sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn cǐ zhū zhòngshēng kuài dé shàn lì dé jìn shēng sǐ shì zūn
尊！此诸众生快得善利，得尽生死。世尊！

cǐ zhū zhòngshēng lí yú shēng sǐ dé zhù shí dì
此诸众生离于生死，得住十地。”

ěr shí yī qiè pó luó mén zhū wài dào ní qián zǐ zhū lóng
尔时，一切婆罗门、诸外道尼犍⁷³子，诸龙、

guówáng è mó juàn shǔ lái dào fó suǒ bó fó yán shì zūn
国王、恶魔眷属，来到佛所，白佛言：“世尊！”

wǒ děng yì fó tīng cǐ fǎ mén yuàn wǒ děng bèi jiē dé rú lái miào sè
我等诣佛听此法门。愿我等辈皆得如来妙色

⁶⁸ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁶⁹ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁷⁰ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁷¹ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁷² 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁷³ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

zhī shēnxíng sè xiàngmào yuàn rú rú lái yīng zhèngbiàn zhī
之身形色像貌，愿如如来、应、正遍知！”

fó yán rú shì rú shì shànnán zǐ rǔ děng lái yì fó
佛言：“如是，如是。善男子，汝等来诣佛

suǒtīng cǐ fǎ mén fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tī xīn rǔ děng
所听此法门，发阿耨多罗三藐三菩提心，汝等

bù jiǔ dāng dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tī
不久当得阿耨多罗三藐三菩提。”

ěr shí rú lái shuō cǐ yǔ yǐ zhūwàiào ní qián zǐ děng jiē
尔时，如来说此语已，诸外道尼犍⁷⁴子等皆

dé wúshēng fǎ rěn zhù yú shí dì shí zhū pú tī sà duǒ yǐ zì shén
得无生法忍，住于十地。时，诸菩提萨埵以自神

tōngyǒng zài kōngzhōng gāo qī duōluó yú xū kōngzhōnghuàchéng qī
通踊在空中，高七多罗，于虚空中化成七

bǎo tái fèng shī rú lái zài yú kōng zhōngzuò zhōngzhōngshéntōng ér
宝台，奉施如来。在于空⁷⁵中作种种神通而

zì biànhuà ěr shí zhūtiān yú xū kōngzhōng dāng rú lái shàng yù
自变化。尔时，诸天于虚空中，当如来上雨

zhòngmiào huā niàn fó rú lái yú qí zì shēn qǐ fó shēnxiāng wú
众妙华；念佛如来，于其自身起佛身想。无

liàng bǎiqiān zhū tiān zǐ yǐ huāsàn fó zuò rú shì yán dé dà lì yì
量百千诸天子以华散佛，作如是言：“得大利益！

shāmén qú tánzhēn shì shì jiān dà liáng fú tián jù zú sānmèi zì zài zhī
沙门瞿昙真是世间大良福田，具足三昧自在之

lì rú shì děngzhòngshēngjiàn jù fāngbiàn shuō yī shàn yǔ dé lí
力！如是等众生渐具方便，说一善语得离

shēng sǐ
生死。”

ěr shí yàoshàng pú tī sà duǒ mó hē sà duǒ cóng zuò ér qǐ
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，

piān tǎn yòu jīān yòu xī zhuó dì hé zhǎng bó fó yán shì zūn cǐ
偏袒右肩，右膝著地，合掌白佛言：“世尊！此

zhūtiān zǐ hé yīn yuán gù zuò rú shì yǔ xiàn zhū shéntōng shàn zàn rú
诸天子何因缘故作如是语，现诸神通善赞如

lái
来？”

⁷⁴ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁷⁵ 丽本：虚空；永乐北藏本及龙藏本：空

fó gào yào shàng pú tí sà duō yán shàn nán zǐ běi zhū pú sà
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，彼诸菩萨

bù zàn tàn wǒ zì zàn qí shēn yǐ qí zì shēn zuò fǎ wáng wèi yǐ
不赞叹我，自赞其身。以其自身坐法王位，以

qí zì shēn zuò yú fǎ zuò yǐ qí zì shēn fàng fǎ guāng míng zhū fó suǒ
其自身坐于法座，以其自身放法光明，诸佛所

hù yú ā nòu duō luó sān miào sān pú tí zhèng jué shuō fǎ
护，于阿耨多罗三藐三菩提正觉说法。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duō mó hē sà duō bō fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn dà dé shì zūn rì yè cháng dù wú liàng zhòng shēng rán zhū zhòng
尊！大德世尊日夜常度无量众生，然诸众

shēng yóu bù kě jìn
生犹不可尽。”

ěr shí shì zūn gào yào shàng pú tí sà duō mó hē sà duō yán
尔时，世尊告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：

shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ néng yǐ cǐ yì wèn yú rú lái
“善哉！善哉！善男子，能以此义问于如来。

shàn nán zǐ pì rú yǒu rén dà fù ráo cái duō yǒu nú bì duō yǒu
善男子，譬如有人，大富饶财，多有奴婢，多有

tián zhái yuán lín gǔ mǐ dà xiǎo mài dòu dào shú hú má bǐ yú
田宅、园林谷米、大小麦豆、稻秫胡麻。彼于

chūn shí yī qiè zhòng zhí zhì shí zé shú shú fù shōu huò gè gè
春时，一切种植，至时则熟，熟复收获，各各

bié chéng chéng yǐ shí zhī zhì yú chūn shí zhòng zhī rú qián shàn
别盛，盛已食之。至于春时，种之如前。善

nán zǐ zhòng shēng běn yè yì fù rú shì shòu lè bào jìn fù zuò shàn
男子，众生本业亦复如是，受乐报尽，复作善

yè zhòng zhū shàng gēn zhòng shàng gēn yǐ zēng zhǎng shàn fǎ zēng shàn
业种诸善根；种善根已，增长善法；增善

fǎ yǐ dé dà huān xǐ yào shàng yǐ huān xǐ xīn yú bǎi yì jié lè
法已，得大欢喜。药上，以欢喜心于百亿劫乐

bào bù shī shàn nán zǐ rú chū fā yì pú tí sà duō bù duò è dào
报不失。善男子，如初发意菩提萨埵不堕恶道

zǒng zhī zhū fǎ
总知诸法。”

yào shàng pú tí sà duō bō fó yán shì zūn yún hé chū fā yì
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！云何初发意

pú tī sà duǒ ér jiàn mèng yě
菩提萨埵而见梦也？”

fó gào yào shàng pú tī sà duǒ yán shànnán zǐ chū fā yì pú
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，初发意菩

tí sà duǒ yú qí mèng zhōng duō jiàn bù wèi hé yǐ gù jìng yī qiè
提萨埵于其梦中多见怖畏。何以故？净一切

yè bù kě yǐ shēn ér shòu zhòng kǔ yǐ shì zuì gù mèng jiàn bù wèi
业不可以身而受众苦，以是罪故梦见怖畏。”

yào shàng bó fó yán shì zūn chū fā xīn pú tī sà duǒ mèng
药上白佛言：“世尊！初发心菩提萨埵梦

zhōng jiàn hé děng bù
中见何等怖？”

fó gào yào shàng pú tī sà duǒ shànnán zǐ qí rén mèng jiàn
佛告药上菩提萨埵：“善男子，其人梦见

chì rán huǒ jù bǐ pú tī sà duǒ yīng zuò shì niàn yǐ cǐ huǒ jù
炽然火聚，彼菩提萨埵应作是念：‘以此火聚，

shāo wǒ yī qie fán nǎo yào shàng shì míng dì yī mèng jiàn bù wèi
烧我一切烦恼。’药上，是名第一梦见怖畏。

yòu jiàn shuǐ liú gòu zhuó bù jìng bǐ chū fā xīn pú tī sà duǒ yīng zuò shì
又见水流垢浊不净，彼初发心菩提萨埵应作是

niàn piǎo wǒ yī qie jié fù fán nǎo yào shàng shì míng chū fā xīn
念：‘漂我一切结缚烦恼。’药上，是名初发心

pú tī sà duǒ dì èr mèng jiàn dà bù wèi yě
菩提萨埵第二梦见大怖畏也。”

yào shàng pú tī sà duǒ bó fó yán shì zūn jiàn hé bù wèi
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！见何怖畏？”

fó gào yào shàng pú tī sà duǒ yán yú qí mèng zhōng zì jiàn
佛告药上菩提萨埵言：“于其梦中自见

fì fà yào shàng pú tī sà duǒ jiàn yǐ bù yīng kǒng bù hé yǐ gù
剃发。药上，菩提萨埵见已不应恐怖。何以故？

yīng zuò shì niàn fì tān chēn chī duò liù dàoshēng shànnán zǐ rú
应作是念：‘剃贪瞋痴堕六道生。’善男子，如

shì pú tī sà duǒ bù duò dì yù bù duò chū shēng bù duò è guǐ
是菩提萨埵不堕地狱，不堕畜生，不堕饿鬼，

bù duò lóng zhōng bù duò tiān zhōng yào shàng chū fā xīn pú tī sà
不堕龙中，不堕天中。药上，初发心菩提萨

duō wéi shēngqīngjìng fó guó tǔ zhōng
埵，惟⁷⁶生清净佛国土中。”

fó gào yàoshàng dāng lái mò shì hòu wǔ bǎi suì yǒu zhū pú tí
佛告药上：“当来末世后五百岁，有诸菩提

sà duō xīn yuàn pú tí yǐ fā xīn gù dé zhòngduō rén huǐ rǔ dǎ mà
萨埵心愿菩提，以发心故得众多人毁辱打骂。

yào shàng yú bǐ dàn yīng wèi qí shuō fǎ pú tí sà duō bù yīng qǐ yú
药上，于彼但应为其说法：‘菩提萨埵不应起于

chēn huì zhī xīn
瞋恚之心。’”

fó gào yàoshàng wǒ yú wú liàng bǎi qiān yì jié xíng zhū kǔ
佛告药上：“我于无量百千亿劫，行诸苦

hèng shànnán zǐ wǒ bù wèi zī shēngguó tǔ cái chǎn wèi zhī zhū fǎ
行。善男子，我不为资生国土财产，为知诸法

shí xiàng gù yào shàng wǒ xíng kǔ hèng bù dé ā nòuduō luó sān miǎo
实相故。药上，我行苦行不得阿耨多罗三藐

sān pú tí shànnán zǐ wǒ wén cǐ fǎ jí rì dé ā nòuduō luó sān
三菩提。善男子，我闻此法即日得阿耨多罗三

miǎo sān pú tí yào shàng cǐ fǎ shèn shēn rú shì fǎ mén nán dé
藐三菩提。药上，此法甚深！如是法门难得

wén míng ruò dé wén cǐ fǎ mén míng zhě yī qiè dé ā nòuduō luó sān
闻名。若得闻此法门名者，一切得阿耨多罗三

miǎo sān pú tí yào shàng shì rén dé chāoqiān jié shēng sǐ shēng jìng
藐三菩提。药上，是人得超千劫生死，生净

fó guó tǔ⁷⁷ shàn zhī miè dào zhī dì yī dào shí dì yī shàng gēn
佛国土，善知灭道，知第一道，识第一善根，

chéng jiù wú bǐ shéntōng zhī wú bǐ miè yào shàng yú rǔ yì yún
成就无比神通，知无比灭。药上，于汝意云

hé yún hé míng miè
何，云何名灭？”

yào shàng pú tí sà duō bó fó yán shì zūn fǎ chù mǐng miè
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！法处名灭。”

fó yán yào shàng hé děng fǎ chù
佛言：“药上，何等法处？”

yào shàng bó fó yán shì zūn fǎ shì fǎ chù rú shì zūn shuō
药上白佛言：“世尊！法是法处。如世尊说，

⁷⁶ 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

⁷⁷ 丽本：國；永乐北藏本及龙藏本：國土

qín xíng jīng jìn qín chí jiè qín rěn rǔ shì míng fǎ zàng
勤行精进，勤持戒，勤忍辱，是名法藏。”

fó zàn yào shàng pú tí sà duō yán shàn zāi shàn zāi shàn
佛赞药上菩提萨埵言：“善哉！善哉！善

nán zǐ fó wèn cǐ yì rǔ shàn jiě shuō
男子，佛问此义汝善解说。”

僧伽吒经卷第二

sēng qié zhà jīng juàn dì sān

僧伽吒经卷第三

yuánwèinántiānzú⁷⁸ yōuchán ní guówáng zǐ yuè pó shǒu nà yì
元魏南天竺⁷⁸ 优禅尼国 王子月婆首那译

ěr shí yào shàng pú tí sà duō mó hē sà duō bō fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn hé yīn yuán gù rú lái chū shì
尊！何因缘故如来出世？”

fó gào yào shàng pú tí sà duō yán shàn nán zǐ wèi lìng zhòng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，为令众

shēng duō wén jù zú shì gù rú lái chū xiàn yú shì rú lái chū shì kāi
生多闻具足，是故如来出现于世。如来出世开

gān lù fǎ ruò rú lái chū shì zé zhī yī qie fǎ yǐ fāngbiàn gù
甘露法。若如来出世，则知一切法。以方便故，

zhī shì jiān fǎ chū shì jiān fǎ zhī shì jiān zhì chū shì jiān zhì
知世间法、出世间法，知世间智、出世间智。”

yào shàng pú tí sà duō bō fó yán shì zūn shì zūn zhī hé děng
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！世尊知何等

fǎ
法？”

fó gào yào shàng pú tí sà duō yán yào shàng rú lái zhī zhèng
佛告药上菩提萨埵言：“药上，如来知正

fǎ zhì yào shàng yǐ shì zhì gù zǒng shè yī qie fǎ yào shàng
法智。药上，以是智故，总摄一切法。药上，

ruò zhòng shèng wén rú lái chū shì xìn fǎ zhě cǐ shì dì yī lì yì
若众生闻如来出世信法者，此是第一利益。

yào shàng pì rú yǒu rén chū xíng zhì shēng wèi dé lì gù
“药上，譬如有人，出行治生，为得利故，

jiāng qiān rén zhòng dān fù jīn bǎo bǐ rén fù mǔ gào qí rén yán
将千人众，担负金宝。彼人父母，告其人言：

zǐ shàn dì tīng cǐ jīn bǎo zhě shì tā rén zhī wù rǔ hǎoshǒu
‘子善谛听！此金宝者，是他人⁷⁹之物。汝好守

⁷⁸ 丽本：元魏；永乐北藏本及龙藏本：元魏南天竺

⁷⁹ 丽本：他；永乐北藏本及龙藏本：他人

hù mò shǐ wáng shī qí rén chí bǎo wèi jīng duō shí zì zòngfàng
护，莫使亡失。’其人持宝，未经多时，自纵放

yì suǒ chí jīn bǎo xī jiē sàns shí shí shí bǐ rén yōujìan shè xīn
逸，所持金宝，悉皆散失。是时，彼人忧箭射心，

xiū kuì cán chǐ bù néng guī jiā shí bǐ fù mǔ wén yǐ yōuchóu bēi
羞愧慚耻，不能归家。时彼父母闻已，忧愁悲

qì ér shuō cǐ yán wǒ děngshēng cǐ è zǐ dàn yǒu zǐ míng
泣，而说此言：‘我等生此恶子，但有子名，

shēng wǒ jiā nèi cái wù xī jiē sàns shí lìng wǒ děng pín kǔ wéi tā
生我家内，财物悉皆散失，令我等贫苦，为他

nú pú jué wàng ér sǐ zǐ wén fù mǔ jì sàng wáng yǐ yì jué
奴仆。’绝望而死。子闻父母既丧亡已，亦绝

wàng sǐ rú shì rú shì yào shàng fó shuō cǐ fǎ yú wǒ fǎ
望死。如是，如是，药上，佛说此法，于我法

zhōng wú jīng xìn zhě bǐ wú suǒ wàng lín mìng zhōng shí wéiyōunǎo
中无净信者，彼无所望。临命终时，为忧恼

jiàn shè xīn ér sǐ rú bǐ fù mǔ wèi bǐ jīn bǎo jué wàng yōunǎo
箭射心而死，如彼父母为彼金宝绝望忧恼。

“如是，药上，于我法中无净心者，临命

zhōng shí shòuzhū kǔ tòng xiān fú shòu jìn hòu bù zhòng shàn lín sǐ
终时受诸苦痛。先福受尽，后不种善，临死

shí zhì yōunǎo jiàn shè duò yú dì yù chū shēng è guǐ shòu
时至，忧恼箭射，堕于地狱、畜生、饿鬼，受

zhū kǔ tòng zuò rú shì yán shéi jiù jì wǒ lìng wǒ dé lí dì yù
诸苦痛。作如是言：‘谁救济我，令我得离地狱、

chū shēng è guǐ zhī kǔ yòu rú fù mǔ gào qí zǐ yán wèi lái
畜生、饿鬼之苦？’又如父母告其子言：‘未来

bìng kǔ bìng yǒu sǐ kǔ rǔ děng dé xiè tuō shí jiàn xíng shí shēng
病苦，病有死苦。汝等得解脱时，见行识生，

shēn shòu kǔ tòng biàn tǐ jiān nǎo zì guān yǐ sǐ yǎn bù jiàn sè
身受苦痛，遍体焦恼。自观已死，眼不见色，

ěr bù wén shēng sì zhī jiē tòng bì guī yú sǐ biàn tǐ wán chī
耳不闻声，四肢皆痛，必归于死。遍体顽痴，

yóu rú mù shí wú suǒ jué zhī zǐ dá fù mǔ yù yán mò zuò
犹如木石，无所觉知。”子答父母⁸¹语言：‘莫作

⁸⁰ 丽本：彼；永乐北藏本及龙藏本：後⁸¹ 丽本：子答父母；永乐北藏本及龙藏本：父母；校勘：子答父母

shì yǔ lìng wǒ bù wèi guānshēn wú rè yì wú yú bìng wéi jiàn
是语，令我怖畏！观身无热，亦无余病，惟见
 sǐ bù wǒ dāng guī shéi shéi jiù jì wǒ fù mǔ ruò tiān shéinéng
死怖。我当归谁？谁救济我？父母若天，谁能
 jiù bá , fù mǔ yì⁸² yán jì sì tiānshén bì dé ān wěn
救拔？」父母议⁸²言：‘祭祀天神，必得安隐。’
 zǐ dá fù mǔ dāng sù jì sì yǐ qíú ān lè sù zhì tiān cí⁸³
子答父母：‘当速祭祀，以求安乐。速至天祀⁸³，
 wènshǒumiào rén shí bǐ fù mǔ dàotiān cí zhōng shāoxiāng qíú
问守庙人。’时，彼父母到天祀⁸⁴中，烧香求
 yuàn shǒumiào zhě yán tiānshén chén nù xū shā yáng shā rén
愿。守庙者言：‘天神瞋怒！须杀羊、杀人，
 yǐ yòng jì sì rǔ zǐ kě tuō ěr shí fù mǔ zì sī wéiyán
以用祭祀，汝子可脱。’尔时，父母自思惟言：
 wǒ děng yún hé wǒ jì pín qióng ruò tiānshén chén wǒ zǐ bì sǐ
‘我等云何？我既贫穷，若天神瞋，我子必死；
 ruò tiānshén xǐ bì dé dà èn shí sù guī jiā jìn mài jiā cái
若天神喜，必得大恩。’时速归家，尽卖家财，
 dé yáng yī kǒu fù yù yú rén qiè dài wǒ jīn shí rì xiānghuán
得羊一口。复语余人：‘且贷我金，十日相还。’
 ruò wú xiānghuán wǒ shēndāngwéi jūn zuò nū pú qí rén dé jīn
若无相还，我身当为君作奴仆。’其人得金，
 yì shì mǎirén suǒmǎi zhī rén bù zhī dāngshā yǐ jì tiān cí⁸⁵ bìng
诣市买人。所买之人不知当杀，以祭天祀⁸⁵。病
 rén fù mǔ yú chī wú zhì jìng bù zhì jiā zhí yì tiān cí⁸⁶ yù shǒu
人父母，愚痴无智，竟不至家，直诣天祀⁸⁶，语守
 miào zhě rǔ sù wèi wǒ shè jì tiān cí⁸⁷ ěr shí fù mǔ zì shā
庙者：‘汝速为我设祭天祀⁸⁷。’尔时，父母自杀
 yáng shā rén rán huǒ jì tiān rán hòutiān xià gào bǐ fù mǔ rǔ
羊、杀人，然火祭天，然后天下告彼父母：‘汝
 děng mò bù wǒ hù rǔ zǐ lìng dé ān wěn ěr shí fù mǔ yǒng
等莫怖！我护汝子，令得安隐。’尔时，父母踊

⁸² 丽本：答；永乐北藏本及龙藏本：議

⁸³ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

⁸⁴ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

⁸⁵ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

⁸⁶ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

⁸⁷ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

yuèhuān xǐ zuò rú shì yán tiānshén yǔ wǒ dà ēn lìng wǒ zǐ chài ,
跃欢喜，作如是言：‘天神与我大恩，令我子差。’

shí bǐ fù mǔ huān xǐ huán jiā jiàn ér yǐ sǐ ēr shí fù mǔ
时彼父母，欢喜还家，见儿已死。尔时，父母

jiàn zǐ sǐ yǐ shēng dà chóunǎo yōujìàn shè xīn juéwàng ér sǐ
见子死已，生大愁恼，忧箭射心，绝望而死。”

fó gào yào shàng shànnán zǐ jìn è zhī shí yì fù rú shì
佛告药上：“善男子，近恶知识，亦复如是。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn rú shì
尔时，药上菩提萨埵白佛言：“世尊！如是

zhòng shēng duò yú hé chù
众 生 堕于何处？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ shànnán zǐ mò wèn shì shì
佛告药上菩提萨埵：“善男子，莫问是事。”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn yuàn fó cí bēi
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！愿佛慈悲，

shuō rú shì rén duò zài hé chù
说如是人堕在何处？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝今谛听！

qí rén mǔ zhě duò yú dà jiào huàn dì yù zhī zhōng qí fù duò yú
其人母者，堕于大叫唤⁸⁸地狱之中。其父堕于

zhòng hé dì yù qí zǐ duò yú huǒ shāo rán dì yù shǒu tiān miào zhě
众合地狱。其子堕于火烧然地狱。守天庙者，

duò yú ā bí dà dì yù zhōng
堕于阿鼻大地狱中。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn bǐ wǎng sǐ rén shēng yú hé chù
尊！彼枉死人生于何处？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán bǐ wǎng sǐ rén shēng yú
佛告药上菩提萨埵言：“彼枉死人生于

sān shí sān tiān zhī shàng
三十三天之上。”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn bǐ wǎng sǐ rén hé
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！彼枉死人何

⁸⁸ 丽本：叫；永乐北藏本及龙藏本：叫喚

yīn yuán gù shēng yú sān shí sāntiān zhī shàng
因缘故生于三十三天之上？”

fó gào yào shàng pú tí sà duō yán shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝今谛听！”

bì rén lín sǐ shí qǐ yī niàn jìng xīn guī yī fó tuó yǐ cǐ shàng ēn
彼人临死时，起一念净心归依佛陀。以此善根，

dāng liù shí jié shòu yú sān shí sāntiān zhī lè bā shí jié zhōng zì zhì
当六十劫受于三十三天之乐，八十劫中自识

sù mìng suǒ shēng zhī chù lí zhū yōunǎo shēng shēng zhī chù lí zhū yōu
宿命，所生之处离诸忧恼，生生之处离诸忧

nǎo yī qiè kǔ miè yào shàng jìn è zhī shí bù dé rù yú niè
恼，一切苦灭。药上，近恶知识，不得入于涅槃。”

yào shàng pú tí sà duō bō fó yán shì zūn yún hé zhòng shēng
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！云何众生
bù néng rù yú niè pán
不能入于涅槃？”

fó gào yào shàng pú tí sà duō yán yù qiú niè pán zhě dāng qín
佛告药上菩提萨埵言：“欲求涅槃者，当勤
jīng jìn
精进。”

yào shàng pú tí sà duō bō fó yán shì zūn yún hé míng jīng
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！云何名精
jìn
进？”

fó gào yào shàng pú tí sà duō shànnán zǐ jīng jìn zhě míng
佛告药上菩提萨埵：“善男子，精进者，名

xū lú duō bō dì nì liú zhī guōmíng jīng jìn chù suō jí lì tuó qié mí
须驴多波帝。逆流之果名精进处，娑吉利陀伽弥

guōmíng jīng jìn chù ā nà qié mí guōmíng jīng jìn chù ā luó hé guō
果名精进处，阿那伽弥果名精进处，阿罗诃果

míng jīng jìn chù bō luó tí jiā fó tuó guōmíng jīng jìn chù yuán jué zhī
名精进处，波罗提迦佛陀果名精进处，缘觉之

zhì míng jīng jìn chù pú tí sà duō míng zì pú tí sà duō dì guōmíng
智名精进处，菩提萨埵名字、菩提萨埵地果名

jīng jìn chù yào shàng rú shì děng chū míng jīng jìn chù
精进处。药上，如是等处名精进处。”

yàoshàng pú tí sà duǒ bō fó yán shì zūn shì zūn yún hé
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！世尊！云何

nì liú yún hé nì liú guǒ
逆流？云何逆流果？”

fó gào yàoshàng pú tí sà duǒ shànnán zǐ pì rú yǒurén
佛告药上菩提萨埵：“善男子，譬如有人，

zhòng yú shù mù běi zhòngshù yǐ jí rì shēng yá běi shù yī rì
种于树木。彼种树已，即日生芽。彼树一日

shàng xià gè shēngzhǎng yī yóuxún fù yǒu yī rén yì fù zhòngshù
上下各生长一由旬。复有一人，亦复种树，

bù dé qí suǒ fēngdòng bù shēng yí zhì yì chù èr réngòngzhēng
不得其所，风动不生，移置异处。二人共诤，

hù xiāng fēi bàng běi rén rú shì gòngxiāngzhēng lùn guówángwén zhī
互相诽谤。彼人如是共相诤论。国王闻之，

jí chì chén yán mǒuchù èr rén hù xiāng fēi bàng sù wǎnghuàn lái
即敕臣言：‘某处二人互相诽谤，速往唤来。’

pángchén shòu chì qiǎn shǐ wǎngzhuō shí běi shǐ rén wēi fú ér qù
傍臣受敕⁸⁹，遣使往捉。时，彼使人微服而去，

zhì běi rén suǒ zuò rú shì yán wáng huàn rǔ děng shí běi èr
至彼人所，作如是言：‘王唤汝等。’时，彼二

rén jīng bù yōuchóu wáng jīn hé gù mìng wǒ èr rén shì shí èr
人惊怖忧愁：‘王今何故命我二人？’是时，二

rén jì zhì wáng suǒ mò rán ér lì shí wáng wènyán rǔ děng
人既至王所，默然而立。时，王问言：‘汝等

hé gù gòngxiāng fēi bàng ér qǐ dòuzhèng shí běi èr rén bó dà
何故共相诽谤而起斗诤？’时，彼二人白大

wáng yán tīng wǒ suǒ shuō wǒ jiè dé shǎo xǔ kòngxián zhī chù zhòng
王言：‘听⁹⁰我所说！我借得少许空闲之处，种

zhí shù lín jí rì shēng yá jí yè huāguǒ shú zhě zhōngbàn cǐ rén
植树林，即日生芽及叶华果熟者中半。此人

zhòng zhí bù shēng yá yè jí yǐ huāguǒ xū yú shuò yí běi zhòng
种植，不生芽叶及以华果，须臾数移。彼种

bù shēng lái jiàn bàng huǐ ér qǐ dòuzhèng dà wáng rú shì zhī shì
不生，来见谤毁而起斗诤。大王，如是之事，

dà wáng yīng zhī wǒ wú zuì guò
大王应知我无罪过。’

⁸⁹ 丽本：教；永乐北藏本及龙藏本：勅

⁹⁰ 丽本：大王！聽；永乐北藏本及龙藏本：聽

“尔时，大王集诸大臣满三十亿，告诸臣言：‘汝等各说。’诸臣白言：‘我等不知说何等语？’王问诸臣：‘汝等颇见即日种树即生芽叶及以华果熟者中半？’尔时，诸臣从座而起，白大王言：‘大王！我等不能决定信受如此之语⁹¹。何以故？大王，此事希有。’尔时，大王问彼人言：‘如汝所说是事实不？’尔时，彼人白大王言：‘此实不谬。’王复答言：‘如汝所说如此之事，即日种树即生芽叶及以华果，此事难信。’尔时，彼人白大王言：‘愿王自植，知其虚实。’

“时，王集三十亿臣，禁守彼人，然后大王自种其树，不生芽叶，不生华果。尔时，大王心大恚怒，敕诸臣言：‘汝等速取利斧。彼所种树，仰令斫伐。’尔时，诸臣受王敕令，斫断彼树。一树断已生十二树，斫十二树断生二十四树，茎叶华果皆是七宝。尔时，二十四树变生二十四亿鸡鸟，皆是金嘴，七宝

⁹¹ 丽本：言；永乐北藏本及龙藏本：語

⁹² 丽本：教；永乐北藏本及龙藏本：勅

yǔ yì ēr shí dà wáng fù shēngchēn nù zì zhí lì fǔ wǎng
 羽翼。尔时，大王复生瞋怒，自执利斧，往
 fá bǐ shù wángzhuó shù shí cóng shù chū shēng gān quán měishuǐ shí
 伐彼树。王斫树时，从树出生甘泉美水。时，
 wángcán kuì chì zhū chén yán fàng bǐ èr rén zhū chén bó yán
 王惭愧，敕诸臣言：‘放彼二人。’诸臣白言：
 dà wáng shòu chì zhū chén qù yǐ fàng bǐ èr rén jiāng zhì
 ‘大王！受敕⁹³！’诸臣去已，放彼二人，将至
 wángsuǒ wángwèn qí rén rǔ zhòng cǐ shù zhuó rǔ yī shù shēng
 王所。王问其人：‘汝种此树，斫汝一树生
 shí èr shù zhuó shí èr shù shēng èr shí sì shù wǒ suǒ zhòng shù bù
 十二树，斫十二树生二十四树。我所种树，不
 shēng yá yè bù shēng huā guǒ cǐ shì yún hé qí rén dá wáng
 生芽叶，不生华果。此事云何？’其人答王：
 rú wǒ cǐ fú dé dà wáng zé wú rú shì fú dé ēr shí sān
 ‘如我此福德，大王则无如是福德。’尔时，三
 shí yì dà chén hú⁹⁴ guì bō qí rén yán rǔ kě zhì guó ér jū wáng
 十亿大臣胡跪，白其人言：‘汝可治国而居王
 wèi
 位！’

“尔时，其人为诸臣众，而说偈言：

wǒ bù qiú wáng wèi	bù qiú shì cái bǎo
我不求王位	不求世财宝
xīn huái wú shàng yuàn	yuàn chéng èr zú zūn
心怀无上愿	愿成二足尊
dé jì miè niè pán	dào ⁹⁵ bǐ chéng rú lái
得寂灭涅槃	到彼成如来
wèi rǔ děng shuō fǎ	lìng dào niè pán chéng
为汝等说法	令到涅槃城
wǎng xī zuò bù shàn	lìng wǒ rù wáng yù
往昔作不善	令我入王狱
yù fù shòu zhū kǔ	zuì bào xī yǐ jìn
狱缚受诸苦	罪报悉已尽

⁹³ 丽本：教；永乐北藏本及龙藏本：勅⁹⁴ 丽本：胡；永乐北藏本及龙藏本：互；校勘：胡⁹⁵ 丽本：至；永乐北藏本及龙藏本：到

“尔时，有三万二⁹⁶千高座，一一高座高二
十五由旬。一高座上有二十五亿鸡而在其上，
以金为嘴，七宝羽翼，出人音声，告彼王言：
‘大王不善不善！斫伐诸树，以此罪业，必入
恶道。王不知耶？种此树者是何等人？’大
王答言：‘我未审之！愿为我说，何等大人种
此树耶？’鸡鸟告王：‘如此人者，照明世间，
名无上士，当度一切众生生老病死。’王
复问言：‘彼是何人，种树不生？彼作何等不
善之业不生？当为我说。’鸟答王言：‘彼是
提婆达多，种树不生。无少善根，树云何生？’
尔时，三十亿大臣闻此法门，皆得十地，成就
神通。时，彼国王，亦得十地，得通达一切善
法三昧。”

尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
尊！何因缘故，此三十亿臣皆得十地成就神
通？”

尔时，世尊告药上菩提萨埵：“善男子，汝

⁹⁶ 丽本：三；永乐北藏本及龙藏本：二

jīn dì tīng jí shí wēixiào cóng qí miànménfàng bā wàn sì qiān
今谛听。”即时微笑，从其面门放八万四千
guāngmíng wú liàngzhǒngzhǒngqīng huáng chì bái hóng zǐ
光明，无量种种青、黄、赤、白、红、紫
guāngmíng qí guāngbiànzhào wú liàng shì jiè zhào shì jiè yǐ huán
光明。其光遍照无量世界，照世界已，还
zhì fó suǒ rào fó sān zā cóng fó dǐng rù
至佛所，绕佛三匝，从佛顶入。

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ mó hé sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
zūn hé yīn yuán gù rú lái xiàn cǐ xī yǒu zhī xiàng ruò wú yīn yuán
尊！何因缘故如来现此希有之相？若无因缘，
rú lái zhōng bù xiàn xī yǒu shì
如来终不现希有事。”

fó gào yàoshàng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ rǔ jiàn zhòng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝见众
réncóng shí fāng lái jí huì cǐ fǒu
人从十⁹⁷方来集会此不？”

yàoshàng pú tí sà duǒ bó yán bù jiàn yě shì zūn
药上菩提萨埵白言：“不见也，世尊！”

fó gào yàoshàng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ rǔ guān shí
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝观十

fāng yī qiè shì jiè
方一切世界。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ mó hé sà duǒ jí guān shí fāng
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵即观十方，

jiàn dōngfāng miàn yǒu yī dà shù fù qī qiān yóu xún jiàn èr wàn wǔ qiān
见东方面有一大树，覆七千由旬，见二万五千

yì zhòngshēng zài bì jí huì mò rán ér zuò bù yǐn bù shí fù
亿众生，在彼集会，默然而坐，不饮不食。复

jiàn nánfāng yǒu yī dà shù fù qī qiān yóu xún xià yǒu èr wàn wǔ qiān
见南方有一大树，覆七千由旬，下有二万五千

yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù xíng mò rán ér zhù
亿众生，俱共集会，不语不食不行，默然而住。

fù jiàn xī fāng yǒu yī dà shù fù qī qiān yóu xún xià yǒu èr wàn wǔ
复见西方有一大树，覆七千由旬，下有二万五

⁹⁷ 丽本：十；永乐北藏本及龙藏本：四；校勘：十

qiān yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù xíng mò rán ér
千亿众 生，俱共集会，不语不食不行，默然而
zhù fù jiàn běi fāngyǒu yī dà shù fù qī qiānyóuxún xià yǒu èr wàn
住。复见北方有一大树，覆七千由旬，下有二万
wǔ qiān yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù xíng mò rán
五千亿 众 生，俱共集会，不语不食不行，默然
ér zhù fù jiàn shàng fāngyǒu yī dà shù fù qī qiānyóuxún xià yǒu
而住。复见 上 方有一大树，覆七千由旬，下有
èr wàn wǔ qiān yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù xíng
二万五千亿 众 生，俱共集会，不语不食不行，
mò rán ér zhù fù jiàn xià fāngyǒu yī dà shù fù qī qiānyóuxún xià
默然而住。复见下方有一大树，覆七千由旬；下
yǒu èr wàn wǔ qiān yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù
有二万五千亿 众 生，俱共集会，不语不食不
xíng mò rán ér zhù
行，默然而住。

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wǒ yù
尔时，药上 菩提萨埵白佛言：“世尊！我欲
shǎowèn rú lái yīng zhèngbiàn zhī ruò fó tīng xǔ nǎigǎn fā wèn
少问如来、应、正 遍知，若佛听许乃敢发问。”

ěr shí shì zūngào yàoshàng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ
尔时，世尊告药上 菩提萨埵言：“善男子，
suí rǔ suǒwèn rú lái xī néngwèi rǔ jiě shuō
随汝所问，如来悉能为汝解说。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé yīn
尔时，药上 菩提萨埵白佛言：“世尊！何因
yuán gù cóng yú shí fāngyǒu wú liàng zhòngshēng ér lái jí huì yǐ
缘故，从于十方有无量 众 生而来集会？以
shéishén lì ér lái zhì cǐ
谁神力而来至此？”

fó gào yàoshàng pú tí sà duǒ yán zì yǐ shén lì ér lái zhì
佛告药上 菩提萨埵言：“自以神力而来至
cǐ。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wǒ yù
尔时，药上 菩提萨埵白佛言：“世尊！我欲
guānzhū shì jiè yǐ shéishén lì ér wǎng zhì bǐ
观诸世界，以谁神力而往至彼？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yǐ rǔ shén lì zì wǎng zhì
佛告药上菩提萨埵：“以汝神力自往至
bǐ
彼。”

ér shí yào shàng pú tí sà duǒ rào fó sān zā hū rán bù xiàn
尔时，药上菩提萨埵绕佛三匝，忽然不现。

guò jiǔ shí liù yì shì jiè yǒu yī shì jiè míng rì yuè míng bǐ guó yǒu
过九十六亿世界，有一世界，名日月明。彼国有

fó hào rì yuè tǔ rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī yǔ bā wàn yì
佛，号日月土如来、应供、正遍知，与八万亿

pú tí sà duǒ gōng jìng wéi rào ér wèishuō fǎ yào shàng pú tí sà duǒ
菩提萨埵恭敬围绕而为说法。药上菩提萨埵

mó hé sà duǒ jì dào běi guó zhì rì yuè tǔ rú lái qián dǐng lǐ fó zú
摩诃萨埵既到彼国，至日月土如来前，顶礼佛足，

bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù yú suō pó shì jiè zài shì jiā
白佛言：“世尊！何因缘故，于娑婆世界在释迦

móu ní fó qián 98 guān yú shí fāng jiàn wú liàng zhòng shēng jí huì zài
牟尼佛前⁹⁸观于十方，见无量众生集会，在

cǐ bù jiàn
此不见？”

ér shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hé sà duǒ zhì rì yuè tǔ rú
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵至日月土如

lái qián bó fó yán shì zūn wǒ guò jiǔ shí liù yì zhū fó guó tǔ
来前白佛言：“世尊！我过九十六亿诸佛国土，

lái zhì yú cǐ bù jiàn yī rén shì zūn shéi jiàn shéi wén wú zhī wú jué
来至于此，不见一人。世尊！谁见谁闻无知无觉

shù shàng ér shēng zhòng shēng
树上而生众生？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán fú yě shàn nán zǐ rǔ
佛告药上菩提萨埵言：“不也。善男子，汝

pō jiàn pō wén wú zhī wú jué zhī shù néng shēng rén fǒu
颇见颇闻无知无觉之树能生人不？”

yào shàng bó fó yán shì zūn bù jiàn bù zhī
药上白佛言：“世尊！不见不知。”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ rǔ yù jiàn fǒu wǒ jīn shì
佛告药上菩提萨埵：“汝欲见不？我今示

⁹⁸ 丽本：前；永乐北藏本及龙藏本：佛前

rǔ
汝。”

yàoshàng bó fó yán shì zūn yuàn yù jiàn zhī
药上白佛言：“世尊！愿欲见之。”

ěr shí rì yuè tǔ rú lái qū shēn bì qǐng bǎi qiān yì zhòng jiē
尔时，日月土如来屈伸臂顷，百千亿众皆悉来集。——
xī lái jí yī yī zhòngshēngshǒu zhí xiānghuā gòngyǎng rú lái
悉来集。——众生手执香华，供养如来。

yàoshàng rǔ jīn jiàn fǒu
“药上，汝今见不？”

yàoshàng pú tí sà duō bó fó yán yǐ jiàn shì zūn jiàn yǐ
药上菩提萨埵白佛言：“已见，世尊！见已

99 shàn shì
善逝！”

fó gào yàoshàng shànnán zǐ cǐ zhūzhòngshēng wú jué wú zhī
佛告药上：“善男子，此诸众生无觉无知，
jiē xī 100 rú huàn
皆悉如幻。”

shí bǐ sānwàn yì zhòngshēng gè shēnliǎngshǒu yǐ zhūxiānghuā
时，彼三万亿众生各伸两手，以诸香华
gòngyǎng rú lái
供养如来。

yàoshàng pú tí sà duō bó fó yán shì zūn cǐ shì xī yǒu
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！此事希有！

xū yú zhī jiān cǐ zhūzhòngshēng gè shēng bǎi shǒu gòngyǎng rú lái shàng
须臾之间此诸众生各生百手供养如来尚
bù dé tuō kuàngliǎngshǒuzhe
不得脱，况两手者？”

fó gào yàoshàng pú tí sà duōyán rú shì rú shì shànnán
佛告药上菩提萨埵言：“如是，如是。善男
zǐ cǐ zhūzhòngshēng wú jué wú zhī ér shēng ér miè shànnán zǐ
子，此诸众生无觉无知，而生而灭。善男子，
wǒ shēn yì rú shì rú huàn rú huà ér shì shēngmiè
我身亦如是，如幻如化，而示生灭。”

yàoshàng bó fó yán shì zūn hé děng shì shàozhòngshēng
药上白佛言：“世尊！何等是少众生？

99 丽本：已見；永乐北藏本及龙藏本：見已

100 丽本：悉皆；永乐北藏本及龙藏本：皆悉

hé zhě shì lǎo zhòngshēng

何者是老众生？”

fó gào yào shàng shànnán zǐ yì yǒu lǎo zhě yì yǒu shǎo
佛告药上：“善男子，亦有老者，亦有少

zhě
者。”

yào shàng bái fó yán shì zūn yuàn fó jiě shuō hé zhě shì
药上白佛言：“世尊！愿佛解说，何者是
yě
也？”

fó gào yào shàng wú fú shuāi zhě shì lǎo zhòngshēng cóng
佛告药上：“无福衰者，是老众生。从

bì shù shēng zhě shì shào zhòngshēng
彼树生者，是少众生。”

yào shàng bái fó yán shì zūn wǒ yù jiàn bì shào zhòngshēng
药上白佛言：“世尊！我欲见彼少众生
děng
等。”

ěr shí rì yuè tǔ rú lái jí shēnyòu bì cóng yú sì fāng yǒu
尔时，日月土如来即伸右臂，从于四方有

bǎi qiān yì zhòngshēng jù lái jí huì zhì rú lái suǒ dǐng lǐ fó zú
百千亿众生俱来集会，至如来所，顶礼佛足，

rào fó sān zā zài fó qián lì mò rán ér zhù
绕佛三匝，在佛前立，默然而住。

yào shàng bái fó yán shì zūn cǐ zhū¹⁰¹ zhòngshēng hé gù fó
药上白佛言：“世尊！此诸¹⁰¹ 众生何故佛
qián mò rán ér zhù
前默然而住？”

fó gào yào shàng shànnán zǐ rǔ bù zhī yé dì dà zhī xìng
佛告药上：“善男子，汝不知耶？地大之性

wú yán wú shuō fǎ jù wú zhī wú jué hé yǐ gù yào shàng cǐ
无言无说，法聚无知无觉。何以故？药上，此

zhū shào zhòngshēng bù jiàn shēng bù jiàn miè bù jiàn lǎo bìng sǐ yōu
诸少众生，不见生，不见灭，不见老病死忧

bēi kǔ nǎo jù shòu yī qiè kǔ tòng zhī nǎo yún hé ér yǔ shì gù
悲苦恼，具受一切苦痛之恼，云何而语？是故，

¹⁰¹ 丽本：此；永乐北藏本及龙藏本：此諸

yàoshàng rú shì zhòngshēngyīngdāngjiào zhī
药上，如是众生应当教之。”

ér shí yàoshàng pú tī sà duǒ mó hē sà duǒ bō fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
zūn shàozhòngshēngzhě cóng hé suǒ lái hé chùzhōng dāngshēng
尊！少众生者，从何所来？何处终？当生
hé chù bù zhī fǎ zhě
何处不知法者？”

fó gào yàoshàng shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng cǐ zhūzhòng
佛告药上：“善男子，汝今谛听！此诸众
shēng fēi shì rén zuò fēi jīn shī zuò fēi tiě shī zuò fēi mù shī zuò
生非是人作，非金师作，非铁师作，非木师作，
fēi yáo shī zuò fēi wángzhě zuò nán nǚ hé hé è yè ér shēng
非窑¹⁰²师作，非王者作。男女和合恶业而生，
shòuzhū kǔ tòng zuò bù shàn xíng shòu rú shì kǔ míngshàozhòngshēng
受诸苦痛，作不善行，受如是苦，名少众生。
yàoshàng bǐ bù yǔ fó yán bù lǐ rú lái bǐ shòu wú liàng wú biān
药上，彼不与佛言，不礼如来，彼受无量无边
zhī kǔ yàoshàng yǒushàozhòngshēng bù gòng fó yǔ zhě shòu rú shì
之苦。药上，有少众生不共佛语者，受如是
wú liàng wú biān kǔ nǎo yàoshàng yǐ bù shàn zhī kǔ yīn yuán gù
无量无边苦恼。药上，以不善知苦因缘故，
bù gòng fó yǔ bù gòng fó yǔ gù bù zhī shàn bù zhī è suī
不共佛语；不共佛语故，不知善，不知恶¹⁰³。虽
dé rén shēn bù zhī shēng bù zhī miè yàoshàng shì míngniánshào
得人身，不知生，不知灭。药上，是名年少
zhòngshēng
众生。”

yàoshàng pú tī sà duǒ bō fó yán shì zūn niánshàozhòng
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！年少众
shēng yún hé shēng yún hé miè
生云何生、云何灭？”

fó gào yàoshàng pú tī sà duǒ yán shànnán zǐ pì rú yǒurén
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，譬如有人，
yǐ mù tiāohuǒ mù zé jiànshāo rú shì yàoshàng zhòngshēng zhī
以木挑火，木则渐烧。如是，药上，众生之

¹⁰² 丽本：陶；永乐北藏本及龙藏本：窑

¹⁰³ 丽本：恶，不知生；永乐北藏本及龙藏本：恶

lèi chūshēng shí kǔ zhōng kǔ sǐ kǔ
类，初生时苦、中苦、死苦。”

yàoshàng bó fó yán shì zūn shēng shí shéishēng miè shí shéi
药上白佛言：“世尊！生时谁生？灭时谁
miè
灭？”

fó gào yàoshàng shànnán zǐ rú fó zhī shēng rú fó zhī
佛告药上：“善男子，如佛之生，如佛之

miè pì rú yǒurén bì zài àn shì yǎn wú suǒjiàn fù yǒu yì rén
灭。譬如有人，闭在暗室，眼无所见。复有异人，

céngshòu kǔ nǎo zuò shì sī wéi cǐ rén shòu kǔ shènwéi kě mǐn
曾受苦恼，作是思惟：‘此人受苦甚为可愍！’

ruò bù dé tuō shì rén bì sǐ yǐ huǒ yǔ zhī lìng dé shǎomíng shí
若不得脱是人必死。’以火与之，令得少明。时

àn shì rén jiàn huǒ huān xǐ xīn dé ān wěn ēr shí bǐ huǒ yǐ shǎo
暗室人见火欢喜，心得安隐¹⁰⁴。尔时，彼火以少

yīn yuán chì rán huǒ yàn shāo bǐ àn shì ēr shí bǐ rén bèi shāo ér sǐ
因缘炽然火焰烧彼暗室，尔时，彼人被烧而死。

shí wáng wén zhī zuò rú shì niàn wǒ guó zhòng shēng ruò yǒu suǒ fàn
时王闻之，作如是念：‘我国众生，若有所犯，

gèng bù xì fù ēr shí guó wáng gào xià rén mǐn rǔ děng zhū rén
更不系缚。’尔时，国王告下人民：‘汝等诸人

mò shēng bù wèi yú wǒ guó nèi shī rǔ wú wèi ruò yǒu suǒ fàn bù jiā
莫生怖畏，于我国内施汝无畏。若有所犯，不加

hài rǔ yì bù shā rǔ jiē dāng ān wěn mò shēng bù wèi yàoshàng
害汝，亦不杀汝，皆当安隐，莫生怖畏。’药上，

rú lái yì fù rú shì shāo zhū fán nǎo miè zhū bìng kǔ yóu rú bǐ rén
如来亦复如是，烧诸烦恼，灭诸病苦。犹如彼人，

wéi lìng àn shì zhòng shēng ān wěn zì shāo ér sǐ rú lái rú shì wèi
为令暗室众生安隐，自烧而死；如来如是，为

zhū zhòng shēng lìng dé ān wěn bù xī shēn mìng bá zhū xì fù lìng dé xiè
诸众生令得安隐，不惜身命拔诸系缚令得解

tuō rú shì yàoshàng rú lái yǒng lí sān dù zhī nǎo wèi zhū shì
脱。如是，药上，如来永离三毒之恼，为诸世

jiān zuò dà dēng míng yú dì yù chù shēng è guǐ ā xiū luó
间作大灯明；于地狱、畜生、饿鬼、阿修罗、

¹⁰⁴ 丽本：樂；永乐北藏本及龙藏本：隱

lǎo shào zhòng shèng bá lìng xiè tuō
老少众生拔令解脱。”

ér shí zhū tiān yú xū kōngzhōng ér shuō jì yán
尔时，诸天于虚空中，而说偈言：

zuì shèng hǎo fú tián yī qìè tiánzhōngshèng
最胜好福田 一切田中胜

shì jiān wú shàng zūn zēng zhǎng zhū fó zǐ
世间无上尊 增长诸佛子

fó tián zuì shèng tián néng chú zhū bù wèi
福田最胜田 能除诸怖畏

dà shī shàn fāng biàn shǒu hù zhū zhòng shēng
大师善方便 守护诸众生

zhù yú nìng pán jiè ér shì zài shì jiān
住于涅槃界 而示在世间

lìng shì jiān jì miè fó wéi wú shàng shī
令世间寂灭 佛为无上师

jiù hù shào zhòng shēng yì jiù lǎo zhòng shēng
救护少众生 亦救老众生

sān jiè zhū zhòng shēng fāng biàn ér dù zhī
三界诸众生 方便而度之

bì zhū dì yù mén jí chù shēng è guǐ
闭诸地狱门 及畜生饿鬼

cǐ shì dé ān lè tā shì yì ān lè
此世得安乐 他世亦安乐

ér shí rú lái jí shí wēixiào ér shuō jì yán
尔时，如来即时微笑，而说偈言：

shàn zāi jiàn shàn rén shàn zāi jiàn fó tuó
善哉见善人 善哉见佛陀

shàn zāi wén fǎ zhě shàn zāi néng jìng sēng
善哉闻法者 善哉能敬僧

shàn zāi cǐ fǎ mén miè chǔ yī qìè è
善哉此法门 灭除一切恶

ér shí yào shàng pú tí sà duō mó hé sà duō bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn hé yīn yuán gù rú lái wēixiào ruò wú yīn yuán rú lái zhōng bù
尊！何因缘故如来微笑？若无因缘，如来终不

xiàn xī yǒuxiàng
现希有相。”

fó gào yào shàng shànnán zǐ rǔ jiàn cǐ děng shào zhòng shēng
佛告药上：“善男子，汝见此等少众生
fǒu 不？”

yào shàng bó fó yán shì zūn wéi rán yǐ jiàn
药上白佛言：“世尊！唯然已见。”

fó gào yào shàng shànnán zǐ cǐ zhū zhòng shēng jīn rì jiē dé
佛告药上：“善男子，此诸众生今日皆得
zhù yú shí dì
住于十地。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duō mó hé sà duō yōng shēn xū kōng
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵踊身虚空

gāo bā wàn yóu xún gòng bā wàn yì tiān zǐ yú rú lái shàng sà zhòng
高八万由旬，共八万亿天子，于如来上散众

miào huā dì shàng nián shào zhū zhòng shēng děng jiē lǐ fó zú ěr shí
妙华。地上年少诸众生等皆礼佛足。尔时，

yào shàng yú xū kōng zhōng ér zuò shì yán sān qiān dà qiān shì jiè zhòng
药上于虚空中而作是言：“三千大千世界众

shēng jiē wén cǐ shēng dì yù zhòng shēng wén cǐ shēng zhě xī dé xiè
生皆闻此声。地狱众生闻此声者，悉得解

tuō sān shí sān tiān wén cǐ yīn shēng jiē lái jí huì
脱。三十三天闻此音声，皆来集会。”

shí sān qiān dà qiān shì jiè liù zhǒng zhèn dòng shí dà hǎi zhōng
时，三千大千世界六种震动。时大海中，

bā wàn sì qiān lóng wáng dōng ér lái jí sān wàn yì yán fú tí yè chā
八万四千龙王动而来集；三万亿阎浮提夜叉

jù lái jí huì èr wàn wǔ qiān yì luó chà è guǐ jù lái jí huì shí
俱来集会；二万五千亿罗刹、饿鬼俱来集会。时，

rú lái suǒ dà zhòng xī jí ěr shí rú lái wèi zhū nián shào zhòng shēng
如来所大众悉集。尔时，如来为诸年少众生

shuō fǎ cóng shí fāng shì jiè yǒu bǎi qiān yì zhū pú sà zhòng gè yǐ¹⁰⁵
说法。从十方世界有百千亿诸菩萨众，各以

shén lì jù lái jí huì
神力俱来集会。

ěr shí yào shàng pú tí sà duō bó fó yán shì zūn cóng shí
尔时，药上菩提萨埵白佛言：“世尊！从十

¹⁰⁵ 丽本：以自；永乐北藏本及龙藏本：以

fāngguó yǒu wú liàng pú sà jù lái jí huì wú liàng tiān lóng yè chā
方国有无量菩萨俱来集会；无量天、龙、夜叉、
qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó è guǐ dì yù jiē lái jí huì
乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、饿鬼、地狱皆来集会，
yù wénzhèng fǎ wéi¹⁰⁶ yuàn shì zūndāngwèishuō zhī
欲闻正法。惟¹⁰⁶愿世尊当为说之。”

fó gào yào shàng pú tí sà duō mó hé sà duō yán shànnán zǐ
佛告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：“善男子，
rǔ xià zhì cǐ
汝下至此。”

ér shí yào shàng pú tí sà duō yǐ zì shén lì cóng shàng ér xià
尔时，药上菩提萨埵以自神力从上而下，
xiàng fó hé zhǎng dǐng lǐ fó zú bō fó yán shì zūn fǎ jù fǎ
向佛合掌，顶礼佛足，白佛言：“世尊！法聚法
jù zhě hé yīn yuán gù míng wéi fǎ jù
聚者，何因缘故名为法聚？”

fó gào yào shàng shànnán zǐ fǎ jù zhě míng yuē jìng heng
佛告药上：“善男子，法聚者，名曰净行。
jìng heng zhě néng lí yī qiè bù shàn zhī fǎ shànnán zǐ rǔ jiàn rú
净行者，能离一切不善之法。善男子，汝见如
cǐ shào zhòng shēng fǒu
此少众生不？”

yào shàng bō fó wéi rán yǐ jiàn
药上白佛：“唯然，已见。”
fó gào yào shàng cǐ zhū zhòng shēng lí xié yín gù bì dé
佛告药上：“此诸众生，离邪淫故，必得
zhū tuó luó ní bì dé jù zú yī qiè zhū fǎ
诸陀罗尼，必得具足一切诸法。”

僧伽吒经卷第三

¹⁰⁶ 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

sēng qié zhà jīng juàn dì sì
僧伽吒经卷第四

yuánwèinántiānzhú yōuchán ní guówáng zǐ yuè pósǒu nà yì
元 魏 南 天 竺¹⁰⁷ 优 禅 尼 国 王 子 月 婆 首 那 译

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bō fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn yǐ hé fāngbiàn lìng zhū zhòngshēng xī wén zhèng fǎ
尊！以何方便令诸众生悉闻正法？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yán shàn nán zǐ
佛告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：“善男子，

yǒu zhū zhòngshēng wǒ shuō shēng kǔ ér bù tīng shòu lǎo kǔ bìng kǔ
有诸众生，我说生苦，而不听受老苦、病苦、

yōu bēi zhī kǔ yuàn zēng huì kǔ ài bié lí kǔ sǐ miè zhī kǔ yào
忧悲之苦、怨憎会苦、爱别离苦、死灭之苦。药

shàng shì míng yī qìe kǔ
上，是名一切苦。”

shí shào zhòngshēng wén cǐ fǎ yǐ hé zhǎng lǐ fó bái fó
时，少众生闻此法已，合掌礼佛，白佛

yán shì zūn wǒ děng yì yǒu sǐ yé
言：“世尊！我等亦有死耶？”

fó gào nián shào děng rǔ yī qìe zhòngshēng yì guī yú sǐ
佛告年少等：“汝一切众生亦归于死。”

běi shào zhòngshēng bái fó yán shì zūn yún hé sǐ zhì
彼少众生白佛言：“世尊！云何死至？”

fó yán shàn nán zǐ lín sǐ zhī shí miè xíng shí fēng qǐ
佛言：“善男子，临死之时，灭行识风起，

shí zhuǎn fēng qǐ shí xiāng yìng fēng qǐ shàn nán zǐ shì sān zhǒng fēng
识转风起，识相应风起。善男子，是三种风，

lín sǐ zhī shí dòng yú xíng shí
临死之时，动于行识。”

běi shào zhòngshēng bái fó yán shì zūn hé děng sān fǎ lín sǐ
彼少众生白佛言：“世尊！何等三法临死

¹⁰⁷ 丽本：元魏；永乐北藏本及龙藏本：元魏南天竺

zhī shí nǎo yú shēn shí
之时恼于身识？”

fó yán shànnán zǐ yī zhě dāonǎo èr zhě zhēnnǎo
佛言：“善男子，一者，刀恼；二者，针恼；

sān zhě zhàngnǎo shì sānzhǒngfēngnǎo qī shēn
三者，杖恼。是三种风恼切其身。”

běi shàozhòngshēng bó fó yán shì zūn hé zhě shì shēn
彼少众生白佛言：“世尊！何者是身？”

fó yán shànnán zǐ shēnmínghuō jù shēnmíngshāorán
佛言：“善男子，身名火聚，身名烧然，

shēnmíng yú chī shēnmíngbēng huài shēnmíng cì jù shēnmíng qīu zhǒng
身名愚痴，身名崩坏，身名刺聚，身名丘冢，

shēnmíngshuǐpào shēnmíngzhòngdàn shēnmíngshēngnǎo shēnmínglǎo
身名水泡，身名重担，身名生恼，身名老

bìng kǔ nǎo shēnmíngwéi sǐ ài bié lí yuàn zēng huì shì míngwéi
病苦恼，身名为死、爱别离、怨憎会，是名为

shēn 身。”

běi zhūniánshào fù bó fó yán shì zūn rú cǐ zhī shēn yún
彼诸年少复白佛言：“世尊！如此之身，云

hé míng sǐ yún hé míngshēng
何名死？云何名生？”

fó yán shànnán zǐ shí mièmíng sǐ fú dé yīn yuán shí qǐ
佛言：“善男子，识灭名死，福德因缘识起

míngshēng shànnán zǐ míngwéishēnzhě yǒu wú liàng yì jīn mài xiāng
名生。善男子，名为身者，有无量亿筋脉相

chán shēnyǒu bā wàn sì qiānmáokǒng fù yǒu bā wàn sì qiān hù chóng
缠。身有八万四千毛孔，复有八万四千户虫

zài zhōng ér zhù běi zhū chóngděng yì yǒu sǐ miè rén jiāng sǐ shí
在中而住，彼诸虫等亦有死灭。人将死时，

zhū chóng bù wèi hù xiāngdàn shí shòuzhū kǔ tòng nán nǚ juàn shǔ shēng
诸虫怖畏，互相噉食受诸苦痛，男女眷属生

dà bēinǎo dì xiāng shí dàn zhū chóngxiāng shí wéiyǒu èr chóng
大悲恼，递¹⁰⁸相食噉。诸虫相食，唯有二虫

qī rì dòuzhèng guò qī rì yǐ yī chóngmìng jìn yī chóngyóu zài
七日斗诤。过七日已，一虫命尽，一虫犹在

¹⁰⁸ 丽本：递；永乐北藏本及龙藏本：遞

¹⁰⁹ rú bǐ chóngdòu lín sǐ bù xī fán fū zhī rén yì fù rú shì
如彼虫斗，临死不息。凡夫之人，亦复如是。
nǎi zhì lín zhōng zhēngdòu bù xī bù wèishēng kǔ bù wèi lǎo kǔ
乃至临终，诤斗¹¹⁰不息，不畏生苦，不畏老苦，
bú wèibìng kǔ bù wèi sǐ kǔ rú bǐ èr chóng zhì sǐ bù xī
不畏病苦，不畏死苦。如彼二虫，至死不息。
fán fū zhòngshēng yì fù rú shì
凡夫众生，亦复如是。

“sǐ zhì zhī shí xiánshèng hé yán zhàng fū rǔ zuò bù
死至之时，贤圣呵言：‘丈夫，汝作不
shàn rǔ qǐ bù jiàn shì jiān kǔ yé bù jiànshēng kǔ bù jiànbing kǔ
善，汝岂不见世间苦耶？不见生苦，不见病苦，
bù jiàn lǎo kǔ bù jiàn sǐ kǔ dá yán rú shì yǐ jiànshēng
不见老苦，不见死苦？」答言：‘如是，已见生
kǔ bìng kǔ lǎo kǔ sǐ kǔ rǔ ruò jiàn rú shì kǔ hé bù
苦、病苦、老苦、死苦。’‘汝若见如是苦，何不
zuò zhūshàngēn hé gù bù wèihòu shì lè gù xiū zhūshàn fǎ zhàng
作诸善根？何故不为后世乐故，修诸善法？丈
fū wǒ fù wèn rǔ hé bù zuòshàn lí yú shēng kǔ lǎo kǔ
夫，我复问汝，何不作善，离于生苦、老苦、
bìng kǔ jí yǐ sǐ kǔ yún hé bù xiū zhèngniàn zhī guān rǔ yú yán
病苦及以死苦？云何不修正念之观？汝于阎
fú tí qǐ kě bù wénjiàn chuíshēng yé bù jiàn zhòngshēngxíng bù
浮提岂可不闻捷¹¹¹椎声耶？不见众生行布
shī yé bù jiàn zhòngshēng yú fó fú tiánzhòngshàngēn zǐ xiānghuā
施耶？不见众生于佛福田种善根子？香华
fān gài shī fó zhī shí rǔ bù jiàn yé rú lái suǒ yǒu sì zhòng dì zǐ
幡盖施佛之时，汝不见耶？如来所有四众弟子
——bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pō sè yōu pō yí yú fó fǎ zhōng
——比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，于佛法中
yǒu cǐ sì zhònggnéng jiù kǔ è xiánshèng hé yán bù shànzàng fū
有此四众能救苦厄！」贤圣呵言：‘不善丈夫，
zào zuò rú shì bù shàn zhī yè
造作如是不善之业！’”

¹⁰⁹ 丽本：存；永乐北藏本及龙藏本：在¹¹⁰ 丽本：論；永乐北藏本及龙藏本：鬪¹¹¹ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

“尔时，法王说偈告曰：

jìàn rú lái chū shì	wén jī fǎ gǔ yīn
见如来出世	闻击法鼓音
jìan yǎn shuō fǎ shí	jì miè zhì niè pán
见演说法时	寂灭至涅槃
jìan yú duōzhòngshēng	zuò fú zhěshènshǎo
见于多众生	作福者甚少
fú néng hòu shì lè	hé gù ér bù zuò
福能后世乐	何故而不作

“尔时，彼人以偈，答法王言：

wǒ yú chī wú zhì	qīn jìn è zhī shí
我愚痴无智	亲近恶知识
zào zuò bù shàn yè	yóu yù mí yú xīn
造作不善业	由欲迷于心
wǒ yǐ duō xí yù	jīn shòu kǔ tòng bào
我以多习欲	今受苦痛报
duō shā hài zhòng shēng	pò huài hé hé sēng
多杀害众生	破坏和合僧
pò huài fó tǎ sì	yú chī wú zhì huì
破坏佛塔寺	愚痴无智慧
kǒu zuò bù shàn yǔ	hē mà yú fù mǔ
口作不善语	呵骂于父母
wǒ yǐ bù jué zhī	zì duō zào zhòng guò
我以不觉知	自多造众过
wǒ jiàn suǒ shēng chù	zài yú dà jiào yù
我见所生处	在大于大叫狱
yú zhòng hé dì yù	shòu yú dà kǔ tòng
于众合地狱	受大于大苦痛
fù yǒu ā bí yù	shòu wú liàng jù kǔ
复有阿鼻狱	受无量剧苦
dà lián huā dì yù	shòu yú wú liàng kǔ
大莲华地狱	受大于无量苦
hēi shéng dà dì yù	bǎi qiān shēng shòu kǔ
黑绳大地狱	百千生受苦
yú yī qiè dì yù	biàn shòu zhū kǔ nǎo
于一切地狱	遍受诸苦恼

wú	shù	bǎi	qiān	jié	shòu	yú	dà	kǔ	tòng
无	数	百	千	劫	受	于	大	苦	痛
xíng	yú	hēi	àn	yù	bú	jiàn	qí	mén	hù
行	于	黑	暗	狱	不	见	其	门	户
fù	duò	huǒ	huò	zhōng	zhǎn	zhuǎn	shòu	zhòng	kǔ
复	堕	火	镬	中	展	转	受	众	苦
fù	yǒu	yī	dì	yù	míng	yuē	dāo	jiàn	yù
复	有	一	地	狱	名	曰	刀	剑	狱
bǎi	qiān	yì	dāo	jiàn	háng	liè	zài	wǒ	qián
百	千	亿	刀	剑	行	列	在	我	前
yǐ	cǐ	gē	jié	shēn	zì	yè	shòu	kǔ	nǎo
以	此	割	截	身	自	业	受	苦	恼
fēi	gōng	shī	suǒ	zuò	yè	gǎn	zì	rán	shēng
非	工	师	所	作	业	感	自	然	生
dà	fēng	chuī	lìng	qǐ	gē	qiē	biàn	qí	shēn
大	风	吹	令	起	割	切	遍	其	身
wǒ	yīng	shòu	rú	shì	dì	yù	zhū	kǔ	nǎo
我	应	受	如	是	地	狱	诸	苦	恼
yī	qiè	zhū	zhòng	shēng	jiàn	wǒ	shòu	cǐ	kǔ
一	切	诸	众	生	见	我	受	此	苦
wǒ	suǒ	yǒu	cái	bǎo	jìn	liú	zài	shì	jiān
我	所	有	财	宝	尽	留	在	世	间
nán	nǚ	jí	xiōng	dì	zǐ	mèi	qīn	juàn	shǔ
男	女	及	兄	弟	姊	妹	亲	眷	属
fù	mǔ	jí	zhī	shí	nú	bì	zuò	shǐ	rén
父	母	及	知	识	奴	婢	作	使	人
niú	yáng	zhū	chù	shēng	wǒ	yì	mí	yú	cǐ
牛	羊	诸	畜	生	我	意	迷	于	此
tān	zhuó	jīn	yín	bǎo	jí	jīng	miào	yī	fú
贪	著	金	银	宝	及	精	妙	衣	服
tān	zhuó	zào	shè	zhái	shàn	gōng	huà	shè	zhái
贪	著	造	舍	宅	善	工	画	舍	宅
zhòng	cǎi	nǚ	yú	lè	kōng	hóu	xiāo	dí	yīn
众	睬	女	娱	乐	箜	篌	箫	笛	音
yǐ	cǐ	chī	xīn	zhuó	xiāng	tāng	zì	zǎo	yù
以	此	痴	心	著	香	汤	自	澡	浴

¹¹² 丽本：师；永乐北藏本及龙藏本：宅

¹¹³ 丽本：者；永乐北藏本及龙藏本：著

rú	shì	zì	yú	lè	wán	chī	wú	zhì	shēn
如	是	自	娱	乐	顽	痴	无	智	身
zhǒngzhǒng	ér	gòngyǎng			wǒ	yì	wú	xiōng	dì
种	种	而	供	养	我	亦	无	兄	弟
xū	wàng	xīn	tān	zhuó	jīn	rì	shòu	wú	liàng
虚	妄	心	贪	著	今	日	受	无	量
kǔ	tòng	bù	kě	jìn	shì	jiān	shèng	shàng	wèi
苦	痛	不	可	尽	世	间	胜	上	味
tān	zhuó	ér	dàn	shí	xiāng	zé	yǐ	tú	fā
贪	著	而	噉	食	香	泽	以	涂	发
bǎo	zhū	yǐ	wéi	mán	tān	sè	zì	mí	zuì
宝	珠	以	为	鬘	贪	色	自	迷	醉
jīn	wú	jiù	jì	zhě	yǎn	wéi	è	yè	yīn
今	无	救	济	者	眼	为	恶	业	因
jiàn	yǐ	zé	shēng	tān	ěr	yīn	zhū	yīn	shēng
见	已	则	生	贪	耳	因	诸	音	声
wén	yǐ	zé	shēng	tān	bì	guàn	yǐ	bǎo	chuàn
闻	已	则	生	贪	臂	贯	以	宝	钏
zhǐ	zhuó	jīn	bǎohuán		yān	jǐng	zhuó	bǎo	yīng
指	著	金	宝	环	咽	颈	著	宝	璎
jiǎo	zhuó	yú	jīn	chuàn	zuò	jīn	bǎo	luó	wǎng
脚	著	于	金	钏	作	金	宝	罗	网
jiāo	luò	115	fù	qí shēn	shēn	zhuó	zhǒng	zhǒng	bǎo
交	络		覆	其身	身	著	种	种	宝
yǐ	cǐ	zì	zhuāng	yán	shì	jiān	dì	yī	zhě
以	此	自	庄	严	世	间	第	一	者
yǐ	wéi	shēn	zhuāng	yán	xì	ruǎn	shàng	miào	chù
以	为	身	庄	严	细	软	上	妙	触
zēng	zhǎng	yú	ài	yù	zhǒngzhǒng	miào	chuáng	tà	
增	长	于	爱	欲	种	种	妙	床	榻
yǐ	zì	yuè	qí	shēn	zhǒngzhǒng	miào	hǎo	116	xiāng
以	自	悦	其	身	种	种	妙	好	香
yǐ	tú	qí	zì	shēn	zhān	tán	lóng	nǎo	xiāng
以	涂	其	自	身	栴	檀	龙	脑	香

114 丽本：镮；永乐北藏本及龙藏本：環

115 丽本：露；永乐北藏本及龙藏本：絡

116 丽本：好妙；永乐北藏本及龙藏本：妙好

yǐ	cǐ	zì	tú	shēn	shè	xiāng	děng	zhū	xiāng
以	此	自	涂	身	麝	香	等	诸	香
yòng	zhī	zì	tú	shēn	zhān	bǔ	xū	mó	nà
用	之	自	涂	身	瞻	卜	须	摩	那
yǐ	cǐ	tú	qí	fā	dì	yī	jīng	miào	yī
以	此	涂	其	发	第	一	精	妙	衣
bái	dié	zì	yì	shēn	ruò	shě	bái	xiàng	shèng
白	鼈	自	衣	身	若	舍	白	象	乘
fù	chéng	yú	mǎ	shèng	wéi	wáng	zhì	guó	zhèng
复	乘	于	马	乘	为	王	治	国	政
rén	zhòng	xī	jìng	zhòng	gōng	zhōng	zhū	fēi	hòu
人	众	悉	敬	重	宫	中	诸	妃	后
shàn	xué	gē	wǔ	xì	qín	shòu	zài	kuàng	yě
善	学	歌	舞	戏	禽	兽	在	旷	野
wú	shì	liè	cán	hài	zuò	rú	shì	děng	è
无	事	猎	残	害	作	如	是	等	恶
bù	zhī	hòu	shì	bào	shí	dàn	tā	ròu	gù
不	知	后	世	报	食	噉	他	肉	故
shòu	rú	shì	kǔ	bào	yú	chī	wú	zhì	huì
受	如	是	苦	报	愚	痴	无	智	慧
bù	zhī	dāng	yǒu	sǐ	wǒ	yǐ	yú	chī	yì
不	知	当	有	死	我	以	愚	痴	意
yǎng	yù	yú	shēn	mìng	jīn	rì	zhì	sǐ	mén
养	育	于	身	命	今	日	至	死	门
wú	néng	jiù	jì	zhě	rǔ	děng	zhū	qīn	zú
无	能	救	济	者	汝	等	诸	亲	族
hé	yòng	shì	wǒ	wéi	hé	bù	fú	shèng	yī
何	用	视	我	为	何	不	服	胜	衣
hé	gù	zì	yōu	kū	hé	gù	bù	shū	fà
何	故	自	忧	哭	何	故	不	梳	发
ér	shòu	yú	kǔ	nǎo	wǒ	mìng	zhōng	bù	cún
而	受	于	苦	恼	我	命	终	不	存
zào	è	zēng	duō	gù	hú	láng	wū	què	děng
造	恶	增	多	故	狐	狼	乌	鵠	等
shí	wǒ	cǐ	shēn	ròu	zhǎng	yǎng	cǐ	shēn	tǐ
食	我	此	身	肉	长	养	此	身	体
wéi	zhū	chóng	suǒ	shí	shēng	sǐ	yīn	cǐ	shēn
为	诸	虫	所	食	生	死	因	此	身

zhòngshēng	zé	yǒushēng	yīng	rú	shì	shòu	yào	
众 生	则	有 生	应	如	是	授	药	
lìng	dé	lí	cǐ	nàn	shì	yī	bù	
令 得 离	此 难	世 医	不 能	能 治	néng	zhì		
wú	rén	jiù	jì	zhě	jīn	rì	shòu	
无 人 救 济	者	今 日	授 法	法 药	zhōng	zhōng	yǎng	
lìng	miè	fán	nǎo	bìng	zhǒng	zhǒng	cǐ	
令 灭 烦 恼 痘	病	种 种	养 此	身 shēn	shēn	shēn	shēn	
huì	bì	guī	yú	sǐ	shì	jiān	wú	
会 必 归 于 死		世 间	无 上	上 尊	shí	zhū	shàng	zūn
jiù	dù	zhū	zhòng	shēng	jì	miè	zhū	fo
救 度 诸 众 生		寂 灭 诸 佛	子 zǐ	zǐ	shī	zhū	miào	fǎ
yì	néng	jiù	zhòng	shēng	shī	zhū	miào	yào
亦 能 救 众 生		施 诸 妙 法	药	药	shí	ròu	zhǎng	cǐ
lìng	yuǎn	lí	shēng	sǐ	shí	ròu	zhǎng	shēn
令 远 离 生 死		食 肉 长 此	身	身	zhǎng	yǎng	yú	cǐ
bù	zhī	zhū	kǔ	bào	zhǎng	yǎng	yú	shēn
不 知 诸 苦 报		长 养 于 此	身	身	长	养	于	此
wú	yǒu	shǎo	lì	yì	cǐ	shēn	wán	chī
无 有 少 利 益		此 身 顽 痴	聚	聚	此	身	顽	痴
bù	zhī	shǎo	ēn	fèn	qī	qiè	nán	nǚ
不 知 少 恩 分		妻 妾 男 女	等	等	妻	妾	男	女
mù	shì	bù	néng	jiù	yuàn	jié	xīn	bēi
目 视 不 能 救		怨 结 心 悲	恼	恼	怨	结	心	悲
tí	kū	ér	háo	qì	qī	qiè	nán	nǚ
啼 哭 而 号 泣		妻 妾 男 女	等	等	妻	妾	男	女
bù	zhī	qí	ēn	lì	zhǎng	yǎng	dé	chéng
不 知 其 恩 力		长 养 得 成	立	立	长	养	得	成
wú	néng	jiù	jì	zhě	jué	wàng	wú	yǒu
无 能 救 济 者		绝 望 无 有	知	知	绝	望	无	有
yōu	chóu	rù	dì	yù	zhòng	shēng	shēng	yǒu
忧 愁 入 地 狱	118	众 生 生 有 苦		苦	众	生	生	有
hòu	zé	yǒu	sǐ	kǔ	xiǎng	xíng	chù	shòu
后 则 有 死 苦		想 行 触 受	等	等	想	行	触	受

¹¹⁷ 丽本：等；永乐北藏本及龙藏本：等 目視不能救 怨結心悲惱 啼哭而號泣 妻妾男女等

¹¹⁸ 丽本：死地；永乐北藏本及龙藏本：地獄

shì zé wéi zhōng kǔ	yú chī ài suǒ zhuǎn	¹¹⁹
是则为中苦	愚痴爱所转	
shēng zài yú zhū yǒu	wéi ài yù suǒ fù	
生在于诸有	为爱欲所缚	
yào zhuó yú jìng jiè	zhòng shēng wú zhī gù	
乐著于境界	众生无知故	
wéi yǒu yōu nǎo kǔ	shàn fǎ bù shí zhī	
唯有忧恼苦	善法不识知	
xīn dàn zhuó míng lì	bù zhī yú hòu shì	
心但著名利 ¹²⁰	不知于后世	
yóu rú è dù shé	wú míng fù	¹²¹
犹如恶毒蛇	无明缚	众生
yuǎn lí yú xiè tuō	bù shí xiè tuō gù	
远离于解脱	不识解脱故	
è yè suǒ liú zhuǎn	xīn yǒu fán nǎo gù	
恶业所流转	心有烦恼故	
zhòng shēng zhù shēng sǐ	fán nǎo shāo zhòng shàn	
众生住生死	烦恼烧众善	
rú huǒ fén gān mù	liú zhuǎn yú wǔ dào	
如火焚干木	流转于五道	
wú yǒu shǎo lè shòu	bù zhī hǎo miào lè	
无有少乐受	不知好妙乐	
zài yú hé chù suǒ	qīng jìng fó guó tǔ	
在于何处所	清净佛国土	
shì zūn zhuàn fǎ lún	rú lái jìng yīn shēng	
世尊转法轮	如来净音声	
shuō jiè dìng zhì huì		
说戒定智慧		

尔时，世尊复告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：

“如是，如是，恶行众生命终之后，受诸苦恼，无救济者。善果报者今说伽陀¹²²：

¹¹⁹ 丽本：縛；永乐北藏本及龙藏本：轉

¹²⁰ 丽本：字；永乐北藏本及龙藏本：利

¹²¹ 丽本：轉；永乐北藏本及龙藏本：縛

¹²² 丽本：他；永乐北藏本及龙藏本：陀

zào è bù shàn yè 造恶不善业	bì rù yú dì yù 必入于地狱
tūn dàn rè tiě wán 吞噉热铁丸	yǐn yú fèi róng tóng 饮于沸鎔 ¹²³ 铜
yù huǒ sǎ qí shēn 雨火洒其身	biàn shēn tǐ huǒ shāo 遍身体火烧
wú chù ér bù biàn 无处而不遍	zhǎn zhuǎn shòu kǔ nǎo 展转受苦恼
bù zhī yú jìng lè 不知于净乐	yú fǎ yì bù zhī 于法亦不知
yú chī zuò fēi fǎ 愚痴作非法	yuǎn lí yú lè guǒ 远离于乐果
xìn fó jìn jiè fǎ 信佛禁戒法	xiū xí yú zhì huì 修习于智慧
yǐ jìng jiè jù zú 以净戒具足	sù jí chéng pú tí 速疾成菩提
jīng jìn wéi dì yī 精进为第一	shēng jìng fó guó tǔ 生净佛国土
xuānshuōshàng fǎ yào 宣说善法要	shè hù zhū zhòng shēng 摄护诸众生
jù zú cí bēi xīn 具足慈悲心	xiū xíng jìng fàn héng 修行净梵行
jù xiè tuō zhī jiàn 具解脱知见	chéng rú lái shàn míng 成如来善名
shì jiān zhī fù mǔ 世间之父母	pú tí xīn dì yī 菩提心第一
shuō cǐ fǎ mén zhě 说此法门者	dì yī shàn zhī shí 第一善知识
tīng cǐ fǎ mén zhě 听此法门者	bì zuò wú shàng zūn 必作无上尊
jù shì zūn shí hào 具世尊十号	jì miè xīn xiāng yìng 寂灭心相应
ér shí yào shàng pú tí 尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世	shì
zūn hé yīn yuán gù dà dì zhèndòng 尊！何因缘故大地震动？”	

¹²³ 丽本：融；永乐北藏本及龙藏本：鎔

ér shí shì zūngàoyàoshàng pú tí sà duǒyán rǔ guān hé gù
尔时，世尊告药上菩提萨埵言：“汝观何故

dà dì zhèndòng

大地震 动？”

ér shí yàoshàngguān sì fāng shí jiàn xià fāng jiè yǒu èr shí yì
尔时，药上观四方时，见下方界有二十亿

zhòngshēngcóng dì yǒngchū jiànshàngfāng jiè èr wàn wǔ qiān yì zhòng
众 生 从地踊出，见上方界二万五千亿 众

shēngtóng shí ér shēng
生 同时而生。

shí zhūniánshàojiàn shì shì yǐ bō fó yán shì zūn jīn chū
时，诸年少见是事已白佛言：“世尊！今出

shēngzhě shì hé děngrén

生 者是何等人？”

fó yán rǔ děngjiàn cǐ dà zhòng fǒu yé
佛言：“汝等见此大众不耶？”

bó fó yán shì zūn wéi rán yǐ jiàn
白佛言：“世尊！唯然。已见。”

fó yán cǐ zhòngshēngchū wéi rǔ tú bàn
佛言：“此众生出，为汝徒伴。”

wènyán shì zūn cǐ zhūzhòngshēng yì yǒu sǐ fǒu
问言：“世尊！此诸众生亦有死不？”

fó gào niánshào yī qiè zhòngshēng xī jiē yǒu sǐ cǐ yì bù
佛告年少：“一切众生悉皆有死，此亦不

miǎn 免。”

shí zhūniánshào hé zhǎngxiàng fó dǐng lǐ fó zú bó fó
时，诸年少合掌向佛，顶礼佛足，白¹²⁴佛

yán shì zūn wǒ děnggèng bù néngrěn liú zhuǎnshēng sǐ
言：“世尊！我等更不能忍流转生死。”

fó gào niánshào rǔ děngnéng qǐ dà jīng jìn fǒu
佛告年少：“汝等能起大精进不？”

niánshào bó fó yán shì zūn wǒ děngmiànjiàn rú lái ēr wén
年少白佛言：“世尊！我等面见如来，耳闻

rú lái shuōgān lù fǎ jiàn pú tí sà duǒxiàn dà shén lì jiàn fó dì zǐ
如来说甘露法，见菩提萨埵现大神力，见佛弟子

¹²⁴ 丽本：而白；永乐北藏本及龙藏本：白

zhūshēngwénzhòng jí huì yú cǐ shì zūn yuàn xiū jīng jìn bù néng
诸声闻众集会于此。世尊！愿修精进，不能
rěn shòushēng sǐ liú zhuǎn
忍受生死流转。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ jí wǔ bǎi juàn shǔ yǐ shéntōng
尔时，药上菩提萨埵及五百眷属以神通
lì yǒngshēn xū kōng shēnchū shī zǐ měng hǔ bái xiàng xiàn dà
力踊身虚空，身出师子、猛虎、白象，现大
shéntōng yú gāoshāndǐng jié jiā fū zuò mǎn èr wàn yóuxún huàzuò
神通，于高山顶结跏趺座，满二万由旬，化作
shí qiān yì rì yuè
十千亿日月。

shí zhūniánshào bó fó yán shì zūn hé gù shì jiānyǒu cǐ
时，诸年少白佛言：“世尊！何故世间有此
guāngmíng
光明？”

ěr shí shì zūngàozhūniánshào shànnán zǐ rǔ děngjiàn cǐ
尔时，世尊告诸年少：“善男子，汝等见此
rì yuè fǒu yé
日月不耶？”

shí zhūniánshào bó fó yán shì zūn wéirán yǐ jiàn
时，诸年少白佛言：“世尊！唯然。已见。”

fó gào niánshào cǐ shì pú tí sà duǒ zì shēnguāngmíngxiàn
佛告年少：“此是菩提萨埵自身光明现
zuò rì yuè shì yú zhòngshēng wèi zhī shuō fǎ ān lè lì yì yī qìè
作日月，示于众生，为之说法，安乐利益一切
tiānrén rénzhōng xiū xíng dé cǐ shéntōng
天人，人中修行得此神通。”

shí zhūniánshào bó fó yán shì zūn yuànshuō rú cǐ guāng
时，诸年少白佛言：“世尊！愿说如此光
míng yīn yuán
明因缘。”

ěr shí shì zūngàoyàoshàng pú tí sà duǒ mó hē sà duōyán
尔时，世尊告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：
shànnán zǐ rǔ jiàn cǐ sān qiān dà qiān shì jiè liù zhǒng zhèndòng
“善男子，汝见此三千大千世界六种震动
fǒu 不？”

shí yàoshàng pú tī sà duǒ bō fó yán shì zūn wéi rán
时，药上菩提萨埵白佛言：“世尊！唯然。

yǐ jiàn wǒ yǒushǎo yí yù wèn rú lái yuàn fó tīng xǔ
已见。我有少疑，欲问如来，愿佛听许。”

fó gào yàoshàng pú tī sà duǒ yán shànnán zǐ suí rǔ yì wèn
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，随汝意问，

dāngwèi rǔ shuō lìng rǔ huān xǐ guò qù wèi lái xiān zài sān shì
当为汝说，令汝欢喜。过去、未来、现在三世

zhī shì dāngwèi rǔ shuō
之事，当为汝说。”

yàoshàng bō fó yán shì zūn wǒ jiàn rú lái yǒu bā wàn sì qiān
药上白佛言：“世尊！我见如来有八万四千

tiān zǐ wéirào gōng jìng fù yǒu bā wàn sì qiān pú sà yì wéirào gōng jìng
天子围绕恭敬，复有八万四千菩萨亦围绕恭敬，

yòu jiàn wàn èr qiān yì zhūlóng wéirào gōng jìng fù yǒu wàn bā qiān yì zhū
又见万二千亿诸龙围绕恭敬，复有万八千亿诸

tiān ¹²⁵ shénděng wéirào gōng jìng fù yǒu èr wàn wǔ qiān yì zhū è guǐ
天神等围绕恭敬，复有二万五千亿诸饿鬼

shén ¹²⁶ wéirào shì zūn hé yīn yuán gù yǒu cǐ zhòng jí
神围绕世尊。何因缘故有此众集？”

ěr shí shì zūn gào yàoshàng pú tī sà duǒ mó hē sà duǒ yán
尔时，世尊告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：

shànnán zǐ zài cǐ zhòng jí wèi yù tīng fǎ yàoshàng cǐ zhū zhòng
“善男子，在此众集为欲听法。药上，此诸众

shēng jīn dāng bēi shēng sǐ jīn rì dāng dé zhù yú shí dì zhù shí dì
生今当背生死，今日当得住于十地；住十地

yǐ dé lí fán nǎo dé jì miè fó fǎ
已，得离烦恼，得寂灭佛法。”

yàoshàng pú tī sà duǒ bō fó yán shì zūn cǐ zhū zhòng shēng
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！此诸众生

zá yè suǒ shēng rú lái yún hé jìng cǐ zhòng shēng
杂业所生，如来云何净此众生？”

fó gào yàoshàng pú tī sà duǒ yán shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝今谛听，

dāngwèi rǔ shuō yàoshàng cǐ zhū zhòng shēng yú chī wú zhì bù
当为汝说。药上，此诸众生，愚痴无智，不

¹²⁵ 丽本：天；永乐北藏本及龙藏本：諸天

¹²⁶ 丽本：鬼；永乐北藏本及龙藏本：鬼神

zhī xiè tuō zài yú hé chù duō yǒuniánshào zhū zhòng shēng děng jīn rì
知解脱在于何处。多有年少诸众生等今日
dāng dé fǎ tuó luó ní dé zhī yī qiè fǎ dé yú shí dì zhì shí dì
当得法陀罗尼，得知一切法，得于十地；至十地
yǐ néng zuò fó shì néng zhuàn fǎ lún yù yú fǎ yǔ shào wú shàng
已，能作佛事，能转法轮，雨于法雨，绍无上
fó fǎ ān lè zhòngshēng tiān lóng ā xiū luó qián tà pō
佛法，安乐众生。天、龙、阿修罗、乾¹²⁷闼婆、
è guǐ děng wén fǎ huān xǐ jiē zhù shí dì jī dà fǎ gǔ chuī dà
饿鬼等闻法欢喜，皆住十地，击大法鼓，吹大
fǎ luó cǐ nián shào děng qín xiū xíng gù dé cǐ shí dì jīn suǒ dé
法螺。此年少等勤修行故，得此十地，今所得
fǎ rú shí fāng fó
法如十方佛。”

ěr shí wǔ qiānniánshào zhòngshēng cóng zuò ér qǐ bō fó yán
尔时，五千年少众生从座而起，白佛言：
shì zūn cǐ shēn wéi zhòng dàn dà kě bù wèi bù zhī dào yǐ fēi
“世尊！此身为重担，大可怖畏，不知道以非
dào wǒ děng yóu rú máng míng zhī rén yuàn fó lián mǐn wǒ děng quàn
道。我等犹如盲冥之人，愿佛怜愍。我等劝
qǐng shì zūn yuàn fó shuō fǎ wǒ děng shēng wú zhì huì bù zhī fǎ yào
请世尊，愿佛说法。我等生无智慧，不知法药，
yuàn shì zūn wèi wǒ děng shuō fǎ lìng dé yuǎn lí shēng sǐ zhī kǔ suǒ
愿世尊为我等说法，令得远离生死之苦，所
shēng zhī chù yuàn jiàn fó shēn
生之处愿见佛身。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duō mó hē sà duō yù zhū nián shào
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵语诸年少
zhòngshēng yán rǔ děng shí yǐ rán hòu wèi rǔ yǎn shuō zhèng fǎ
众生言：“汝等食已，然后为汝演说正法。”

shí zhū nián shào yù yào shàng yán wǒ bù shí rǔ rǔ wéi shì
时，诸年少语药上言：“我不识汝，汝为是
shéi sè xiàng jì miè lí sān è dào bù rú rǔ shēn xiàng lí zhū
谁，色相寂灭，离三恶道怖？如汝身相，离诸
è fǎ jiàn rǔ zhǎng zhōng qī bǎo zhuāng yán shēn fú bǎo yīng yǐ
恶法；见汝掌中，七宝庄严；身服宝璎，以

¹²⁷ 丽本：健；永乐北藏本及龙藏本：乾

gōng dé jù wǒ bù zhī rǔ shì hé děngrén wǒ děng bù xū shí yì
 功德聚。我不知汝是何等人？我等不须食，亦
 bù xū yǐn yǐ shí rù shēn shèn kě zēng wù biànchéng shǐ niào
 不须饮。以食入身，甚可憎恶，变成屎尿，
 zuò xuè ròu jīn pí shì gù wǒ děng bù xū shí yǐn bù xū yī qiè xì ruǎn
 作血肉筋皮。是故我等不须饮食，不须一切细软
 yī fú bù xū bì yìn jīn chuàn zhēnzhū yīng luò zhuāngyánshēn jù
 衣服，不须臂印金钏，真珠璎珞、庄严身具
 jiē suǒ bù yù yǐ wú cháng gù wǒ děng yì bù gù xī shēnmìng wèi
 皆所不欲，以无常故。我等亦不顾惜身命，为
 lí è dào wǒ děng qiú yú fǎ shī wèi ān lè tiān rén wèi qíu shàn
 离恶道。我等求于法施，为安乐天人，为求善
 zhī shí bù qíu zhuàn lún shèng wáng yǐ zhuàn lún wáng suī zhǔ sì fāng
 知识，不求转轮圣王。以转轮王虽主四方
 bù miǎn mó miè nán nǚ qī zǐ bù néng suí cóng suǒ yǒu qī bǎo yì bù
 不免磨灭，男女妻子不能随从，所有七宝亦不
 zhú qù wú liàng rén zhòng yì bù suí qù yú sì tiān xià wú fù zì zài
 逐去，无量人众亦不随去，于四天下无复自在，
 yī shēn wéi wáng duō jiàn wú cháng zuò è yè gù duò jiào huàn dì yù
 一身为王多见无常，作恶业故堕叫唤地狱。
 qī bǎo zì zài yóu sì tiān xià jìng hé suǒ zài
 七宝自在，游四天下，竟何所在？

rén zhě qiè tīng wǒ děng suǒ shuō sù zhì fó suǒ fó guān
 “仁者，且听我等所说，速至佛所。佛观
 yī qiè mǐn zhī rú zǐ wǒ děng wú fù wú mǔ wú xiōng dì qīn zú
 一切愍之如子！我等无父无母，无兄弟亲族，
 yī qiè jiē wú fó wéi wǒ fù rú lái shì mǔ fó rú rì yuè shì rén
 一切皆无。佛为我父，如来是母。佛如日月示人
 shàn dào yú shēng sǐ zhōng néng jiù zhòng shēng lìng bù fù shēng zhū
 善道，于生死中能救众生，令不复生。诸
 fán nǎo hé shèn kě bù wèi zhòng shēng zài zhōng fán nǎo piāo nì rú lái
 烦恼河甚可怖畏，众生在中烦恼漂溺，如来
 jiù zhī lìng bù fù rù shì zūn lián mǐn wèi shuō zhèng fǎ shì rén wú shàng
 救之令不复入。世尊怜愍为说正法，示人无上
 pú tí zhī chù wǒ děng bù tān yǐn shí bù yù shì jiān fù guì bù yuàn
 菩提之处。我等不贪饮食，不欲世间富贵，不愿

shēngtiān bù wéizhui è dào dé rénshēn yǐ yuànjiàn shì zūn zhòng
 生天，不畏墮¹²⁸恶道，得人身已愿见世尊。众
 shēngduānshòu liú zhuǎn wú cháng yǐ è yè gù tānzhōu wǔ yù bù
 生短寿流转无常，以恶业故贪著五欲，不
 jué sǐ zhì zhī sǐ bì zhì yì bù wèi bù niànshēngmiè bù zhī
 觉死至，知死必至亦不怖畏。不念生灭，不知
 xì fǎ bù zhī¹²⁹ xiū xì yè bù zhī jì miè jiè wú míng fù xīn
 细法，不知修细业，不知寂灭界，无明覆心，
 shēng yǐ guī sǐ sǐ yǐ fù shēng xīn yì bù shēngyàn lí zhī xiǎng
 生已归死，死已复生，心亦不生厌离之想；
 cháng yè shòu kǔ biān tà zhuā dǎ bù shēngyàn lí dàn qǐ jié duó
 长夜受苦，鞭挞挝打，不生厌离，但起劫夺，
 shòu yù fù kǔ wǔ fù suǒ xì běn è yè gù mìng shí yù miè bēi
 受狱缚苦，五缚所系。本恶业故，命识欲灭，悲
 qì ér yán shéi jiù jì wǒ yī qiè xī yǔ jīn yín zá bǎo shēnwéi
 泣而言：‘谁救济我？一切悉与金银杂宝，身为
 nū pú yī qiè zuò shǐ wǒ xī néngwéi wángwèi zì zài wǒ xī bù yù
 奴仆，一切作使我悉能为，王位自在我悉不欲。
 bù xū cái wù dàn qíu huómìng rú shì rén zhě wǒ děng bù xū
 不须财物，但求活命。’如是，仁者，我等不须
 yǐn shí zhū wáng zì zài shí zé shàngwèi huì guī yú sǐ tiān shí
 饮食。诸王自在，食则上味，会归于死。天食
 gān lù yì guī mó miè zhǒngzhǒng bǎi wèi wáng suǒ tānzhōu qíu
 甘露，亦归磨灭。种种百味，王所贪著，求
 shí zé wú yǐn shí děngwèi wǒ děng bù xū wǒ děng qiú wénzhèng
 实则无。饮食等味，我等不须。我等求闻正
 fǎ lìng dé lí kǔ yuàn lí ài fù zhū jié fán nǎo guī yī shì zūn
 法，令得离苦，愿离爱缚诸结烦恼。归依世尊，
 yuàn lí zhū fù wǒ děng jìng lǐ dà xiān shì zūn wèi zhū zhòngshēng
 愿离诸缚。我等敬礼大仙世尊。为诸众生，
 wèi zhī rén zhě míng zì hé děng yuàn zì shuō zhī
 未知仁者名字何等？愿自说之。”
 yàoshàng pú tí sà duōyán shì jiè guǎng bó zhòngshēngmíng
 药上菩提萨埵言：“世界广博，众生名
 zì nìng kě jìn zhī
 字宁可尽知？”

¹²⁸ 丽本：墮；永乐北藏本及龙藏本：墮。

¹²⁹ 丽本：不；永乐北藏本及龙藏本：不知。

zhūniánshàoyán wǒ děngyuàn zhī rén zhě míng zì shènshēnmíng
诸年少言：“我等愿知仁者名字，甚深名

zì yuàn wèixuānshuō
字，愿为宣说！”

yàoshàng dá yán wǒ míng yàoshàng zhì zhòngshēngbìng yào
药上答言：“我名药上，治众生病，药

zhōng zuì shàng wǒ jīn wèi rǔ děngshuō lìng lí zhūbìng mièchú yī
中最上。我今为汝等说，令离诸病，灭除一

qiè shì jiè bìng kǔ shì jiān tān wéi dà bìng néng chū miè zhī chēnwéi
切世界病苦。世间贪为大病，能除灭之；瞋为

dà bìng wú zhì zhòngshēng liú zhuǎn dì yù chū shēng è guǐ chī
大病，无智众生流转地狱、畜生、饿鬼；痴

wéi dà bìng zhòngshēng shòu kǔ jiē néng miè chú
为大病，众生受苦皆能灭除。”

zhūniánshàoyán wén cǐ miào fǎ lí zhū kǔ nàn fán fū wú
诸年少言：“闻此妙法，离诸苦难！凡夫无

zhì shòuzhū kǔ nǎo wén cǐ jìng fǎ lí zhū è yè lí è yè gù
智，受诸苦恼，闻此净法，离诸恶业；离恶业故，

wú è dàowéi sù jiàn rú lái jiù yī qiè bìng yī wáng shī yào liáo
无恶道畏。速见如来救一切病，医王施药，疗

zhì zhòng kǔ rén zhě sù qù lǐ jìng rú lái yǐ wǒ děng yǔ xiàng shì
治众苦。仁者速去礼敬如来，以我等语，向世

zūnshuō shì zūn néng chú wǒ děng zhī bìng miè fán nǎohuō yù huō shāo
尊说。世尊能除我等之病，灭烦恼火。欲火烧

shēn bù néng miè chú wǒ děng jí kǔ yuàn fó lián mǐn shēn wéi zhòng
身，不能灭除，我等极苦，愿佛怜愍。身为重

dàn shèn kě bù wèi sān dù suǒ yā bù kě dé shèng qù lái cháng
担，甚可怖畏，三毒所压，不可得胜，去来常

dān bù néng yuǎn lí bù zhī sǐ zhì bù shēng jīng bù bù zhī xiè
担，不能远离，不知死至，不生惊怖，不知解

tuō dào yì bù zhī shì xiè tuō dào zhě¹³⁰ yǐ yú chī yì zì wèi bù
脱道，亦不知示解脱道者¹³⁰，以愚痴意，自谓不

sǐ jiàn fù mǔ sǐ yóu bù shēng bù zhū yè fán nǎo zhuó luàn qí xīn
死，见父母死，犹不生怖，诸业烦恼浊乱其心，

shòuzhū kǔ nǎo yún hé ér shí
受诸苦恼，云何而食？

¹³⁰ 丽本：者；永乐北藏本及龙藏本：道者

wǒ děng wú míng fù xīn yǒu rú shì kǔ dà bù zhòngdàn
 “我等无明覆心，有如是苦。大怖重担

xiǎng xíng jí shòu chī ài wú zhì liú zhuǎnzhū yǒu shì jiānwàng
 想、行及受，痴爱无智，流转诸有，世间妄

shēng bù shí xiè tuō shì rén yú chī yù yǐ xiāngtāng yì yǐ shàng
 生，不识解脱。世人愚痴，浴以香汤，衣以上

fú shí yǐ shàngwèi ēr tīngyuè yīn zhōngzhōng zì yú zhōngzhōng
 服，食以上味，耳听乐音种 种自娱；种种

hǎo sè yào yù guān zhī yī qiè hǎo wèi shé qíū tān shí xì ruǎn
 好色，乐欲观之；一切好味，舌求贪食；细软

zhī chù shēn yù zhuó zhī èr shēn hé hé chī xīn wèi lè cǐ shēn
 之触，身欲著之；二身和合，痴心谓乐；此身

wán chī hé chù yǒu lè zhuó hǎo lǚ xǐ yī fú yǐn shí wú rú
 顽痴，何处有乐？著好履屣、衣服、饮食，无如

zhī hé lín zhōngkùn zhì wú yǒunéng jiù zì bù néng jiù yī fú
 之何？临终困至，无有能救；自不能救，衣服

zhī jù qǐ néng jiù jì shēng zài shì jiān chí zhū xiàng mǎ dāng¹³¹
 之具，岂能救济？生在世间，驰诸象马，当

zuò è yè bù qíú xiè tuō zì zuò jiào rén bù zhī hòubào
 作恶业，不求解脱，自作教人，不知后报。

wǒ děng qián sǐ yǒushēng jīn shēng yǒu sǐ yōu bēi kǔ nǎo
 “我等前死有生，今生有死，忧悲苦恼。

wǒ jù jiàn fù mǔ xiōng dì zǐ mèi qī zǐ sàng wáng bēi āi
 我具见父母、兄弟、姊妹、妻子丧亡，悲哀、

yōuchóu kǔ nǎo jiē xī jiàn zhī zhūxíng jiē kōng zhì zhě yún hé ér
 忧愁、苦恼皆悉见之。诸行皆空，智者云何而

shēng yào zhuó bù qíú jì miè fǎ bù qíú lí shēng sǐ fǎ yǐ tān fù
 生乐著？不求寂灭法，不求离生死法，以贪覆

xīn shēng zài shì shí bù xíng bù shī yī qiè guò zhōng wú guò tān xīn
 心，生在世时，不行布施。一切过中无过贪心，

zhuó yú shì fǎ duō zuò yǒuxíng bù zhī xiū xí chán dìng xiè tuō zhī dào
 著于世法多作有行，不知修习禅定解脱之道，

bù zhī fā dà shì yuàn chéng wú shàng dào fó shì fù mǔ fó shì shì
 不知发大誓愿成无上道。佛是父母，佛是示

xiè tuō dào zhě néng yù lì yì zhòng shēng yú chī zhòng shēng bù zhī hù
 解脱道者，能雨利益众生。愚痴众生不知护

¹³¹ 丽本：常；永乐北藏本及龙藏本：當

fǎ fā xīn yuàn qí wú shàng pú tí míngwéi hù fǎ yī qiè xíngkōng
法，发心愿求无上菩提名为护法。一切行空，
cái wù yì kōng ruò guān wǒ kōng bù fù shòushēng
财物亦空。若观我空，不复受生。

“愿仁者怜愍，以我等语具向佛说。为诸
pú tí sà duō gù zhū pú sà fǎ bù yīng xiè dài qín xiū jīng jìn shě
菩提萨埵故，诸菩萨法不应懈怠，勤修精进，舍
è xíngshàn rén zhě wèi wǒ wǎng zhì fó suǒ lǐ jìng rú lái zuò rú
恶行善。仁者为我往至佛所，礼敬如来，作如
shì yán shì zūn zhī yī qiè fǎ xī wú yǒu yí è mójuànshǔ fó yǐ
是言：‘世尊知一切法悉无有疑，恶魔眷属佛已
tiáo fú rú lái yǐ néngrán dà fǎ jù lìng zhòng dé lè rú shì zhī fǎ
调伏，如来已能然大法炬令众得乐。如是之法
néngchéng fó zhě wǒ děngwèiwén rén zhě sù wǎng fó suǒ wèi wǒ
能成佛者，我等未闻。’仁者速往佛所，为我
děng gù wǒ děng bù jiàn rú lái yóuwèi dé dù sān shí èr xiàng
等故。我等不见如来，犹未得度；三十二相、
bā shí zhǒnghǎo jiàn cǐ shēn yǐ ránhòu dé dù
八十种好，见此身已，然后得度。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duō yù zhūniánshào rǔ guānshàng
尔时，药上菩提萨埵语诸年少：“汝观上
fāngyǒu hé děngxiàng zhū rén wén yǐ jí guān shàngfāng jiàn wǔ
方有何等相？”诸人闻已即观¹³²上方，见五
bǎihuà fó yòu jiàn sānqiān dà tái qī bǎoyán shì qī bǎoluó wǎng yǐ
百化佛。又见三千大台七宝严饰，七宝罗网以
fù qí shàng rú liánhuā yè chūzhōngzhōngxiāng
覆其上，如莲华叶出种种香。

shí zhū niánshào wènyàoshàngyán cǐ zhū huā zuò shì hé
时，诸年少¹³³问药上言：“此诸华座是何
děngxiàng
等相？”

yàoshàng dá yán cǐ shì rǔ zuò sù zhì fó suǒ lǐ jìng rú lái
药上答言：“此是汝座，速至佛所礼敬如来。”
zhū niánshào yán wǒ děng bù zhī suǒ xíng zhī lù bù jiàn rú lái
诸年少言：“我等不知所行之路，不见如来，

¹³² 丽本：觀；永乐北藏本及龙藏本：即觀

¹³³ 丽本：眾生；永乐北藏本及龙藏本：年少

zhī yì hé fāng lǐ jìng rú lái
知诣何方礼敬如来？”

yàoshànggàoyán rǔ dàn lǐ jìng rú lái shì zūn rú xū kōng
药上告言：“汝但礼敬如来世尊！如虚空

chén wú yǒu zhù chù rú lái yì rú shì rú lái ān zhù chù rú xū mí
尘无有住处，如来亦如是。如来安住处如须弥

shān rú lái děng xū mí shān rú dà hǎi shuǐ sānqiān shì jiè wēichén
山，如来等须弥山、如大海水。三千世界微尘

shù děng shí fāng pú sà yù qíú fó zhù bù zhī suǒ zài shí fāngzhū pú tí
数等十方菩萨欲求佛住不知所在，十方诸菩提

sà duǒdànyáo lǐ jìng
萨埵但遥礼敬！”

zhūniánshàoyán yuàn rén cí ēn mǎn wǒ suǒyuàn xīn yù jiàn
诸年少言：“愿仁慈恩满我所愿，心欲见

fó qīn jìn lǐ jìng
佛亲近礼敬。”

yàoshànggàoyán rú lái bù qiú xiānghuā wèizhòngshēngzuò yīn
药上告言：“如来不求香华，为众生作因

lìng lí shēng sǐ è mójuànshǔ bù gòngzhēnglùn guī yī fó zhě bù rù
令离生死，恶魔眷属不共诤论。归依佛者不入

sǐ mén sù dé fǎ tuó luó ní fā jìng xīn yuàn jí dé jiàn fó
死门，速得法陀罗尼，发净心愿即得见佛。”

ér shí shì zūn yǐ jiā líng pín qié yīn xī rán wēixiào cóng qí
尔时，世尊以迦¹³⁴陵频伽音熙然微笑，从其

miànménfàng bā wàn sì qiānguāngmíng biànzhàosānqiān dà qiān shì jiè
面门放八万四千光明，遍照三千大千世界，

xià zhì shí bā dì yù shàng zhì ā jiā ní zhàtiān qí guāng zá sè
下至十八地狱，上至阿迦尼吒天。其光杂色，

qīng huáng chì bái bō lí děng sè rú shì děngguāngcóng
青、黄、赤、白、玻瓈¹³⁵等色。如是等光从

miànménchū biànzhàosānqiān dà qiān shì jiè yù sī guāngzhě yī qìè
面门出，遍照三千大千世界，遇斯光者一切

zhòngshēng jiē dé ān lè zhào shì jiè yǐ huán zhì fó suǒ rào fó
众生皆得安乐。照世界已，还至佛所，绕佛

qī zā cóng fó dǐng rù
七匝，从佛顶入。

¹³⁴ 丽本：加；永乐北藏本及龙藏本：迦

¹³⁵ 丽本：颇梨；永乐北藏本及龙藏本：玻瓈

ér shí yàoshàng pú tí sà duōcóngzuò ér qǐ hé zhǎngxiàng
尔时，药上菩提萨埵从座而起，合掌向
fó bó yán shì zūn wǒ yù shǎowèn ruò fó tīng zhě nǎi gǎn fā
佛，白言：“世尊！我欲少问，若佛听者乃敢发
yán 言。”

ér shí shì zūngàoyàoshàngyán shànnán zǐ suí rǔ suǒwèn
尔时，世尊告药上言：“善男子，随汝所问，
rú lái wèi rǔ fēn bié jiě shuō lìng rǔ huān xǐ
如来为汝分别解说，令汝欢喜。”

yàoshàng bó fó yán shì zūn cǐ sānwàn yì niánshào yù tīng
药上白佛言：“世尊！此三万年少欲听
rú lái wēimiào shēn fǎ yuàn wèishuō zhī
如来微妙深法，愿为说之。”

fó gào yàoshàng shànnán zǐ ruò wén rú lái shēnmiào fǎ zhě
佛告药上：“善男子，若闻如来深妙法者，
dāng xué¹³⁶ zhū fǎ dé jù zú yī qiè gōng dé jīn rì¹³⁷ jí dé zhù yú
当学¹³⁶诸法得具足一切功德，今日¹³⁷即得住于
shí dì néng jī dà fǎ gǔ jiàn dà fǎ chuáng yàoshàng rǔ jiàn
十地，能击大法鼓，建大法幢。药上，汝见
rú shì dà tái fǒu yé
如是大台不耶？”

yàoshàngyán shì zūn wéi rán yǐ jiàn
药上言：“世尊！唯然。已见。”

fó gào yàoshàng cǐ zhūniánshào jīn rì dé zuò cǐ tái zhèng
佛告药上：“此诸年少，今日得坐此台，证
yī qiè fǎ mǎn zú yī qiè shàngēn zhī fǎ jīn rì dāng dé jī dà fǎ
一切法，满足一切善根之法。今日当得击大法
gǔ wú liàng tiānrén dé wén fǎ yǐ xī dé lì yì wú liàng dì yù
鼓，无量天人得闻法已，悉得利益；无量地狱
zhòngshēng dé wén fǎ yǐ dé bēi è dào shuō cǐ yǔ shí zhòng
众生得闻法已，得背恶道。”说此语时，众
zhōng jiǔ qiān yì lǎo zhòngshēng dé xū tuó huángguǒ
中九千亿老众生得须陀洹果。

yàoshàng wén cǐ fǎ zhě dé lí yī qiè kǔ jù yī qiè
“药上，闻此法者，得离一切苦，具一切

¹³⁶ 丽本：覺；永乐北藏本及龙藏本：學

¹³⁷ 丽本：日；永乐北藏本及龙藏本：今日

shàn fǎ yàoshàng yī qiè jiē néngchéng jiù fó shēn yàoshàng rǔ
善法。药上，一切皆能成就佛身。药上，汝
guān sì fāngzhū dà pú tí sà duǒ
观四方诸大菩提萨埵。”

ěr shí yàoshàng jí guān sì fāng jiàndōngfāng jiè wǔ shí yì
尔时，药上即观四方，见东方界五十亿

héng qié shā pú sà ¹³⁸ ér lái xiàng cǐ jiànnánfāng jiè liù shí yì héng qié
恒伽沙菩萨而来向此；见南方界六十亿恒伽

shā ¹³⁹ pú tí sà duǒ ér lái xiàng cǐ jiàn xī fāng jiè qī shí yì héng qié
沙菩提萨埵而来向此；见西方界七十亿恒伽

shā pú tí sà duǒ ér lái xiàng cǐ jiàn běifāng jiè bā shí yì héng qié shā
沙菩提萨埵而来向此；见北方界八十亿恒伽沙

pú tí sà duǒ ér lái xiàng cǐ jiàn xià fāng jiè jiǔ shí yì héng qié shā pú
菩提萨埵而来向此；见下方界九十亿恒伽沙菩

tí sà duǒ ér lái xiàng cǐ jiànshàngfāng jiè bǎi yì héng qié shā pú tí
提萨埵而来向此；见上方界百亿恒伽沙菩提

sà duǒ ér lái xiàng cǐ dào yǐ jiē yú fó qián zài èr miànzhù
萨埵而来向此。到已，皆于佛前在二¹⁴⁰面住。

yàoshàng bō fó yán shì zūn yú xū kōngzhōng jiàn hēi sè
药上白佛言：“世尊！于虚空中，见黑色、

huáng sè shì hé děngxiàng
黄色是何等相？”

fó gào yàoshàng rǔ bù zhī yé
佛告药上：“汝不知耶？”

yàoshàng bō fó wéi ¹⁴¹ fó rú lái néng yī qiè zhī
药上白佛：“惟¹⁴¹佛如来能一切知。”

fó gào yàoshàng cǐ shì è mó jí juànshǔ yù lái zhì cǐ
佛告药上：“此是恶魔及¹⁴²眷属欲来至此。”

yàoshàng rǔ yù jiàn fǒu
药上，汝欲见不？”

yàoshàng bō fó yán shì zūn wǒ yù jiàn zhī
药上白佛言：“世尊！我欲见之。”

¹³⁸ 丽本：河沙菩提萨埵；永乐北藏本及龙藏本：沙菩薩

¹³⁹ 丽本：河沙；永乐北藏本及龙藏本：沙

¹⁴⁰ 丽本：一；永乐北藏本及龙藏本：二

¹⁴¹ 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

¹⁴² 丽本：及諸；永乐北藏本及龙藏本：及

fó lìng yàoshàng jí jiàn è mó
佛令药上即见恶魔。

yàoshàng jiàn yǐ bō fó yán shì zūn hé yīn yuán gù è mó
药上见已，白佛言：“世尊！何因缘故恶魔
zhì cǐ
至此？”

fó gào yàoshàng mó yù luàn cǐ fǎ zuò
佛告药上：“魔欲乱此法座。”

yàoshàng bō fó yán shì zūn cǐ zhū pú tí sà duǒ wèiguān zhū
药上白佛言：“世尊！此诸菩提萨埵为观诸

nián shào shòu wèi gù lái
年少受位故来。”

yàoshàng rǔ jiàn cǐ zhū pú sà zhǒng zhǒng xíng sè zhǒng
“药上，汝见此诸菩萨¹⁴³种种形色、种
zhǒng xiàng mào zhǒng zhǒng lì fǒu
种相貌、种种力不？”

yàoshàng bō fó yán shì zūn wéi rán wǒ jiàn bǎi qiān yì héng
药上白佛言：“世尊！唯然。我见百千亿恒
qié shā pú tí sà duō zì zài shéntōng ér lái zhì cǐ
伽沙菩提萨埵自在神通而来至此。”

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ yǐ yī qiè yǒng pú sà yàoshàng
尔时，世尊说此法已，一切勇菩萨、药上

pú sà yī qiè lǎo shào zhòng shēng yī qiè tiān rén shì jiān ā xiū luó
菩萨、一切老少众生、一切天人、世间阿修罗、
qián tà pó wén fó suǒ shuō jiē dà huān xǐ dǐng dài fèng xíng¹⁴⁴
乾闼婆，闻佛所说，皆大欢喜，顶戴奉行。

僧伽吒经卷第四

¹⁴³ 丽本：菩提薩埵；永乐北藏本及龙藏本：菩薩

¹⁴⁴ 丽本：喜；永乐北藏本及龙藏本：喜，頂戴奉行

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán 补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南無喝啰怛那. 嘚啰夜耶. 佢啰佢啰. 俱住俱住. 摩
lā mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pō
啰摩啰. 虎啰. 吻. 贺贺. 苏怛擎. 吻. 泼抹擎. 娑婆
hē
诃.

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán 补阙圆满真言

(三遍)

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵. 呼嚧呼嚧. 社曳穆契. 莎诃.

pǔ huíxiàngzhēnyán 普回向真言

(三遍)

ōng suō mó là suō mó là mí mó nǎng sà hā là mó hē zán hā là
唵. 娑摩啰. 娑摩啰. 弥摩曩. 萨哈啰. 摩诃咱哈啰
hòng
吽.

ná mó fó ná mó fǎ ná mó sēng 南無佛 南無法 南無僧 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó 南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó guān shì yīn pú sà mó hē sà 南無观世音菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó hù fǎ zhūtiān pú sà
南無护法诸天菩萨 (合掌三称)

lǐ fó fā yuàn wén
礼佛发愿文

(一遍)

guī mìng shí fāngtiáo yù shī
归命十方调御师

yǎnyángqīngjìng wēimào fǎ
演扬清净微妙法

sānshèng sì guǒ jiě tuōsēng
三乘四果解脱僧

yuàn cì cí bēi āi shè shòu
愿赐慈悲哀摄受

dàn (某甲) zì wéizhēnxìng wǎng rù mí liú suí shēng sǐ yǐ
但 (某甲) 自违真性，枉入迷流。随生死以

piāochén zhú sè shēng ér tān rǎn shí chán shí shǐ jī chéng yǒu lòu
飘沉，逐色声而贪染。十缠十使，积成有漏

zhī yīn liù gēn liù chén wàngzuò wú biān zhī zuì mí lún kǔ hǎi
之因；六根六尘，妄作无边之罪。迷沦苦海，

shēn nì xié tú zhuó wǒ dān rén jǔ wǎngcuò zhí lěi shēng yè zhàng
深溺邪途。著我耽人，举枉措直。累生业障，

yī qiè qīanyóu yǎngsānbǎo yǐ cí bēi lì yī xīn ér chàn huǐ
一切愆尤，仰三宝以慈悲，沥一心而忏悔。

suǒyuànnéngréngzhěng bá shàngyǒu tí xié chūfán nǎo zhī shēn
所愿能仁拯拔，善友提携。出烦恼之深

yuán dào pú tí zhī bì àn cǐ shì fú jī mìngwèi gè yuàn chāng
源，到菩提之彼岸。此世福基命位，各愿昌

lóng lái shēng zhì zhǒng líng miáo tóng xī zēng xiù shēngfénghóngguó
隆；来生智种灵苗，同希增秀。生逢中国，

zhǎng yù míng shī zhèng xìn chū jiā tóngzhēn rù dào liù gēntōng lì
长遇明师。正信出家，童真入道。六根通利，

sān yè chún hé bù rǎn shì yuán cháng xiū fàn xíng zhí chí jìn jiè
三业纯和。不染世缘，常修梵行。执持禁戒，

chén yè bù qīn yán hù wēi yí yuān fēi wú sǔn bù féng bā nàn
尘业不侵。严护威仪，蜎飞无损。不逢八难，

bù quē sì yuán bō rě zhì yǐ xiànqián pú tí xīn ér bù tuì xiū
不缺四缘。般若智以现前，菩提心而不退。修

xí zhèng fǎ liǎo wù dà shèng kāi liù dù zhī xíngmén yuè sān qí zhī
 习正法，了悟大乘。开六度之行门，越三祇之
 jié hǎi jiàn fǎ chuáng yú chùchù pò yí wǎng yú chónghóng xiáng
 劫海。建法幢于处处，破疑网于重重。降
 fú zhòngmó shàolóngsānbǎo chéng shì shí fāngzhū fó wú yǒu pí
 伏众魔，绍隆三宝。承事十方诸佛，无有疲
 láo xiū xué yī qiè fǎ mén xī jiē tōng dá guǎngzuò fú huì pǔ
 劳。修学一切法门，悉皆通达。广作福慧，普
 lì chénshā dé liù zhǒng zhī shéntōng yuán yī shēng zhī fó guǒ rán
 利尘沙。得六种之神通，圆一生之佛果。然
 hòu bù shě fǎ jiè biàn rù chén láo děngguān yīn zhī cí xīn xíng pǔ
 后不舍法界，遍入尘劳。等观音之慈心，行普
 xián zhī yuàn hǎi tā fāng cǐ jiè zhú lèi suí xíng yìngxiàn sè shēn
 贤之愿海。他方此界，逐类随形。应现色身，
 yǎnyángmiào fǎ ní lí kǔ qù è guǐ dàozhōng huòfàng dà guāng
 演扬妙法。泥犁苦趣，饿鬼道中，或放大光
 míng huòxiànzhūshénbiàn qí yǒujian wǒ xiàng nǎi zhì wén wǒ míng
 明，或现诸神变，其有见我相，乃至闻我名，
 jiē fā pú tí xīn yǒngchūlún huí kǔ huǒhuòbīng hé zhī dì biàn
 皆发菩提心，永出轮回苦。火镬冰河之地，变
 zuòxiāng lín yǐn tóng shí tiě zhī tú huàshēngjìng tǔ pī máo dài jiǎo
 作香林；饮铜食铁之徒，化生净土。披毛戴角，
 fù zhài hán yuàn jìn bà xīn suān xián zhān lì lè jí yì shì ér xiàn
 负债含怨，尽罢辛酸，咸沾利乐。疾疫世而现
 wéiyào cǎo jiù liáo chén kē jī jǐn shí ér huà zuò dàoliáng jì zhū
 为药草，救疗沉疴；饥馑时而化作稻粱，济诸
 pín něi dàn yǒu lì yì wú bù xīngchóng cì qī lěi shì yuān qīn
 贫馁。但有利益，无不兴崇。次期累世冤亲，
 xiàncún juàn shǔ chū sì shēng zhī gǔ mò shě wàn jié zhī ài chán děng
 现存眷属，出四生之汨没，舍万劫之爱缠。等
 yǔ hán shēng qí chéng fó dào xū kōng yǒu jìn wǒ yuàn wú qióng
 与含生，齐成佛道。虚空有尽，我愿无穷。
 qíng yǔ wú qíng tóng yuán zhǒng zhì
 情与无情，同圆种智。

huí xiàng jì
回 向 偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóngr ēn xià jì sān tú kǔ
上 报 四 重 恩 下 济 三 途 苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若 有 见 闻 者 悉 发 菩 提 心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽 此 一 报 身 同 生 极 乐 国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hé sà mó hé bō
十 方 三 世 一 切 佛 . 一 切 菩 萨 摩 诃 萨 . 摩 诃 般

rě bō luó mì
若 波 罗 蜜

sān guī yī
三 叻 依

(一遍)

zì guī yī fó dāng yuàn zhòng shēng tǐ jiě dà dào fā wú
自 叻 依 佛 , 当 愿 众 生 , 体 解 大 道 , 发 无
shàng xīn zì guī yī fǎ dāng yuàn zhòng shēng shēn rù jīng zàng
上 心 ; 自 叻 依 法 , 当 愿 众 生 , 深 入 经 藏 ,
zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāng yuàn zhòng shēng tǒng lǐ dà zhòng
智 慧 如 海 ; 自 叻 依 僧 , 当 愿 众 生 , 统 理 大 众 ,
yī qiè wú ài hé nán shèng zhòng
一 切 无 碍 。 和 南 圣 众 。

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪